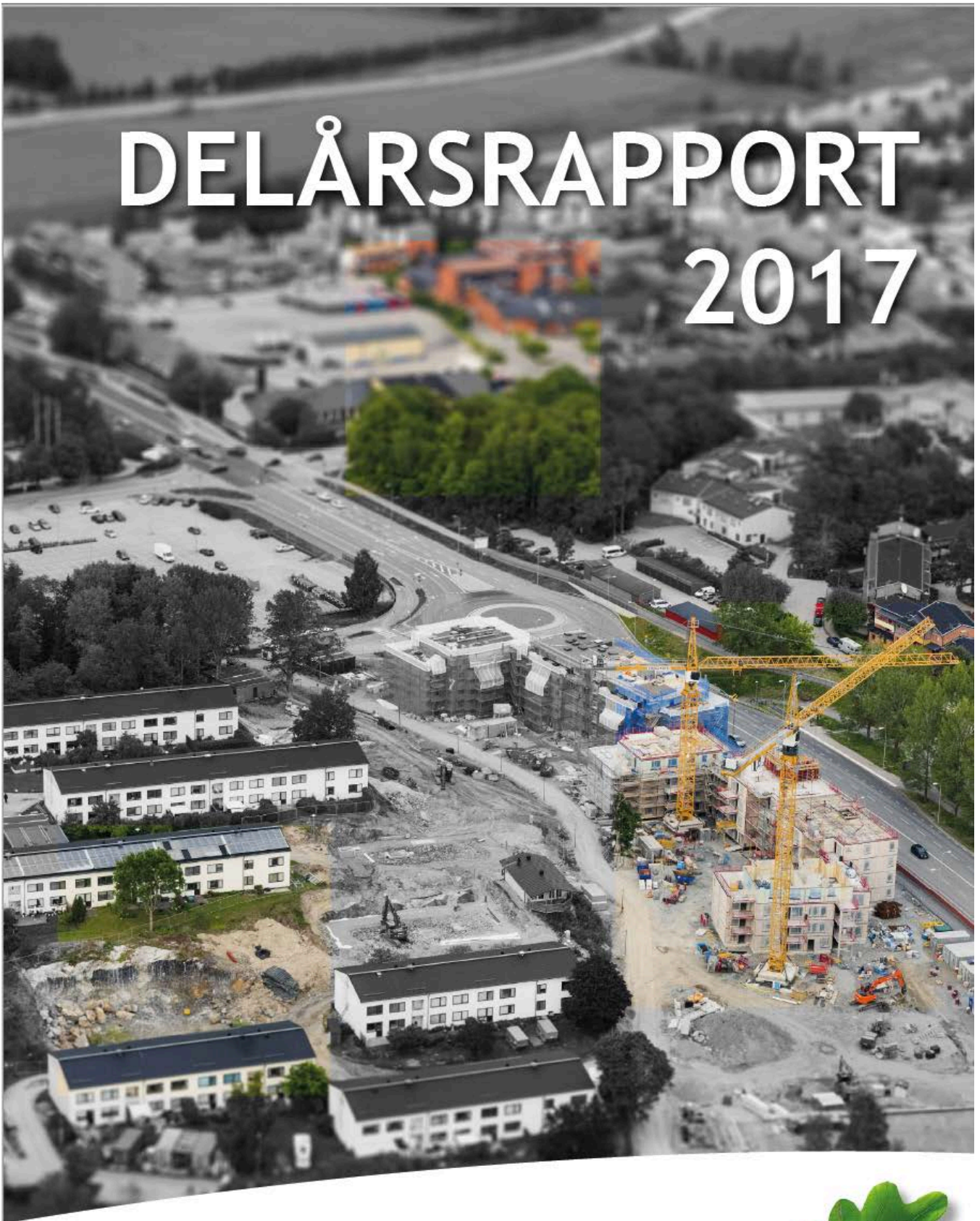

DELÅRSRAPPORT 2017

EKERÖ
KOMMUN

PM 2017-10-02
Kommunledningskontoret

Dnr KS17/10

I korthet

Ekerö kommun

- Utfallet visar på en positiv förflyttning av Ekerö kommuns verksamhetsmål och många av nämndernas mål visar också på högre måluppfyllelse och vissa är även uppnådda.
- Kommunens finansiella mål visar för årets första åtta månader och i prognos 2017 att resultatet är i enlighet med riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och överstiger budgeterat resultat.
- Kommunens resultat för perioden är positivt 78 mnkr, 7,6 procent och prognosen pekar mot positivt resultat 24 mnkr, 1,6 procent. Det ingår intäkter av engångskaraktär. I resultat ingår kostnader för särskilda satsningar beslutade i samband med beslut om årsredovisning. Balanskravet är uppfyllt.
- Arbetet med Ekerö kommuns nya översiktsplan går in i slutfasen.
- Förvaltningar och verksamheterna har digitaliseringsarbetet på agendan.
- Fortsatt fokus på Ekerös integrationsarbete och mottagande av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn.
- Eftersläpningen av statsbidragen för flyktingmottagande påverkar likviditeten negativt.
- Banklånen har ökat under perioden och uppgår i augusti till 380 miljoner.
- Under perioden januari-augusti har nära 75 miljoner investerats i kommunala lokaler.
- Traditionsenligt genomfördes nationaldagsfirande i Drottningholmsparken, de gamlas dag vid Ekebyhovs slott i augusti och i november går näringslivsdagen av stapeln.
- Landstingets pendelbåtstrafik mellan Ekerö och Stockholm är mycket väl använd.

Framåtblick

- Efter en längre period av goda ekonomiska resultat pekar prognoserna mot kärvare ekonomiska förutsättningar.
- Omfattande investeringsprogram med bland annat kapacitetsutbyggnad med fler förskolor och skolor. Planering sker även för nytt särskilt boende i kommunen.
- Men Ekerö står även inför en gynnsam utveckling där kommunen växer med fler bostäder och invånare och ska gå från att vara en utpräglad landsbygd till vår vision av småstad.
- Särskilda satsningar med fokus på medborgarperspektivet och utveckling av verksamheten för att möta framtidens utmaningar kommer att ytterligare intensifieras.
- Infrastrukturfrågorna är fortsatt högaktuella

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Ekerö kommun och förutsättningar för uppdraget.....	4
Övergripande utgångspunkter	4
Kommunens organisation	4
Invånare och arbetsmarknad.....	5
Mottagande av nyanlända och ensamkommande barn.....	6
Infrastruktur för framtiden.....	7
Finansiering av den kommunala verksamheten	8
Skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift.....	9
God ekonomisk hushållning	9
Ekerös ekonomi de senaste åren.....	11
Ekerös kostnader jämfört med andra	12
Ekerö kommuns verksamhetsmål.....	14
Ekerö kommuns 5 verksamhetsmål	14
Sammanfattning av nämndernas måluppfyllelse.....	16
Resultat för perioden	18
Kommunens samlade verksamhet	18
Den kommunala koncernen.....	18
AB Ekerö Bostäder.....	19
Ekerö kommun	20
Kommunens resultat	20
Verksamhetens intäkter och kostnader.....	21
Verksamhetens nettokostnad.....	21
Finansnetto	22
Skatteintäkter och generella bidrag	23
Kommunens ekonomiska ställning och finansiell analys	24
Resultat och kapacitet.....	24
Risk.....	25
Kontroll.....	26
Finansiella mål och god ekonomisk hushållning	26
Nyckeltal.....	27
Kommunens medarbetare	28

Prognos helår.....	30
Resultat kommunen.....	30
Verksamhetens intäkter och kostnader.....	30
Verksamhetens nettokostnad.....	31
Finansnetto.....	32
Skatteintäkter och generella bidrag.....	33
 Investeringar	 34
 NÄMNDER OCH KOMMUNSTYRELSE	
Barn- och utbildningsnämnden.....	36
Socialnämnden.....	38
Byggnadsnämnden.....	41
Miljönämnden	42
Tekniska nämnden.....	44
Kommunstyrelsens förvaltning.....	46
Kommunstyrelsens produktionsorganisation.....	47
Central politisk organisation, revisionen, överförmyndare	51
 Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar.....	 52
Resultaträkning.....	52
Balansräkning.....	53
Kassaflödesrapport	54
Noter	55
 Externa utförare Socialnämnden	 64
 Driftsredovisning nämnder	 65
Driftsredovisning förskole- och skolenheter Barn- och utbildningsförvaltningen.....	66
Driftsredovisning Kommunstyrelsens produktionsområden.....	66
 Upplysningar om redovisningsprinciper.....	 67
Säkringsdokumentation.....	68
Ord- och begreppsförklaringar	70

Ekerö kommun och förutsättningar för uppdraget

Övergripande utgångspunkter

Ekerö kommun är beläget nordväst om Stockholm i en attraktiv region i Sverige. Till befolkningen räknas Ekerö som en medelstor kommun och tillhör kommungruppen "Förortskommuner till storstäder". Den kommunala organisationen har i uppdrag att tillhandahålla olika tjänster till dem som bor eller är verksamma i kommunen. Ekeröborna är därför den viktigaste målgruppen tillsammans med företagen och andra som är beroende av kommunen.

Den kommunala verksamheten är lokal och styrs med kommunalpolitiska beslut. Förutsättningarna för utveckling är även beroende av den allmänna samhällsutvecklingen. Konjunkturläge, arbetslöshet, flyktingsituationen och inte minst utvecklingen i storstadsregionen inverkar direkt på förutsättningarna. Beslut på andra politiska nivåer, i riksdagen men även i landstinget, har stor betydelse för kommunens utveckling. Det kommunala uppdraget är reglerat i Kommunallagen och merparten av de verksamheter som kommunen ansvarar för är styrd av speciallagstiftning. Kommunen har en omfattande roll som myndighetsutövare.

Ekeröalliansens politiska plattform för mandatperioden 2015-2018 är styrande för all verksamhet i den kommunala organisationen. Skola, förskola och omsorg om äldre och funktionsnedsatta samt infrastruktur är prioriterade områden under mandatperioden. Ekerö kommun kommer att gå från att vara en utpräglad landsortskommun och utvecklas till vår vision av småstad. Ekerö kommun ska utvecklas med försiktighet och omtanke och bevara sin nuvarande karaktär.

Kommunens organisation

Kommunfullmäktiges 41 mandat fördelar sig på 9 partier. Mandatfördelningen per parti vid valet i september 2014 förändrades något jämfört föregående mandatperioden. Den borgerliga alliansen har majoritet och idag styr Ekeröalliansen bestående av Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Utöver valnämnden består den politiska organisationen av sex nämnder: barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, byggnadsnämnden, miljönämnden och tekniska nämnden. Överförmyndaren är utsedd av Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige	2014	2010
Moderaterna	16	18
Liberalerna	3	4
Centerpartiet	3	2
Kristdemokraterna	2	2
Socialdemokraterna	6	5
Vänsterpartiet	1	1
Miljöpartiet	5	4
Ö-partiet	3	4
Sverigedemokraterna	2	1
Antal mandat	41	41

Ekerö har tillsammans med Solna och Sundbyberg en gemensam familjerättsnämnd. Den 1 oktober 2015 övertog länets kommuner huvudmannaskapet från landstinget över verksamheten hemsjukvård i gruppboende och daglig verksamhet för personer enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Skatteväxling skedde från 2016. Socialnämnden är ansvarig nämnd för verksamheten. I regionen pågår arbete med förutsättningar för att hemsjukvården i sin helhet ska kommunaliseras.

Ekerö tillämpar i huvudsak två organisationsmodeller: beställar- utförarmodell och traditionell förvaltningsmodell. Från denna mandatperiod är barn- och utbildningsnämnden förvaltningsnämnd med

ansvar även för den kommunala utförarorganisationen skolor och förskolor. Socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden är fortsatt beställarnämnder. Kommunstyrelsen har utöver sitt ansvar i lag även ansvar för Kommunstyrelsens förvaltning och är nämnd för de båda produktionsområdena omsorg respektive kultur.

Ekerö är en av tio medlemskommuner i Sbff (Södertörns brandförsvärsförbund). Ekerös brandförsvär finns i kommunen men är en del av en större organisation. Den politiska styrningen utövas av förbundsdirektionen där medlemskommunerna är representerade.

I kommunkoncernen ingår det helägda bostadsbolaget AB Ekerö Bostäder. Samägda företag utan betydande inflytande är AB Vårlyjus och AB Stockholmsregionens Försäkring. Ekerö kommuns vatten- och avloppsförsörjning finns i dotterbolaget Ekerövatten i Roslagsvatten AB. Ett kommunalägt VA-bolag med sex kommuner.

Tjänstemannaorganisationen är inte i sin helhet en spegelbild av den politiska organisationen och respektive nämnds ansvarsområde. Kommunstyrelsen är i alla delar anställande myndighet i kommunen. Under de senaste åren har vissa förändringar skett i tjänstemannaorganisationen. Fastighetskontor och teknik- och exploateringskontor bildar varsin organisation där båda rapporterar till tekniska nämnden, men som även har uppdrag till Kommunstyrelsen. Kontaktcenter Ekerö Direkt har etablerats och är organisatoriskt tillhörande Kommunstyrelsens förvaltning. Socialtjänstens tjänstemannaorganisation har gemensam ledning. Tjänstemannaorganisationen för barn- och utbildningsverksamheten har en sammanhållen förvaltningsorganisation. Miljö- och stadsbyggnadschefen ansvarar för fastighetskontor, miljökontor, bygglovenhet och planenhet.

I beslut om politisk organisation för mandatperioden återfinns omfattningen av partiernas politiska sekreterare. Samtliga partier har anställda politiska sekreterare.

Invånare och arbetsmarknad

Under år 2016 ökade antalet invånare i Ekerö kommun med 422 till 27 406 personer. En större ökning på 1,6 procentenhet än de närmast föregående åren och utfallet översteg något prognosen. Innevärande års befolkningsprognos tar sikte på ungefär samma ökning med drygt 400 nya invånare och skulle vid det utfallet innebära 27 815 Ekeröbor till årsskiftet, en förändring med 1,5 procentenhet. Mer långsiktigt är att utveckla kommunen för att nå 35 000 invånare år 2030, en bas för Ekerö kommuns nya översiktsplan som är föremål för kommunfullmäktiges beslut år 2018.

Vid halvårsskiftet är det 27 585 boende i Ekerö kommun. Antalet invånare har under året ökat med nära 180 personer, eller 0,7 procentenhet. För att nå prognosen är behovet en ytterligare folkökning med 230 personer. Med den preliminära befolkningsökningen i juli och fortsatt bra takt i färdigställande av nya bostäder är det inte omöjligt att nå. Jämfört sista juni 2016 har Ekeröborna blivit 465 fler, 1,7 procentenhet. I Sverige bor det 10 053 061 personer den sista juni, en ökning med 57 900 personer eller 0,6 procentenheter första halvåret. Jämfört halvårsskiftet förra året är ökningen 1,5 procentenhet. Av de nära 2,3 miljoner som bor i Stockholms län är 1,2 procent Ekeröbor.

I Ekerö är andelen kvinnor och män i stort sett jämt fördelad. Förvärvsintensiteten är hög och många Ekeröbor pendlar ut från kommunen. Fortsatt är många i kommunen unga. Vid halvårsskiftet är andelen barn och ungdomar till och med 19 år 29 procent. I en långsam, men stadig takt, förändras ålderssammansättningen med fler äldre-äldre i Ekerö kommun.

Den öppna arbetslösheten bland Ekeröborna är låg jämfört många andra kommuner. I augusti är arbetslösheten i Ekerö 2 procent att jämföra med 1,8 procent vid motsvarande period ett år tidigare. Vaxholm med 1,9 procent och därefter Ekerö och Vallentuna med 2 procent är de tre kommunerna i länet som vid denna tidpunkt med lägst har lägst arbetslöshet. I riket är arbetslösheten 4,1 procent, samma nivå som för 12 månader sedan. Arbetslösheten i länet i snitt har jämfört ett år tidigare ökat med 0,1 procentenhet till 3,9 procent. I Botkyrka med 6,5 procent finns högst arbetslöshet i länet och den är högre än ett år tidigare. Därefter följer Södertälje med 5,5 procent vilket är väsentligt lägre än för ett år sedan.

För femte året i rad minskar arbetslösheten bland unga 18-24 år i riket. Vid denna tidpunkt i år uppgår andelen öppet arbetslösa till 5,4 procent. Genomsnittet i Stockholms län ligger kvar på 4,4 procent jämfört ett år tidigare. I Ekerö ökade arbetslösheten bland unga under 2014 jämfört året innan. Under 2015 sjönk den tillbaka igen och har backat ytterligare vid mätpunkten augusti 2016 till 2,9 procent vilket var den lägsta på fyra år. Vid mätpunkten augusti 2017 har andelen ökat igen till 3,2 procent och utgörs av 37 unga vuxna. Förra året var det 34, i augusti 2015 45 unga vuxna och 66 i augusti 2014. I länet är det sju kommuner med samma eller lägre andel arbetslösa unga än i Ekerö. Lägst i Vallentuna och Österåker 2,7 procent. Högst i Järfälla 6,3 procent.

Ekerö kommun har ett småskaligt näringsliv. Det privata näringslivet domineras av småföretag inom tjänste- och servicesektorn samt inom handel och hantverk. Traditionellt starka näringsgrenar som jordbruk och trädgårdsnäring rymmer idag flera mycket moderna handelsträdgårdar och verksamheter under stark utveckling såsom odling av blommor och grönsaker i stor skala samt hästsport. Antalet företag som finns registrerade eller är verksamma i Ekerö kommun har de senaste decennierna ökat mycket snabbt och uppgår idag till fler än 3 300. De största privata företagen har 50-100 anställda.

Varje år utses årets Ekeröföretagare i samarbete mellan, Näringslivsrådet i Ekerö kommun, Mälaröarnas Företagarförening, Handelskammaren Ekerö/Västerort, Företagarna Sundbyberg/Ekerö, Företagarna i Ekerö centrum och Mälaröarnas Nyheter. Vinnaren presenteras i oktober.

Mottagande av nyanlända och ensamkommande barn

Utvecklingen under året

Vid ingången av året fanns 62 asylsökanden ensamkommande ungdomar mottagna i kommunen och 27 som fått uppehållstillstånd. Vid utgången av augusti var det 44 asylsökande samt 35 med uppehållstillstånd.

Under 2016 togs 104 nyanlända vuxna och barn med uppehållstillstånd emot i kommunen. Hittills under 2017 har kommunen tagit emot 40 nyanlända. Totalt är det 164 personer i 61 hushåll. Det är en hög andel barnfamiljer som kommunen tagit emot.

Bostadssituationen för nyanlända är fortsatt svår. Under året har omflyttningar av vissa nyanlända kunnat göras, inhyrningar av några privatbostäder har gjorts men väntetiden är lång för nyanlända på att kunna tas emot i kommunen efter att Migrationsverket gjort anvisning. I november beräknas inflyttning i det ombyggda före detta Färingshemmet inledas. Ett antal av bostäderna kommer att kunna upplåtas till nyanlända.

Centrum för vuxenutbildning och arbete har ansvar för vuxenutbildning inklusive SFI, studievägledning och arbetsmarknadsinsatser i kommunen. Inte minst handlar det om att genom effektiva jobb- stödjande arbete få nyanlända snabbare i reguljärt arbete och självförsörjning. Goda möjligheter finns i samverkan med det lokala näringslivet i kommunen. Samtidigt är en utvecklad samverkan med Arbetsförmedlingen nödvändig för ett gott resultat. Under hösten har ett arbete inletts för att effektivisera integrationen, "Självständighet 365", med målet att vuxna nyanlända inom 1 år ska ha en grund för egen försörjning. Självständighet 365 innehåller verksamhet 40 timmar per vecka med koncentrerad SFI-undervisning kompletterad med språkpraktik och en utvidgning av samhällsorienteringen.

Kommunens samverkan med civilsamhället har lett till flera positiva effekter. Genom vänfamiljnätverket och vänfamilj- och bosättningskoordinatören kommer en majoritet av de nyanlända som just anlät till Ekerö kommun i kontakt med redan etablerade Mäläröbor. Det underlättar för att komma in i gemenskapen på öarna, träna på svenska och bli en del av sociala nätverk som kortar vägen till arbetsmarknaden.

Lagstiftning och statsbidrag

I mars 2016 trädde ny lag om mottagande av nyanlända trädde i kraft, bosättningslagen. Lagen innebär en skyldighet för kommunen att efter anvisning ta emot nyanlända som beviljats uppehållstillstånd. Under 2016 hade Arbetsförmedlingen och Migrationsverket ett delat ansvar för att anvisa nyanlända för bosättning. Från och med 2017 har Migrationsverket hela bosättningsansvaret.

Sedan 1 april 2016 råder ny anvisningsmodell för ensamkommande barn och unga. Den innebär att varje kommun tilldelas en andelstal i promille.

Sedan halvårsskiftet 2017 har statsbidrag för ensamkommande barn förändrats och schablonersättning utgår. Schabloniseringen innebär en förenkling i hur kommunen får statsbidrag men ersättningen sänks också betydande varför omfattningen av verksamheten behöver förändras och effektivisera boendeformerna. Antalet ensamkommande barn i de lägre tonåren minskar dock och det ger möjlighet att i större grad använda sig av stödboenden som har en lägre driftskostnad.

Framåtblick

Ekerö kommun har tagit emot 40 av den kvot om 120 nyanlända som Migrationsverket kommer att anvisa till kommunen under 2017. Det är i dagsläget oklart om alla de 80 återstående personerna kommer att kunna erbjudas boende innan årets slut. Det beror främst på bristen på hyresbostäder men är också beroende av familjers sammansättning. Det har hittills varit något enklare för kommunen att hitta bostäder för barnfamiljer än för ensamstående.

Kommunerna i Stockholms län har också fått anvisningstal för 2018. För Ekerös del uppgår det till 116 nyanlända. Något tillskott på bostäder utöver enstaka lägenheter eller privatbostäder kommer inte att finnas att tillgå förrän tidigast under andra halvåret 2018. Mot slutet av 2018 förväntas flera av pågående och planerade bostadsprojekt bli inflyttningsklara. Men det innebär ändå att det kommer att bli svårt att klara det åtagande som lagts på kommunen under det kommande året.

Infrastruktur för framtiden

Ekerö kommun är i mer omfattande utveckling och står inför omvandling. Kommunen kommer att expandera än mer med tillväxt och inflyttning, men med försiktighet och omtanke. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att ge nya möjligheter. Omvandlingen innebär, såsom det ut-

trycks i Ekeröalliansens politiska plattform för mandatperioden, att Ekerö inom en inte alltför avlägsen framtid går från att vara en utpräglad landsortskommun till vår vision av småstad. Redan idag sker på många områden intensivt arbete för framtida utveckling. Det handlar bland annat om:

- Framtagande av ny översiktsplan för Ekerö kommun. Arbetet har gått in i sin slutfas. Planperioden är till år 2030 med val av siktpunkt år 2050.
- Trafikverkets byggnation av Förbifart Stockholm/E4.
- Breddning av Ekerövägen/ väg 261 till fyra körfält. Kommunens ersättning 65 mnkr till Trafikverket i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut från år 2010 om medfinansiering av statlig infrastruktur kommer i nära framtid.
- Bildandet av naturreservatet på Lovö.
- Ekeröleden kommer att vara i fortsatt drift och statligt driftbidrag, av beredskapskäl, från Trafikverket erhålls.
- Pendelbåtstrafiken på sträckan Ekerö centrum – Klarastrandsleden som startade efter sommaren 2016 är väl använd och med goda förutsättningar för en permanentning av förbindelsen.
- I Ekerö sker en kontinuerlig bostadsproduktion med småhusbebyggelse. Nu pågår även mer fart med nybyggnation av flerfamiljsbostadshus. Nybyggnation ske av privata byggherrar men även av hyresrätter i AB Ekerö Bostäders bestånd.
- Den demografiska utvecklingen innebär även stort fokus på en ökad förskole- och skolkapacitet, för att klara både behov i närtid och en fem-sex år framåt i tiden. I planeringen ingår även tillskapande av ökad kapacitet av särskilda boendeplatser för äldre.
- Utbyggnaden av IT-infrastruktur är en viktig del i arbetet med att nå målen i regeringens bredbandsstrategi kallad "Digital Agenda för Sverige" och öka andelen företag och hushålls med bra bredbandskapacitet. Ekerö kommunen hjälper aktörerna som vill bygga ut fibernät i kommunen med information. Kommunstyrelsen antog september 2016 alliansen i Ekerös gemensamma förslag till riktlinjer för bredbandsutbyggnad i Ekerö kommun.

Finansiering av den kommunala verksamheten

Kommunallagen reglerar verksamheten där den kommunala självstyrelsen är grunden för verksamheten. En av de viktigaste förutsättningarna för den kommunala självstyrelsen är rätten att bestämma hur mycket kommunen ska ta ut i skatt av sina invånare.

Merparten av de kommunala verksamheterna är obligatoriska. För de i lag reglerade verksamheterna gäller dessutom krav på att den tillhandahållna servicen ska vara likvärdig i landets kommuner. Finansieringen av de kommunala tjänsterna sker via skatteintäkter, generella statsbidrag och avgifter. Sedan några år tillbaka tillfaller den årliga förändringen i fastighetstaxeringen till kommunerna genom den kommunala fastighetsavgiften. Kommunalskatten är den största inkomstkällan. Ekerös kommunala verksamhet finansieras till fyra femtedelar solidariskt genom skatteintäkter och generella statsbidrag tillsammans med den kommunala fastighetsavgiften.

Kommunernas möjlighet att själva bestämma hur mycket och på vilket sätt avgifter ska tas ut varierar mellan verksamheterna. Kommunens rätt att sätta avgiftsnivåer är till stor del begränsade genom statliga reformer om maxtaxa.

Det finns allt fler riktade statsbidrag och allt mer av verksamheten finansieras med sådana statsbidrag och styrs utifrån de nationella förutsättningar som gäller för att kunna rekvirera dem. Det i omfattning ökade kommunala uppdraget inom flyktingmottagande och integration avspeglas i summan av kommunens statsbidragsintäkter har avgörande ökat jämfört tidigare år.

Skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift

Avgörande för skatteintäkternas storlek är inte bara den egna skattenivån utan tillväxten i skatteunderlaget i hela Sverige.

Den kommunala skattesatsen i Ekerö är 19:25 procent år efter 2 procent skatteväxling med landstinget år 2016. Skattesatsen har i övrigt varit oförändrad sedan 2002. Någon skattehöjning, utöver växling med landstinget, har inte skett sedan väldigt lång tid tillbaka.

För att kravet på likvärdig service inte ska leda till för stora skillnader i skattesats, utjämnas skillnader i skatteinkomster och för kostnader som beror på faktorer utanför kommunens kontroll. Det finns ett kommunalekonomiskt utjämningsystem mellan landets kommuner. Skatteintäktsystemet och utjämningsystemet är konstruerat på ett sätt där de olika beståndsdelarna samvarierar.

Ekerö får bidrag ur kostnadsutjämningsystemet, systemet är delvis ändrat 2015 varför jämförelser bakåt av nyckeltalen och jämförelse med standardkostnad måste ske med försiktighet. Ekerö kommun är en av landets 14 kommuner som betalar avgift i inkomstutjämningsen. 1 januari ändrades inkomstutjämningsystemet så att kommuner som betalar avgift fick en viss avgiftsreducering när förändringar gjordes i gränsdragningen. Ekerö fick positivt utfall av förändringen. Den 1 januari 2016 ändrades inkomstutjämningsystemet igen och återgick i stort till samma konstruktion som 2013. Ekerö kommun betalar en högre avgift igen, införandebidrag mildrar effekterna innevarande år men är fullt ut genomförd år 2018.

Det finns även ett utjämningsystem för reglering av kostnadsskillnader mellan kommunerna för LSS-verksamhet (Lag om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade). Utjämningsen är statsfinansiellt neutral genom att bidrag och avgifter från kommunerna är lika stora. Ekerö har en i länet ovanligt stor del verksamhet för funktionshindrade, främst en följd av att landstinget hade mycket verksamhet i kommunen när de tidigare var huvudman. Ekerö får bidrag i systemet.

År 2008 infördes kommunal fastighetsavgift. Under införandeåret fick alla landets kommuner ett lika stort bidrag i kronor per invånare. I gengäld minskade utjämningsbidraget med motsvarande belopp. Det är inte det totala fastighetsvärdet som tillförs kommunen utan sedan år 2009 tillförs varje kommun förändringen av fastighetsvärdet i kommunen. Förändring kommer från nya fastighetstaxeringar av bostäder vart tredje år och maxbeloppet förändras årligen med inkomstbasbeloppet. Nybyggda hus är avgiftsbefriade i 15 år.

God ekonomisk hushållning

En kommun ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det handlar om att ta ansvar för verksamheten ekonomiskt och innehållsmässigt och inte övervältra på kommande generationer. Intäkterna ska inte bara finansiera den löpande verksamheten utan även investeringarna. Intäkter från försålda tillgångar ska användas till nyinvesteringar eller amortering på skuld.

Ekerö Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KFS 01:1). Grunden är att Ekerö ska vara en kommun med en långsiktigt hållbar ekonomi. Ansvar tas för den för framtida välfärden genom att balansera kostnader för dagens verksamheter med behov av investeringar idag och för framtiden. De årliga resultaten ska vara positiva med utgångspunkt i att resultatet ska vara en procent men sträva mot två, investeringarna ska i huvudsak finansieras med egna medel och låneskulden till kreditinstitut ska hållas på en balanserad nivå, aktiv markpolitik råder. Alla verksamheter som finansieras av Ekerö kommun ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiv. Det ställer krav på styrning och uppföljning av sambanden mellan resurser, prestationer, resultat och effektivitet i verksamheterna. Det ställer också krav på ständig prioritering, effektivisering och förnyelse av verksamhet. För likvärdiga ekonomiska förutsättningar för privata och kommunala utförare av det kommunala uppdraget tillämpas resultatöverföring i kommunal utförarorganisation.

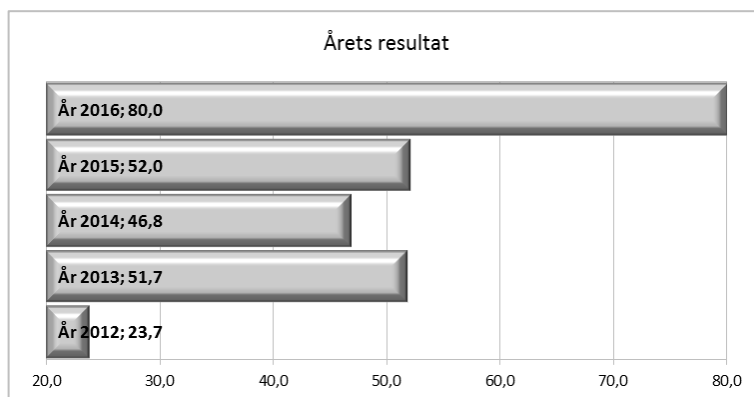
Genom den lagrändring i Kommunallagen och Lagen om Kommunal redovisning som gäller sedan år 2013 kan kommuner numer balansera årliga resultat över en konjunkturcykel under vissa givna förutsättningar. I Ekerös riktlinjer för god för god ekonomisk hushållning återfinns – såsom lagen uttrycker att där måste finnas om möjlighet till reservering vill användas– även regelverket för hur resultatutjämningsreserven ska hanteras.

I bokslut 2013-2016 beslutade Kommunfullmäktige att del av det positiva resultatet tillfördes till resultatutjämningsreserven. Det upparbetade beloppet i resultatutjämningsreserven är 60,3 mnkr i bokslut 2016 och får disponeras under särskilda villkor. Disponering får ske det år som det årets underliggande skatteunderlag för riket understiger det tioåriga genomsnittet av skatteunderlagstillväxt i riket. Aktuell prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting över skatteunderlagets tillväxt under visar för åren 2017-2018 att det inte är möjligt att disponera någon del av resultatutjämningsreserven under något år under prognosperioden.

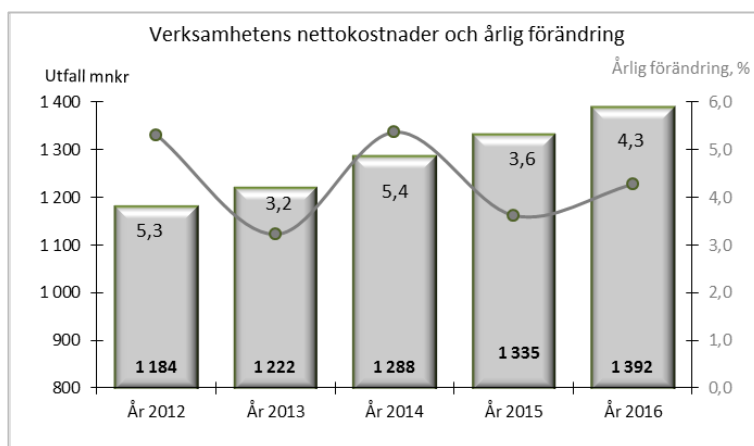
Det finns förslag till ny kommunal redovisningslag som vid beslut kan gälla från 2019. En av de mer omvälvande föreslagna förändringarna handlar om kommunernas redovisning av pensionsskuld. Nuvarande rekommenderade blandmodell ersätts med fullfonderingsmodell. Därmed skulle pensionstagnanden under linjen – pensionsskuld inarbetad före 1998 – även föras upp i balansräkningen. Den initiala effekten blir att skulden ställs mot eget kapital. För Ekerös vidkommande skulle det i nuläget innebära betydande sänkning av det egna kapitalet, beslutat upparbetad resultatutjämningsreserv och öronmärkt eget kapital för framtida särskilda satsningar kommer i praktiken att elimineras. Förändrad pensionsredovisning innebär även behov av översyn av beslutade resultatmål i driftresultatet till högre nivåer än vad som är idag. Ett annat mer genomgripande förslag i redovisningslagen är att riktlinjerna kring god ekonomisk hushållning även ska kunna överklagas. Sammantaget innebär det att nya politiska överväganden behövs om Ekerö kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Ekerös ekonomi de senaste åren

Under tolv år i rad har Ekerö kommun redovisat positiva ekonomiska resultat. Av dessa har de senaste tio årens resultat överstigit det budgeterade resultatet. Det egna kapitalet förstärks. God budgetdisciplin i verksamheten och mer omfattande intäkter från försäljningar är bidragande. I bokslut 2015 var det första gången som soliditeten inklusive hela pensionsskulden var positiv. År 2016 var den 2,6 procent.

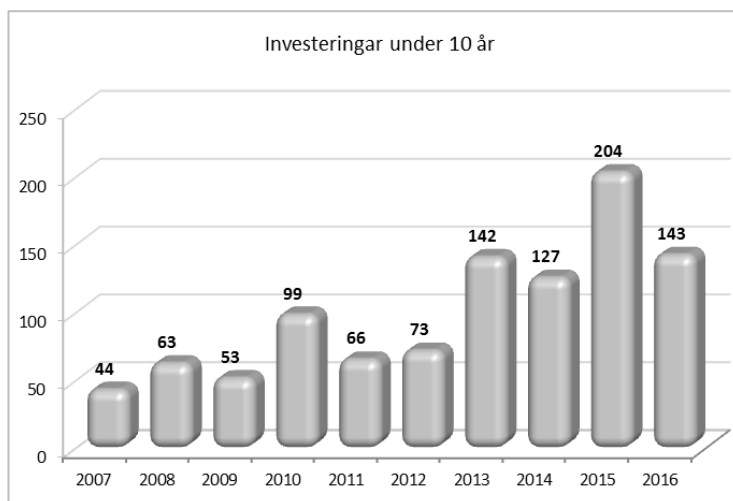

Den ekonomiska utvecklingen i Ekerö har i stora drag följt konjunkturförändringarna och den ekonomiska utvecklingen i kommunsektorn. Vid en närmare titt på resultaten de senare åren bör beaktas att utfallet påverkas av i budget inte förutsedda intäkter och kostnader av större omfattning. Bland annat har tidigare års inbetalda sjukförsäkringspremier återbetalats till kommunsektorn, för Ekerö 15 mnkr per år under 2012-2013 och med 7 mnkr 2015.

De senaste åren har dock verksamheten redovisat en lägre kostnad än vad det budgeterade utrymmet medgett. En något långsammare utveckling av de volymrelaterade kostnaderna tillsammans med medvetna omprövningar över verksamhetens inriktning. Bland annat "hemmaplanslösningar" istället för köp av verksamhet på institutionsboende inom socialtjänsten har gett gott resultat ekonomiskt och kvalitetsmässigt. De årliga resultaten inkluderar även särskilda satsningar finansierade med tidigare års öronmärkt eget kapital.

Flerårsplanen visar på att Ekerö planerar för en högre årlig investeringsvolym än vad som varit fallet före 2013. Omfattande reinvesteringar och kapacitetsökning i skolor, förskolor och andra kommunala investeringsobjekt ökar på behov av extern finansiering. Låneskulden amorterades ner betydande under föregående mandatperiod. Även under år 2016 kunde investeringarna finansieras med egna medel – självfinansieringsgrad.

Ekerös kostnader jämfört med andra

Att många av Ekerös invånare är unga avspeglar sig även i hur resurserna fördelas i budgeten. Mer än halva nettobudgeten, 53 procent, är styrd till barn- och utbildningsnämnden. Ekerö har historiskt sett en ganska stor andel verksamhet för personer med funktionsnedsättning jämfört andra kommuner i Stockholms län. Andelen äldre invånare är fortfarande relativt få. Kostnaden för äldreomsorgen ökar successivt sedan en tid genom att antalet brukar blir allt fler och behoven ökar. Under en tid var utfallet för verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen högre kostnad, men varierar mellan åren, men gjorda förändringar i verksamheten kommer nu även till uttryck i den offentliga statistiken.

Den officiella ekonomiska statistiken för landets kommuner säger ingenting om kostnadsnivån i respektive kommun är "rätt eller fel" utifrån befolkningssammansättning, ambitionsnivå, kvalitet, effektivitet eller andra lokala förutsättningar för resursfördelning och total kostnadsnivå. Kostnaderna avser utfall per år per invånare utan hänsyn till demografi, årets resultat eller avvikelse mot budgeterade kostnader.

År 2016 var den totala kostnaden för den kommunala verksamheten i Ekerö kommun drygt 51 800 kronor per invånare.	Ekerö	år 2012	år 2013	år 2014	år 2015	år 2016
	Fritidsverksamhet	1 181	1 144	1 291	1 287	1 798
	Förskola och skolbarnsomsorg	8 637	9 056	9 299	9 589	9 839
	Individ- och familjeomsorg	2 241	2 049	1 816	1 929	2 097
	Infrastruktur, skydd m.m	1 889	1 907	2 209	2 231	2 277
	Kulturverksamhet	864	905	884	940	981
	Politisk verksamhet	623	594	673	689	690
	Särskilt riktade insatser	13	64	62	119	-98
Jämfört alla 290 kommuner i Sverige har Ekerö "plats" 151 lägst kostnad för verksamheten.	Utbildningsverksamhet	17 049	16 983	17 285	17 811	18 289
	Äldre och funktionsnedsatta	14 003	14 809	15 164	15 859	15 936
	S:a egentlig verksamhet	46 500	47 511	48 683	50 475	51 808
	Ekerö, årlig förändring	3,5%	2,2%	2,5%	3,7%	2,6%
	Ekerö, placering i riket	125	133	138	149	151

Förändringen år 2016 jämfört året innan har återgått nivån på årlig förändring som var fallet 2013-2014. Det nya kärnuppdraget mottagande av nyanlända och ensamkommande barn slår inte ekonomiskt igenom i redovisningen av 2016 års nettokostnad då verksamheten till mer än sin bruttokostnad är finansierad med riktade statsbidrag.

Värmdö och Vallentuna är två kommuner som enligt variabler för förutsättningar i statistiken är de mest lika kommunerna i länet. Lomma är i riket den kommun som är mest lik Ekerö. Nettokostnaden per invånare i de dessa tre kommuner är lägre i spannet 3 800 – 4 600 kronor per invånare. Lomma har rang 20 i riket lägst nettokostnad och Värmdö och Vallentuna innehar rang 32 respektive 38. Lomma 47 221 kronor, Värmdö 47 704 kronor och Vallentuna 47 996 kronor per invånare. Vallentuna och Värmdö hade en högre procentuell ökning av kostnaden 2016 jämfört 2015 och Lomma en lägre.

För några verksamhetsområden finns möjligheter att presentera en indikation på om en kommun har högre eller lägre verksamhetskostnader än de som motiveras av den egna strukturen. Inför 2015 har jämförelseunderlagen gjorts om.

Ekerös totala nettokostnad för verksamheten för de verksamheter som ingår är i förhållande till strukturen, lägre än förväntat. Det är det vanliga bland Stockholms läns kommuner. Tidigare år har individ-

och familjeomsorg varierat mellan åren men är numer på en mer stabil nivå med lägre kostnader än förväntat enligt strukturen. De senare åren har förändringar skett i socialtjänstens kostnadsbild och det har även kommit till uttryck i nyckeltalet. Under överskådlig tid har övriga verksamheters delmodeller legat med en lägre kostnad än strukturen samtidigt som äldreomsorgen har stuckit ut och legat med en högre nivå. Från år 2015 har tidigare nyckeltal barnomsorg delats upp i två. Förskolan har fortsatt lägre kostnad än standardkostnad. Däremot visar nu efter två år att fritidshemmen har en väsentligt högre kostnad än förväntat. Verksamheten är i stor omfattning i skolans lokaler och vidare analyser kommer göras framöver för att se om exempelvis lokalkostnad kan ha betydelse i kostnadsutfallet och om fördelningen mellan grundskola och fritidshem avspeglar ianspråktagandet för respektive verksamhet.

LSS är i särskild kostnadsutjämningsmodell. Ekerö har för verksamheten enligt nettokostnadsavvikelsen en högre kostnad än vad som är förväntat enligt strukturen.

I PM "en bild av Ekerö" under 2016 sammanfattades ett antal nyckeltal för Ekerö kommun med jämförelser över tid och med andra kommuner. En slutsats som där drogs var att lokalkostnaderna för äldreomsorg och för insatser för funktionsnedsatta kan ha betydelse för Ekerös nyckeltal i kostnad per brukare och i nettokostnadsavvikelse jämfört andra.

Ekerö nettokostnadsavvikelse, andel (%)	år 2011	år 2012	år 2013	år 2014	år 2015	år 2016
Totalt (exkl LSS)	-4,7	-4,0	-3,2	-4,9	-4,3	-5,1
Förskola o skolbarnomsorg (tom 2014)	-10,9	-9,9	-2,7	-3,8		
Förskola inkl öppen förskola					-5,0	-6,3
Fritidshem inkl öppen fritidsverksamhet					16,5	19,0
Grundskola inkl förskoleklass	-8,6	-8,0	-10,0	-10,3	-10,9	-10,9
Gymnasieskola	-4,7	-8,3	-7,1	-10,1	-10,2	-15,1
Individ- och familjeomsorg	-13,0	3,5	-5,9	-20,4	-16,8	-16,2
Äldreomsorg	18,0	15,6	14,8	15,0	12,8	11,9
LSS	13,1	12,5	12,7	13,8	11,3	13,2

Procentuell skillnad mellan redovisad kostnad och standardkostnad är en indikation högre eller lägre kostnad än de som motiveras av den egna strukturen enligt det statliga kostnadsutjämningsystemet. Positiv avvikelse - kommunen har en kostnadsnivå som är högre än vad strukturen motiverar och omvänt vid negativ avvikelse. Avvikelser kan bero på att kommunen bedriver verksamheten på en annan ambitionsnivå eller effektivitetsnivå än riksgenomsnittet. De kan också bero på strukturella faktorer som inte beaktas i utjämnningen. I och med förändringen av delmodellerna i kostnadsutjämningsystemet kommer även jämförelsen med standardkostnaden att förändras. Viss försiktighet ska göras med jämförelser utfall 2015 med åren innan.

Ekerö kommuns verksamhetsmål

Ekerö kommuns 5 verksamhetsmål

Kommunfullmäktige behandlade i december 2014 den styrande majoriteten i Ekerös politiska plattform och den ligger till grund som inriktning för all kommunal verksamhet under mandatperioden 2015-2018. I juni 2015 beslutade Kommunfullmäktige om fem övergripande verksamhetsmål för kommunens utveckling. I plattformen återfinns även ett flertal konkreta punkter för utveckling, förändring och genomförande för mandatperioden. Nämnder och styrelse arbetar in dessa i sina verksamhetsplaner och förhåller sig till dem i budget för planperioden.

Bedömning målpåfyllelse 	T		1	2	3	4
Mål 1: Skola och förskola	↑		✓			
Ekerö kommuns skolor ska rankas som en av de tio bästa i Sverige.						
Mål 2: Äldre medborgare och medborgare med funktionsnedsättning	↑			✓		
A. Äldre medborgare ska ha en valfrihet och en upplevd hög kvalitet i de tjänster som tillhandahålls av kommunen. B. Medborgare med funktionsnedsättning ska ha en valfrihet och uppleva en hög kvalitet i de tjänster som tillhandahålls av kommunen. Ekerö ska vara en föregångskommun vad gäller självständighet för personer med funktionsnedsättning.						
Mål 3: Medborgarperspektivet	↑				✓	
Ekerö kommuns resultat i upplevt bemötande och tillgänglighet ska ständigt förbättras.						
Mål 4: Samhällsutveckling	↑			✓		
Ekerö kommuns utveckling ska kännetecknas av ständig strävan mot attraktiva och hållbara livsmiljöer.						
Mål 5: Ekonomi	↓		✓			
Årets resultat ska vara positivt. Utgångspunkten är att årets resultat ska vara minst 1 procent och sträva mot 2 procent (viktas till 75 procent av målet). Investeringarna bör vara finansierade med egna medel (viktas till 25 procent av målet).						

Samlad bedömning av målpåfyllelse

Den samlade matematiska bedömningen över hur väl de fem målen är uppnådda för perioden visar värde 1,7. En liten positiv förflyttning jämfört bedömningen 2,0 i årsredovisning 2016. Mål 2 maa utfallet i öppna jämförelser för äldre bedöms som mer positiv trots att det finns röd indikator.

Mål 1 Skola och förskola

Indikator för uppföljning: SKL:s öppna jämförelser – kommunala och fristående skolor med högst sammanvägt resultat.

Föregående mandatperiod var indikatorn för målet om grundskolan det genomsnittliga meritvärdet för år 9 samtliga elever enligt Skolverkets, "ranking" i Öppna jämförelser. Indikator är för denna mandatperiod vidgad till "det sammanvägda resultatet" vilket innehåller flera olika resultat.

I Öppna jämförelser för grundskolan 2017 uppnår Ekerö placering 6 för indikatorn sammanvägt resultat, jämfört alla landets 290 kommuner. Målet är uppnått, värde 1 och "grönt" sken. En ytterligare förflyttning från föregående års rang 8. Utmaningen idag är att bibehålla den höga måluppfyllelsen.

Mål 2 Äldre medborgare och medborgare med funktionsnedsättning

Indikator för uppföljning:

A. Socialstyrelsens Öppna jämförelser, Äldres uppfattning om äldreomsorgen.

En bedömning över resultatindikatorerna avseende Äldres omdömen om hemtjänst och särskilt boende. Ingen indikator ska vara röd och minst sjuttiofem procent av indikatorerna ska vara gröna.

B. Medborgare med funktionsnedsättning som har ett individuellt biståndsbeslut ska ha en individuell handlingsplan där självständighet ska vara beaktat. För 2015-2016 avses personer i gruppboende och daglig verksamhet. Mätpunkten är 1 oktober varje år.

I Öppna jämförelser 2016 finns 10 indikatorer gällande äldres omdömen. 60 procent av indikatorerna är gröna och 1 är röd. Sammanlagt är 6 indikatorer gröna, 3 gula och 1 röd. Inom hemtjänst anger 96 procent att de är nöjda med hemtjänsten i sin helhet. Det placerar Ekerö på förstaplats i länet och på plats 20 i riket. På särskilt boende har 90 procent svarat att de är nöjda med boendet i sin helhet vilket ger en förstaplats i länet och plats 25 nationellt.

Mål B avser personer med funktionsnedsättning. Indikatorn mäts genom att personer med beslut om daglig verksamhet och boende med särskild service enligt LSS ska ha en genomförandeplan som beaktar självständighet. I den senaste mätningen av indikatorn var resultatet för 81,7 procent för Produktionsområde omsorg.

Trots att det fortsatt finns 1 indikator som är röd görs bedömningen om en positiv förflyttning vid mätpunkten jämfört senast. Det som följd av flera delområdes positiva förflyttning. Måluppfyllelse är 2 = gul indikator.

Den samlade bedömningen för målet som helhet blir 2"ej uppnått men på god väg". Tendensen utifrån denna bedömning blir fortsatt positiv.

Mål 3 Medborgarperspektiv

Indikator för uppföljning: Ständig förflyttning jämfört år 2014

a) SCB medborgarundersökning (nöjdhet)

b) SBA (nöjdhet & bemötande)

c) SKL "Blomlåda" (tillgänglighet)

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är 3, "ej uppnått, men påbörjat" och med en positiv tendens. Det finns inga nya uppgifter om status för indikatorerna jämfört utfall och status som rådde i samband uppföljningen av indikatorer för målet i samband med årsredovisning 2016. Fortsatt bedöms status på indikatorer för måluppfyllelse till samma som vid årsredovisning 2016.

Målområde 4 Samhällsutveckling

Indikator för uppföljning:

a) Antalet invånare ska öka med i genomsnitt 400 per år sett över längre tid (vikt 60 procent)

b) Andelen hushåll med höghastighetsuppkoppling till Internet ska årligen öka jämfört år 2014 (vikt 10 procent)

c) Antalet kommunala lokaler med "energieffektiva" lösningar ska kontinuerligt öka jämfört år 2014. (vikt 30 procent)

Inga nya uppgifter finns för indikatorerna och bedömning för måluppfyllelse jämfört bokslut 2016. Samlad bedömningen av måluppfyllelsen är 1,6 – inte helt uppnått, är på väg och med positiv tendens.

- a. Under år 2016 ökade antal invånare med 422. Sett över fem år tillbaka är ökningen 330 och över 10 år 310. Ökningen under 2017 är fortsatt god. Om prognosen faller ut till årsskiftet kan bedömningen över måluppfyllelse ändras från 2 till 1 att vara uppfylld.
- b. Indikator för bredbandsuppkoppling är uppnådd.
- c. Andelen energieffektiva lokaler har ökat och indikatorn är nådd. Den senaste energistatistiken avser helåret 2015 och den visar på en reducering i linje med målet. Energistatistiken för 2016 är försenad.

Mål 5 Ekonomi

Indikator för uppföljning: Årets resultat beräknas i procent där årets resultat är i relation till summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift (vikt 75 procent). Egenfinansieringen beräknas i procent - årets investeringsutgifter i förhållande till beloppet för avskrivningar, avsättningar, årets resultat och medel på bank (vikt 25 procent).

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen vid denna tidpunkt är att målet är uppnått, värde 1. Delindikatorn för periodens resultat är uppnådd med bred marginal och den indikatorn väger tungt i målet. Beräkningsmässigt är delindikatorn för investeringarnas finansiering också uppfylld.

Periodens resultat motsvarar 7,8 procent i resultat och överstiger indikatorn för resultatnivå om minst 1 procent och sträva mot 2 procent.

Periodens investeringar uppgår till 77mnkr. Nyckeltalet självfinansiering av investeringar visar på över 100 procent och egenfinansieringen samma. Därför är även detta delmål uppnått.

Men under perioden har nyupplåning skett för att finansiera investeringarna. Det blir motstridigt men är en följd av låg likviditet genom att exploateringsverksamheten ianspråktar likvida medel och avgörande för likviditeten är den kraftiga eftersläpningen av de statsbidrag Ekerö kommun ska få för flyktingmottagandet.

Tendensen bedöms idag till negativ. Även om resultatet vid årets slut visar på ett positivt resultat så går kommunens ekonomi in i ett mer besvärligt läge som känns under 2017 men framförallt mer besvärligt från 2018. Ekerös högre avgift i inkomstutjämningsystemet är en faktor. Enligt flerårsplan är Ekerö kommun inne i en period av omfattande investeringsvolym. Nuvarande bedömning är att investeringarna med nuvarande volym framöver inte kommer kunna finansieras med egna medel.

Sammanfattning av nämndernas måluppfyllelse

Nämnder, Kommunstyrelse och Kommunstyrelsens kommunala produktionsområden har egna mål relaterade till Ekerö kommuns övergripande mål men även mål för egen förflyttning. Vissa nämnder har mål som är mer långsiktiga inriktningsmål eller strävansmål. Andra nämnder har mål som är mer operationella såsom handläggningstider eller målsättningar att uppnå eller aktiviteter att göra under ett kalenderår. Därför bör måluppfyllelsen för nämnder och produktionsområde inte jämföras direkt med varandra eller sammanfattas till ett samlat resultat för måluppfyllelse.

Om hänsyn inte tas till olika inriktning på målen är en samlad bedömning av måluppfyllelsen i nämnder, Kommunstyrelse och produktionsområden att i många fall är utvecklingen på väg mot måluppfyllelse men i lite olika grad. Den matematiska beräkningen av graden av måluppfyllelse vid denna tidpunkt för samtliga mål är sammantaget är 2,2. Fortsatt viss positiv förflyttning, jämfört årsskiftet.

Sammanfattande bedömning måluppfyllelse av alla målen 	Vikt		1	2	3	4
Barn- och utbildningsnämnden - 7 mål	2,0			✓		
Socialnämnden – 5 mål	1,4		✓			
Kultur- och fritidsnämnden – 7 mål	2,4			✓		
Byggnadsnämnden – 12 mål	2,7				✓	
Miljönämnden – 6 mål	2,2			✓		
Tekniska nämnden – 8 mål	2,0			✓		
Kommunstyrelsen – 5 mål	2,4			✓		
KS - produktionsområde Omsorg – 4 mål	2,0			✓		
KS – produktionsområde Kultur – 3 mål	2,7			✓		

Av totala antal mål (57) – av olika karaktär – i nämnder, styrelse och produktionsområden är 12 mål uppnådda under denna period. Tre mål i socialnämnden och i tekniska nämnden är uppnådda. Två är uppnådda i kultur- och fritidsnämnden och i byggnadsnämnden och ett mål är uppnått i barn- och utbildningsnämnden och i miljönämnden. Generellt har en positiv förflyttning skett mot ökad måluppfyllelse jämfört vid årsskiftet. Särskilt utmärkande är det för socialnämnden.

De allra flesta målen har bedömts till värde 2 – inte helt uppnått, är på väg. Bland dessa finns både "förflyttningsmål" jämfört läget 2014 eller mål som är mer av karaktären strävansmål och kräver längre tid där flera faktorer måste få genomslag för att värdet ska visa att målet är uppnått. Det kan också vara flera delindikatorer som med olika vikt måste vara uppfyllda för en förflyttning till bedömning att måluppfyllelsen är 1 – uppnått. Det är fallet för målen för Kommunstyrelsens förvaltning. Ett antal även till värde 3 – ej uppnått men påbörjat. Aktiviteter har startat upp men inte gett utslag i en verksamhetsförflyttning.

Av samtliga mål är det vid denna tidpunkt nio mål som värderas till den lägsta graden av måluppfyllelse – 4 och det är inte startat. Byggnadsnämnden som har två uppfyllda mål kopplade till handläggningstid har även fem mål som är bedömda till värde 4 vid denna tidpunkt. Jämfört föregående uppföljning har inte mål för handläggning nåtts i alla fall och fortsatt är kartverksamheten bidragande till lägre måluppfyllelse, men det finns positiv tendens för förbättring enligt förvaltningens bedömning.

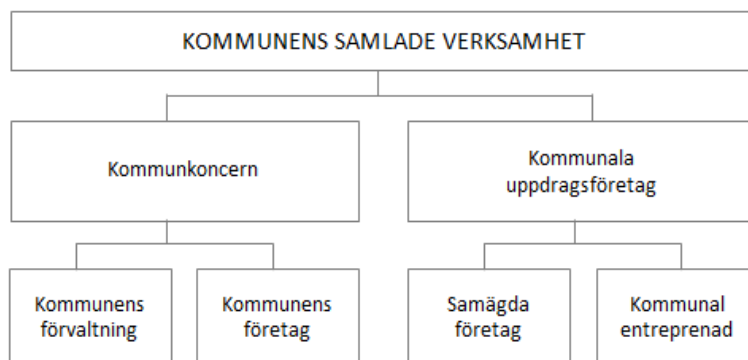
Förklaring till symbol och bedömningsvärden för måluppfyllelse samt symbol för bedömning av tendens			
Definitor bedömning	Värde	Symbol	Bedömning tendens
Uppnått	1		Uppåt; positiv förändring
Inte helt uppnått, är på väg	2		Stagnerad; oförändrad/inbromsad positiv förändring
Ej uppnått, men påbörjat	3		Nedåt; negativ förändring el risk negativ
Ej uppnått/ Ej startat	4		

Resultat för perioden

Kommunens samlade verksamhet

Med kommunens samlade verksamhet menas den verksamhet kommunen driver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag.

Kommunkoncernen är den kommunala förvaltningen inklusive verksamhet som drivs i kommunalförbund samt kommunala bolag. AB Ekerö Bostäder ägs i sin helhet av kommunen. Kommunens brandförsvär är en del av kommunalförbundet Södertörns Brandförsvärsförbund.

De kommunala uppdragsföretagen består i

- samägda företag utan betydande ägarinflytande som AB Vårlyjus (1,3 procent) och AB Stockholmsregionen Försäkring (2,4 procent) och betydande ägarinflytande i AB Roslagsvatten (13,6 procent)
- kommunala entreprenader såsom företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilka kommunen med stöd av Kommunallagen 3:18 och 3:19 överlämnat vården av en kommunal angelägenhet.

Den kommunala koncernen

Koncernen redovisar per augusti 2017 ett positivt resultat som uppgår till 82,3 mnkr. Jämfört med augusti 2016 är årets resultat 7,1 mnkr lägre.

Koncernens intäkter uppgick till 250,7 mnkr exklusive jämförelse intäkter vilket är något högre än föregående år. Koncernens nettokostnader har ökat jämfört perioden 2015 med drygt 7 procentenheter till 928,4 mnkr. Förändringen föregående gång var drygt 4 procentenheter. I nettokostnaden ingår jämförelsestörande intäkter med 7,5 mnkr, föregående år 3,2 mnkr. Årets post avser engångseffekt vid byte av beräkningsprincip för pensionsskulder.

Koncernens samlade tillgångar har, jämfört årsskiftet, ökat med 244 mnkr till 2 149 mnkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten tillförde likvida medel med 138 mnkr. För att finansiera periodens exploateringsverksamhet samt gjorda investeringar om 134 mkr har använts medel i kassa, checkräkningskredit och för kommunen utökade banklån. Kommunkoncernens egna kapital har tillförts 83 mnkr från periodens resultat. Periodens eget kapital för koncernen är 690 mnkr. Soliditeten har ökat något, 0,2 procentenheter, och uppgår till 32,1 procent.

AB Ekerö Bostäder

Ekerö kommun äger samtliga aktier, 10 000 aktier á nominellt 1 000 kr, i AB Ekerö Bostäder. Verksamheten skall bedrivas i enlighet med kommunallagens kommunalrättsliga principer, med undantag av självkostnadsprincipen. Verksamheten skall bedrivas på affärsmässiga grunder och i övrigt följa Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget skall medverka till att kommunens bostadssociala ambition beträffande socialt utsatta och svaga grupper, samt att kommunens avtal med Migrationsverket beträffande flyktingmottagning kan infrias.

Bolaget äger 821 hyreslägenheter i 11 bostadsområden i Ekerö kommun. Bolaget har 14 anställda. Hyresförhandlingarna inför 2017 gav hyreshöjningar på mellan 1,2 % - 1,95 %.

Bolaget står inför en period av nyproduktion för att möta efterfrågan på bostäder från dels bolagets bostadskö, dels för att kunna upplåta bostäder till de nyanlända som följd av kommunens åtagande.

- Nyproduktion Wrangels väg; Första spadtag genomfört under våren 2017. Förhandlingarna med Hyresgästföreningen genomförda och landade på 1 894 kr/BoA. Projektet löper enligt tidplan och med enbart mindre avvikelser mot budgeterade kostnader.
- Nyproduktion Stenby 15:24; Planen är att bygga 34 hyreslägenheter på fastigheten. Avtal gällande totalentreprenad tecknad och hyresförhandlingar med Hyresgästföreningen startade.

Resultaträkning, tkr	2017-08	2016-08	Balansräkning, tkr	2017-08	2016
Rörelsens intäkter	55 922	54 681	<i>Tillgångar</i>		
Rörelsens kostnader	-44 173	-46 952	Materiella anläggningstillgångar	570 037	521 190
Rörelsens resultat	11 749	7 729	Finansiella anläggningstillgångar	635	635
			Omsättningstillgångar	153 010	-6 389
Finansnetto	-6 808	-7 172	Summa tillgångar	723 682	515 436
Resultat	4 941	557	<i>Eget kapital, avsättningar, skulder</i>		
Bokslutsdisposition			Eget kapital	57 172	57 172
Årets skatt	-1 087	-125	Obeskattade reserver	7 907	7 907
Resultat	3 854	432	Avsättningar	17 411	17 411
			Långfristiga skulder	601 600	409 200
			Kortfristiga skulder	34 651	23 746
			Summa eget kapital		
			avsättningar och skulder	718 741	515 436

Resultat efter finansiella poster för perioden uppgår till 4,9 mnkr, en förbättring på 4,3 mnkr jämfört med samma period 2016. Resultatförbättringen är hänförlig dels till ökade hyresnivåer och dels till lägre mark och underhållskostnader.

Under året har bostadsbolaget ökat sin långfristiga upplåning med 193 mnkr. De nya lånen har i september räntesäkrats genom swappar till en genomsnittsränta om 1,07 %. Samtidigt har bolaget utnyttjat 675 mnkr av den av Kommunfullmäktige beslutade borgensramen 735 mnkr.

Ekerö kommun

Kommunens resultat

Kommunens resultat för perioden uppgår till 77,8 mnkr. Jämfört periodens budget på 11,4 mnkr är det 66,4 mnkr högre positivt resultat. Jämfört periodens budget visar skatteintäkter och generella bidrag positiv avvikelse med 8,2 mnkr och sammantaget är verksamhetskostnaderna 57,8 mnkr lägre än periodens budget. Periodens resultat är 36 mnkr lägre än vid motsvarande period föregående år. Avgörande skillnad är att förra året ingick aktieutdelning 25 mnkr.

Vid denna tidpunkt på året är semesterlöneskulden positiv med påverkan på utfallet. Jämfört periodens budget visar samtliga nämnder och produktionsområden, med undantag för viss negativ avvikelse inom byggnadsnämnd och kultur- och fritidsnämnd, en positiv resultatavvikelse mot periodens budget. I periodens utfall ingår 2,9 mnkr av de politiskt beslutade särskilda satsningarna finansierade med öronmärkt eget kapital. Beslut om disponering av budgetmarginalen under året påverkar inte periodens utfall. Periodens resultat belastas med nedskrivning av anläggning i samband med utrangering, och periodens mål med försäljningsintäkter på 5 mnkr nås inte. I gengäld ingår lägre kostnader för pensioner som jämförelsestörande post som följd av bytet av pensionsförvaltare. Skatteintäkter och generella bidrag har ett utfall som understiger periodens budget med 4,1 mnkr.

Periodens resultat är 7,6 procent av summa skattintäkter och generella bidrag. Med hänsyn tagen till de i samband med fullmäktiges beslut om årsredovisning särskilda satsningarna är det balanserade resultatet för perioden 80,7 mnkr, 7,9 %.

Stora delar av periodens resultat återkommer i prognos för helåret även då det prognosticerade resultatet kommer bli lägre än periodens resultat. Volymökningar till hösten, ianspråktagande av budget för genomförande av aktiviteter som inte gjorts under perioden och semesterlöneskulden till anställda som återställs inför årsskiftet, gör att det positiva utfallet kommer att dämpas till årsskiftet.

mnkr, netto	Utfall perioden	Budget perioden	Avvik perioden	Utfall		
				2016-08	förändring *	
Verksamhetens nettokostnader	-939,1	-998,9	59,8	-870,6	-68,5	7,9%
Nedskrivning/utrangering anl.	-1,6		-1,6	-1,9		
S:a verksamhetens nettokostn	-940,7	-998,9	58,2	-872,5	-68,2	7,8%
Skatteintäkter o gen bidrag	1 027,6	1 019,3	8,2	969,1	58,5	6,0%
Finansnetto	-9,0	-9,0	0,0	17,3	-26,3	-152,2%
Årets resultat	77,8	11,4	66,4	113,9	-36,1	

*) Jämförelse mellan utfall 2017-08 och utfall 2016-08

Kommunens samlade tillgångar har för perioden jämfört årsskiftet 2016/2017 ökat med 42 mnkr till 1 451 mnkr. Aktiveringarna i anläggningstillgångar uppgick under perioden till 75 mnkr att jämföra med 99 mnkr föregående år. Av dessa är 69 mnkr fastighetsrelaterade (91 mnkr föregående år).

Omsättningstillgångarna ökade under perioden med 14 mnkr. Exploateringsmark har ökat med 5 mnkr och kassa och bank har med 9 mnkr.

Periodens resultat 78 mnkr har tillförts det egna kapitalet som på bokslutsdagen uppgår till 646 mnkr. I samband med årsbokslut hanteras resultatet enligt vad som beslutats i Ekerö kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Avsättningar är upptagna med de beräknade beloppen för perioden. Skulden till banker är 380 mnkr efter nettoupplåning med 20 mnkr under perioden för att finansiera investeringsprogrammet.

Kortfristiga skulder, exklusive kort del av långfristig skuld, minskar med 55 mnkr sedan årsskiftet främst beroende på lägre leverantörsskulder och säsongvariationer i upplupna kostnader.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter, exklusive jämförelsestörande, uppgår för perioden till 204 mnkr. Intäkterna är på samma nivå som vad som var fallet jämfört samma period 2016. Det finns ingen avgörande förändring för de olika intäktsposterna i utfallet i år jämfört förra året. Den enda skillnaden är strax under 2 mnkr lägre intäkt från taxor och avgifter i år, vilket kan vara en effekt av hantering av periodisering, och högre redovisning av övriga intäkter.

Periodens totala bidragsintäkter uppgår till 105 mnkr varav statsbidragen utgör 77 mnkr. Bidragsbeloppet är i samma nivå som för ett år sedan. Allt mer riktade statsbidrag finansierar verksamheten. Inte minst för kommunens uppdrag för flyktingmottagande. För perioden finns 43 mnkr (57,5 mnkr augusti 2016) redovisade i statsbidrag från Migrationsverket. Förändring av beloppsnivå i jämförelse av perioderna har sin grund i färre antal nya mottagna, schabloniserad ersättning för ensamkommande barn från 1 juli 2017 och att 2016 års utfall innehöll statsbidrag erhållna tidigare år. Från Skolverket ingår statsbidrag med nära 23,6 mnkr (14 mnkr augusti 2016). Omvärderingen av pensionskostnader som följde av bytet av pensionsförvaltare återfinns som jämförelsestörande intäkt, 7,6 mnkr.

Verksamhetens bruttokostnader inkl avskrivningar för perioden motsvarar 1 152,3 mnkr varav verksamhetskostnader 1 106,9 mnkr och avskrivningar 45,3 mnkr. Jämfört samma period ett år tidigare har bruttokostnaden totalt ökat med 73,6 mnkr (3,8 %), verksamhetskostnaden med 68,1 mnkr (6,6 %) och avskrivningar med 5,6 mnkr (14,1 %). Under 2016 ökade kostnad för entreprenad och köp av verksamhet avgörande jämfört tidigare år, i huvudsak en följd av ökad omfattning i mottagande av ensamkommande barn. Periodens kostnad 387 mnkr visar nu på en stabiliserad nivå. De högre avskrivningarna en effekt av gjorda aktiveringar av genomförda investeringsprojekt.

Finansieringen med intäkter av verksamhetens kostnader är per augusti 2017 inte avgörande förändrad i förhållandet var för perioden för ett år sedan. Verksamhetens bruttokostnad finansieras till 18,4 procent (19,5 procent). Inkluderas avskrivningarna är intäktsfinansieringen 17,7 procent (18,8 procent). Jämförelsestörande intäkt exkluderad.

Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnader i kommunen uppgår för perioden till 940,7 mnkr. Det motsvarar 62,8 procent av årsbudget. Jämfört utfall föregående år är periodens nettokostnad 68,2 mnkr, 7,8 procentenhet högre. Lanspråktagande av årsbudget var då ungefär detsamma som vid årets period. Årets ökning är högre än de 4,5 procentenheter som var fallet förra året. Bidragande är den "årliga volymökningen" i verksamheten utifrån ökat invånarantal och helårseffekt av ökad verksamhet såsom kommunen nya sporthall – Mälaröhallen.

mnkr, netto	Utfall		Avvik perioden	Utfall 2016-08		förändring*	
	perioden	perioden		Nettok	Avvik		
Barn- och utbildningsnämnden	-522,9	-528,1	5,2	-491,4	20,5	-31,5	6,4%
- BUN; Kommunala förskolor-skolor	6,9	1,4	5,5	5,6	5,5	1,3	23,5%
Socialnämnden	-332,4	-342,5	10,1	-310,8	19,4	-21,6	6,9%
Kultur- och fritidsnämnden	-32,0	-31,8	-0,2	-24,6	2,6	-7,4	30,2%
Byggnadsnämnden	-7,3	-6,8	-0,4	-4,3	2,9	-3,0	68,5%
Miljönämnden	-1,0	-1,5	0,5	-1,4	-0,1	0,4	-27,3%
Tekniska nämnden	-7,5	-7,9	0,4	0,3	10,1	-7,8	-2244,5%
TN - balansenhet avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%
Central politisk organisation	-6,6	-7,8	1,2	-6,9	1,0	0,3	-3,7%
Revisionen	-0,6	-0,7	0,1	-0,6	0,1	0,0	1,3%
Överförmyndaren	-1,5	-1,5	0,0	-1,2	0,1	-0,3	29,2%
Kommunstyrelsens verksamheter	-38,0	-71,0	33,0	-38,7	21,6	0,7	-1,9%
Ks - Produktionsorganisationen	3,8	-0,7	4,5	3,3	4,6	0,5	14,0%
Nedskrivning/utrangering anläggning.	-1,6	0,0	-1,6	-1,9	-1,9	0,3	-16,2%
Verksamhetens nettokostnader	-940,7	-998,9	58,2	-872,5	86,4	-68,5	7,8%

*) Jämförelse mellan utfall 2017-08 och utfall 2016-08

Periodens kostnader och intäkter är periodiserade avseende de större posterna. Resultatet är på det stora hela rättvisande på totalnivån. Under perioden har årets lönerrevision slutförts.

Periodens utfall belastas av 2,9 mnkr i de särskilda satsningarna som finansieras enligt beslut med öronmärkt eget kapital, 1,6 mnkr i nedskrivning av bokfört värde av anläggningstillgång och periodens utfall för försäljningar av mark och bostäder visar inga intäkter utan 1,1 mnkr i omkostnader och avdrag för bokförda värden för föregående år gjord försäljning. Reavinst försäljningar avviker med underskott 6,4 mnkr för perioden jämfört budget.

Byggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden visar för perioden en mindre avvikelse jämfört budget. I övrigt har samtliga nämnder, produktionsområden och Kommunstyrelsens budgettitlar ett utfall för perioden i enlighet med, eller lägre än, periodens budget. Barn- och utbildningsförvaltningen visar för perioden ett överskott med 10,6 mnkr och Socialnämnden 10,1 mnkr jämfört periodens budget. Inom Kommunstyrelsens överskott svarar 7,6 mnkr för jämförelsestörande intäkt i och med ändrad bedömning av pensionskostnader vid byte av förvaltare och effekten av positiv semesterlöneskuld för kommunens anställda 21,4 mnkr. Vid augusti månads slut har årets sommarsemester tagits ut och det är en positiv skuld, arbetstagarna har ännu inte tjänat in hela periodens uttagna semester.

Betydande del av periodens överskott är förklaringen till den prognosticerade positiva avvikelsen för helåret. Förändrade volymer, högre intäkter och socialtjänstens inriktning mot mer öppenvårds insats och hemmaplanslösningar är avgörande för utfall och prognos.

Finansnetto

Periodens finansnetto visar nettokostnad 9 mnkr. Utfallet är i linje med periodens budget. Vid en jämförelse med utfallet vid samma tidpunkt för ett år sedan ska beaktas att den nettointäkt som då redovisades var sen följd av aktieutdelning. Finansiell intäkt för perioden är borgensavgift från bostadsbolag. Aktieutdelningen drygt 60 tkr kommer senare i år.

Finansiella kostnader är 9 mnkr för perioden. Räntekostnad på pensioner är enligt de nya beräkningarna något högre än budget. Räntekostnader på banklån är för perioden i nivå med budget. Den negativa repproräntan slår igenom positivt till den del i låneportföljen som inte är räntesäkrad i swappar. Budgeten beaktade till viss nyupplåning under året vilket skett i april och maj.

tkr (exkl jämförelsestörande fin int)	Utfall perioden	Budget perioden	Avvik perioden
Finansiella intäkter	0,9	0,8	0,0
Finansiella kostnader	-9,9	-9,8	-0,1
<i>Varav:</i>			
Räntekostnad pension inkl löneskatt	-2,2	-2,1	-0,1
Räntekostnader lån	-7,4	-7,5	0,0
Övriga kostnader	-0,3	-0,2	-0,1
Summa finansnetto	-9,0	-9,0	0,0

Skatteintäkter och generella bidrag

Den samlade intäkten från skatter, generella bidrag inklusive kommunala fastighetsavgiften uppgår till 1 028 mnkr för perioden. Det är 8 mnkr mer än periodens budget. I utfallet ingår kommunens del av de "10 välfärdsmiljarderna". Dels som post kopplad till kommunens flyktingsmottagande, dels i de generella bidragen som intäkt per kommuninvånare.

Det förbättrade utfallet beror på en mer positiv prognos över den kommunala fastighetsavgiften och prognos förbättrad tillväxt i rikets skatteunderlag. Intäkterna baseras på antal invånare 27 284 från 1 november 2016. Det är 84 fler invånare än det antagande som ingick i budget. Det bidrar till den positiva avvikelser jämfört budget med nära 2,7 mnkr för perioden. Utfallet baseras på SKL:s prognosantaganden från mitten av augusti.

Periodens intäkt har ökat med sammanlagt 58 mnkr, 6 procentenheter, jämfört intäktsbeloppet motsvarande period för ett år sedan. Till 17,6 mnkr är intäktsökningen på skatter och utjämning en följd befolkningsökningen med 369 fler invånare jämfört 1 november 2015.

Konstruktionen av inkomstutjämningsystemet återgick 2016 till hur det var före 2014. Ekerö betalar en högre inkomstutjämningsavgift. "Införandebidraget" är lägre 2017 och helt utfasat 2018.

mnkr, netto	Utfall perioden	Budget perioden	Avvik perioden	Periodens		
				utfall 2016	förändring *	
Skatteintäkter	987,9	982,3	5,7	905,5	82,4	9,1%
Inkomstutjämning	-91,6	-92,7	1,1	-58,9	-32,7	55,5%
Införandebidrag	3,9	3,9	0,0	9,1	-5,2	-56,6%
Kostnadsutjämning	53,4	54,0	-0,6	46,2	7,2	15,7%
Regleringsbidrag	-0,2	-0,1	0,0	-0,6	0,4	-70,4%
LSS-utjämning	33,4	32,9	0,4	30,1	3,3	10,9%
S:a skatteintäkt och gen stb	986,9	980,3	6,6	931,4	55,5	6,0%
Kommunal fastighetsavgift	37,6	36,1	1,5	35,7	1,9	5,4%
Summa	1 024,6	1 016,5	8,1	967,1	57,5	5,9%
Flyktingvariabel	3,0	2,9	0,1	2,0	1,0	
Totalt	1 027,6	1 019,3	8,2	969,1	58,5	6,0%

*) Jämförelse mellan 2017-08 och 2016-08

Kommunens ekonomiska ställning och finansiell analys

Sammanfattning

Periodens resultat är positivt med 78 mnkr. Jämfört budget redovisar kommunen ett överskott med 66 mnkr. Periodens investeringar uppgår till 75 mnkr. Kommunens låneskuld till bank har ökat under året till 380 mnkr. Soliditeten har ökat med 4,2 procentenheter sedan årsskiftet och uppgår till 44,5 procent. Likviditeten har ökat med 9 mnkr.

Resultat och kapacitet

Positivt resultat

Ekerö kommun visar ett positivt resultat om 78 mnkr, en positiv budgetavvikelse på 66 mnkr. Resultatet motsvarar 7,6 procent av summan av skatter och bidrag. Utan jämförelsestörande poster är resultatet 70 mnkr. I de jämförelsestörande posterna ingår positiv effekt av omvärdering av pensionsskulderna i samband med byte av leverantör med 7,6 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader bör inte öka mer än kommunens skatteintäkter och bidrag. Ett mått på detta är nettokostnadernas andel av skatter och bidrag, som visar hur stor del av skatteintäkterna som går till den löpande verksamheten. Under perioden januari - augusti 2017 är nettokostnadsandelen 91,5 procent. Inkluderas finansnettot så blir andelen av skatter och bidrag 90,7 procent.

Nyckeltalen speglar hur stor del av skatter och bidrag som den löpande verksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av lån, finansiering av investeringar och/eller sparande

Finansnetto

Det samlade finansnettot är en nettokostnad på 9,0 mnkr för perioden. Sedan år 2014 redovisas realisationsvinster som uppstår av försäljning av finansiella anläggningstillgångar, som bostadsrätter, som jämförelse störande post under finansiella intäkter. För perioden finns inga försålda bostadsrätter då tidigare uppdrag om försäljning av kommunens bostäder inte längre är aktuellt sedan slutet av 2015.

Finansnettot är 9 mnkr, och är i nivå med budget. Jämfört med perioden föregående år är finansnettot lägre med 22,2 mnkr, i huvudsak beroende på föregående års utdelning från Ekerö Bostäder AB på 25 mnkr.

Investeringar och självfinansieringsgrad

Investeringarna uppgår under perioden till 75 mnkr. Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med det skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Periodens självfinansieringsgrad är 165 procent och ny upplåning har gjort med 20 mnkr jämfört årsskiftet.

Soliditetsutveckling och eget kapital

Soliditeten är ett mått för att beskriva kommunens ekonomiska styrka på lång sikt och visar hur stor del av kommunens tillgångar som kommunen själv finansierat. Faktorer som påverkar soliditeten är

resultatutvecklingen och tillgångarnas och skuldernas förändring. När det görs en bedömning av den ekonomiska situationen är det soliditetens utveckling snarare än den absoluta nivån som är mest intressant. Soliditeten per i augusti 2017 är 44,5 procent, en ökning med 4,2 procentenheter jämfört årsskiftet och 2,0 procentenheter högre än i augusti 2016. Inkluderas pensionsåtagandet under linjen är soliditeten på bokslutsdagen per augusti positiv 15,3 procent, vid årsskiftet positiv 10,4 procent.

Det egna kapitalet har ökat med periodens resultat på 78 mnkr och uppgår på balansdagen till 646 mnkr varav 60 mnkr i resultatutjämningsreserv från beslut i samband med de senaste årens behandling av årsredovisningen. Eget kapital motsvarar 23 430 kronor per invånare, jämfört bokslut 2016 en ökning med 2 687 kronor, eller 13 procentenheter, per invånare. Det egna kapitalet ska årligen värdesäkras. Ingående värde 2017 uppgår till 568 mnkr. Med ett antagande om värdesäkringens minsta nivå är 2 procent ska 12 mnkr tillföras eget kapital. I och med det högre delårsresultatet, har eget kapital på bokslutsdagen ytterligare förstärkts.

Kommunens skulder till låneinstitut

Kommunens skuld till banker uppgår per augusti 2017 till 380 mnkr. En förändring med 20 mnkr jämfört början av året då skulden var 360 mnkr. Låneskulden per invånare är idag 13 776 kr och är 133 kronor högre per invånare än vid samma tidpunkt föregående år. Genomsnittlig räntesats på balansdagen 2,9 procent, nivån trycks upp med de 220 mnkr av lånen som ligger värdesäkrade i swappar vilket idag inte är ekonomiskt fördelaktigt. 33 procent av lånevolymen är med förfall före årsskiftet.

Risk

Kortsiktig betalningsförmåga

Ett mått som mäter likviditet eller kortsiktig betalningsberedskap är balanslikviditeten. Om måttet är 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kommunens balanslikviditet var på balansdagen 162,3 procent.

Utöver de likvida medlen har kommunen en checkräkningskredit på 80 mnkr. Kommunen har under perioden vid flertal tillfällen disponerat checkräkningskrediten.

Pensionsskulden

Kommunens samlagde pensionsskuld är 600 mnkr per den 31 augusti 2017 vilket är i nivå med föregående år. Under avsättning finns 168 mnkr redovisat. Den består till en del av kompletterande ålderspension (förmånsbestämd pension). I samband med byte av leverantör har pensionsavsättningarna omvärderats med ett positivt utfall på 7,6 mnkr vilken redovisas som jämförelsestörande intäkt.

I bokslut 2016 var aktualiseringsgraden 97 procent. Ekerö kommun återlånar medlen i sin helhet. Under ansvarsförbindelsen finns det pensionsförpliktelser som tjänats in av arbetstagare och pensionsstagare före 1998. De räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagare. Detta åtagande uppgår till 424 mnkr på balansdagen.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande uppgick vid periodens slut till 841 mnkr. Merparten av kommunens borgensåtagande är relaterat det helägda bostadsbolaget AB Ekerö Bostäder 675 mnkr samt för Ekerövatten 165 mnkr. För närvarande bedöms inte kommunens borgensåtagande utgöra någon risk.

Under året har ärende behandlas av Kommunfullmäktige för utökad borgen till kommunens helägda bostadsbolag AB Ekerö Bostäder med anledning av behov av extern finansiering för nyproduktion av hyresbostäder i kommunen, beviljad borgensram är 735 mnkr.

Kontroll

Resultat jämfört budget

Uppföljning och analys av kommunens verksamheter är en förutsättning för att kunna dra slutsatser om resurserna används på ett bra sätt. Det är även ett instrument för att utvärdera kvaliteten i verksamheten. Den ekonomiska uppföljningen ingår som en del i kommunens planering- och styrsystem. Hur budget och utfall stämmer överens är ett mått på kontroll som kommunens beslutsfattare har över den egna ekonomiska utvecklingen. Månatligen görs uppföljningar med prognoser, en kvartalsuppföljning i mars med prognos, delårsbokslut per den 31 augusti samt ett årsbokslut.

Ekerö kommun har under de senaste tolv åren visat positiva resultat. De fem senaste åren har resultatet överstigit budgeterat resultat med i genomsnitt 43 mnkr. Budgetavvikelsen för perioden är 66 mnkr. Kommunfullmäktige har i och med fastställande budget 2017 ett resultatmål på 1,1 procent, för helåret vilket för perioden är uppnått. Periodens resultat är drygt 7,6 procent av skatteintäkter och bidrag (6,9 procent exklusive jämförelsestörande poster).

Finansiella mål och god ekonomisk hushållning

Det finansiella målet för perioden är uppfyllt i och med periodens positiva resultat och att investeringarna enligt den matematiska beräkningen av indikatorn finansiering med egna medel, visar på ett värde över 100 procent. Planeringsmässigt framgick att det inte var möjligt att finansiera årets investeringsvolym med egna medel varför nya lån har upptagits under perioden.

Exploateringsverksamhet och att kommunen inte fått in statsbidragen för upparbetade kostnader för flyktmottagade i kassan är väsentliga vad gäller likviditeten. Ekerö har statsbidragsfordran på Migrationsverket 65 mnkr. Av dem finns restpost 2 mnkr från 2015 och nära 36 mnkr från 2016 för ej behandlade återsökningar av statsbidrag för ensamkommande barn.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning är fastställd av Kommunfullmäktige och förutsättningarna för möjligheten att använda resultatutjämningsreserv. Totalt har 60,3 mnkr avsatts i boksluten 2013-2016. Bedömningen är att vid analys av Ekerö kommuns ekonomiska resultat och verksamhet är utfallet för perioden och planerad utveckling är i linje med Kommunfullmäktige fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning. De ekonomiska förutsättningarna från och med 2017 visar på ett mer ansträngt läge kommande år. Förändringarna i inkomstutjämningsystemet från 2016 med återgång till konstruktionen som rådde före 2014 ger Ekerö högre inkomstutjämningsavgift med full effekt från 2018. Det positiva med att vara en till invånarantalet växande kommun ger behov av ökad investeringsvolym och driftkostnader samt omställningskostnader. Ytterligare effektiviseringar, bedömning om ambitionsnivåer och eventuell avveckling av åttaganden och eller intäktsförstärkningar blir aktuella. I den ansatsen görs förändringsarbete i syfte att framtidsutveckla kommunens verksamheter.

Nyckeltal

	2017-08	2016	2016-08	2015	2014
Kommunen i siffror					
Bruttoomsättning, mnkr	1 162	1 738	1 087	1 606	1 537
Balansomslutning, mnkr	1 451	1 409	1 152	1 308	1 200
Investeringar, mnkr	75	143	101	204	127
Skatteintäkter, mnkr	988	1 363	906	1 288	1 228
Skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift, mnkr	1 028	1 458	969	1 391	1 339
Folkmängd	a) 27 585	27 406	a) 27 120	26 984	26 698
Resultat och kapacitet					
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, utjämn- ning och fastighetsavgift, procent	91,5	95,4	90,0	95,9	96,2
Perioden/Årets resultat, mnkr	77,8	80,0	114,0	52,0	46,8
Soliditet i procent, kommun	44,5	40,3	42,5	37,3	36,3
Soliditet i procent, koncern	32,1	32,3	33,6	30,7	28,0
Självfinansieringsgrad kommun, procent	165	105	159	57	88
Skattesats kommunen, procent	19,25	19,25	19,25	19,23	19,23
Skattesats totalt, procent	31,33	31,33	31,33	31,33	31,33
Finansnettots andel av skatteintäkter, gen bidrag och fastighetsavgift, procent	0,9	-0,9	1,8	0,8	1,2
Eget kapital kommun, mnkr	646	568	602	488	436
Eget kapital koncern, mnkr	690	621	642	554	472
Eget kapital kommun, kronor per invånare	23 430	20 743	22 192	18 081	16 327
Eget kapital koncern, kronor per invånare	25 010	22 662	23 664	20 547	17 661
Låneskuld kommun, mnkr	380	360	370	316	317
Låneskuld koncern, mnkr	984	772	781	731	733
Risk och kontroll					
Kassalikviditet, procent	152,9	123,5	117,2	93,2	129,4
Balanslikviditet, procent	162,3	129,0	100,9	91,5	130,2
Betalningsdagar, antal	39	24	36	27	23
Borgensåtagande, mnkr	841	601	595	599	467
Budgetavvikelse resultat, mnkr	66,4	69,4	108,3	33,0	31,3

a) Per 20xx-06-30

Kommunens medarbetare

Året började i moll

Drottningholms förskola brann ned i början av året. Barn och personal flyttade till andra lokaler för att i slutet av augusti kunna flytta in i nya Drottningholms förskola. En eloge till alla duktiga medarbetare som gjorde allt för att barn och föräldrar skulle ha det så bra som möjligt under evakueringstiden.

Toppresultat för Ekerös äldreomsorg och skola

Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting presenterar årligen Öppna jämförelser om äldreomsorgen i Sveriges kommuner där resultaten för samtliga kommuner jämförs. På frågan om hur de äldre upplever Hemtjänst i sin helhet anger 96 procent att de sammantaget är mycket eller ganska nöjda. Ekerö kommuns verksamhet rankas på första plats i länet och på 20:e plats i hela landet.

Gällande Särskilt boende i sin helhet har 90 procent svarat att de sammantaget är mycket eller ganska nöjda med sitt boende. Detta är en ökning jämfört med tidigare års resultat och placerar Ekerö på första plats i länet och 25:e plats i hela landet.

Även skolorna i Ekerö kommun har lyckats bra i Öppna jämförelser och hamnar på 6:e plats i Sverige.

Söderströmsgården - Kommunens nya särskilda boende

I egen regi driver kommunen sedan i maj Söderströmsgården i Stenhamra. Boendet som inrymmer 63 lägenheter ersätter Färingsöhemmet.

Årets Idémakare

Under våren genomfördes en tävling där kommunens medarbetare bjöds in att komma med idéer på utvecklingsområden med Ekerös medborgares bästa i fokus. 24 idéer kom in och vinnaren belönades med ett bidrag till en studieresa.

Uppstart av NEXT Ekerö

Som ett led i att bli en än mer attraktiv och modern arbetsgivare har arbete påbörjats med att skapa ett kommunhus och en digital arbetsplats som på ett bättre sätt stödjer dagens och framtidens arbets-sätt. Vi vill skapa en modern, flexibel och inspirerande arbetsplats med flera olika miljöer som stimulerar innovation, kreativitet och ständig utveckling.

Så många arbetar i kommunen

Vid halvårsskiftet hade verksamheterna inom kommunen 1520* anställda fördelat på 1 212 kvinnor och 308 män. Jämfört med årsskiftet är det en minskning med 9 personer. Antalet årsarbetare är 1 427 och oförändrat sedan årsskiftet.

*) avser månadsavlönade enligt AB (Allmänna Bestämmelser)

I likhet med tidigare är det barn- och utbildningsförvaltningen som ökar mest och detta till följd av ett större barn- och elevunderlag. 757 medarbetare fanns inom förvaltningen den 30 juni vilket är nästan 50 procent av det totala antalet anställda.

Anställningsform och sysselsättningsgrad

Andelen medarbetare som har en tillsvidareanställning har ökat från 88 procent till 90 procent och andelen deltidsanställda har minskat från 28 procent till 25 procent.

Hälsa

Den totala sjukfrånvaron har ökat med 0,2 procentenheter sedan halvårsskiftet 2016. Ökningen är något högre för männen än för kvinnorna. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har sjukfrånvaron ökat något för kvinnorna medan den i stort sett är densamma för männen. Inom Omsorgens verksamheter minskar sjukfrånvaron för både kvinnor och män.

Sjukfrånvaro 60 dagar och mer är vid mättillfället 36,3 procent. Jämfört med förra året är det en minskning med 5,9 procentenheter.

Personalstatistik kommunen	30 juni 2017	2016	30 juni 2016	2015	30 juni 2015
Antal, andel					
Antal anställda	1 520	1 529	1 501	1 467	1 451
- varav kvinnor	1 212	1 222	1 208	1 180	1 176
- varav män	308	307	293	287	275
Antal årsarbeten	1 427	1 427 *	1 211	1 169	1 158
Andel tillsvidareanställda, procent	90	90	88	89	88
Antal tillsvidareanställda	1 370				
- förskola, skola	757		730		686
- omsorgen	353		345		345
- övrig verksamhet	262		249		249
Andel deltidsanställda, procent	25	27	28	29	31
- kvinnor	81		81		82
- män	19		19		18
Medelålder		42		43	
- kvinnor	45		45		46
- män	43		43		43
Åldersstruktur					
- 29 år eller yngre, procent	13		14		14
- 30-49 år, procent	50		48		49
- 50-59 år, procent	24		25		26
60 år och äldre	13		12		13
Sjukfrånvaro, totalt, procent	6,3	6,6	6,1	6,3	5,8
- kvinnor	6,7	7,2	6,6	6,8	6,2
- män	4,9	4,5	4,3	4,3	4,0

*) nytt beräkningsätt

Prognos helår

Resultat kommunen

Den samlade prognosen för Ekerö kommun vid året slut bedöms till ett positivt resultat på 24 mnkr. Det motsvarar 1,6 procent av summan av skatteintäkter och generella bidrag. Prognosen är 7 mnkr bättre än det budgeterade resultatet 16,9 mnkr, 1,1 procent. Avgörande för bättre resultatet är

- 9,3 mnkr högre skatteintäkter och generella bidrag
- förändrad bedömningen av pensionskostnaderna - en följd av byte av pensionsförvaltare - som ger 7,6 mnkr som jämförelsestörande intäkt.

Verksamhetskostnaderna i övrigt är således högre än budget. Framst som följd av att

- resultatmålet för försäljningar inte uppnås och visar negativ avvikelse 8,8 mnkr,
- driftkostnaderna belastas med 4 mnkr i nedskrivning och utrangering av bokförda värden för anläggningar i anläggningsreskontran
- driftkostnaderna innehåller 4,8 mnkr utöver budget för särskilda satsningar som beslutats i samband med kommunfullmäktiges behandling av årsbokslut.
- Nämnder och styrelses övriga budgettitlar i övrigt visar sammantaget positiv avvikelse jämfört årets budget

Det balanserade resultatet är ytterligare högre, nära 29 mnkr i prognos helår 2017 vilket motsvarar 1,9 procent resultatmål. Bedömningen vid denna tidpunkt är att 4,8 mnkr kommer disponeras av reserverat öronmärkt eget kapital för framtida särskilda satsningar enligt beslut av kommunfullmäktige i samband med beslut om årsredovisning.

mnkr, netto	Prognos 2017	Budget 2017	Avvik helår	Utfall 2016	förändring *)	
Verksamhetens nettokostnader	-1 497,0	-1 498,6	1,7	-1 384,4	-112,6	8,1%
Nedskrivning/utrangering anl.	-4,0		-4,0	-7,1	3,1	-44,1%
S:a verksamhetens nettokostn	-1 501,0	-1 498,6	-2,3	-1 391,5	-109,4	7,9%
Skatteintäkter o gen bidrag	1 538,3	1 529,0	9,3	1 458,2	80,0	5,5%
Finansnetto	-13,3	-13,5	0,2	13,3	-26,6	-199,9%
Årets resultat	24,0	16,9	7,1	80,0	-55,9	
Balanserat resultat	28,8	16,9	11,9	83,1	-54,2	

*) Jämförelse mellan prognos 2017 och utfall 2016

Verksamhetens intäkter och kostnader

Prognos för helår 2017 följer i stora delar det mönstret som framkom i budget och utfall för perioden januari till augusti.

För helår 2017 prognosticeras de externa intäkterna till 291 mnkr. Det är 19 mnkr mer än budget men 35 mnkr lägre än i utfall 2016. Fortsatt finns sökta statsbidrag som inte är budgeterade i sin helhet, dels av försiktighetsprincip, dels för att det kan vara särskilda projektmedel som inte är inkluderad i budget. Under 2016 ökade statsbidragen märkbart jämfört åren innan, främst som följd av kommunens nya uppdrag om mottagande av nyanlända och ensamkommande barn. Statsbidragen för den

verksamheten har stabiliserats mer och för ensamkommande minskar de från 1 juli 2017 då systemet gjorts om till mer schabloniserad ersättning istället för återsök av kostnader. En minskad administrativ hantering och mindre negativ påverkan på likviditeten. Intäkter från avgifter och taxor ökar med uppräknings och volym under året jämfört förra. Det kan finnas viss underskattning i prognosen.

Som jämförelsestörande intäkt återfinns 7,6 mnkr som följd av omvärdering av pensionskund – en effekt av byte av pensionsförvaltare. Budgeten 8 mnkr är reavinst av försäljningar. Målet nås inte, den försäljning som skett innevarande år är föremål för behandling hos lantmäteriet och bedöms inte kunna genomföras innevarande år. Jämfört budget ett nettounderskott 8,8 mnkr då det som jämförelsestörande kostnad finns omkostnader för försäljningar och kostnad bokförda värden för ett antal mindre fastighetsförsäljningar som gjordes 2016 men utan utrangering i anläggningsregister.

Verksamhetens kostnader bedöms till 1 730 mnkr, 20 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror dels på både att verksamhet utförs som finansieras med statsbidrag utom budget. Dels återfinns kostnader, uppskattat utfall idag om 4,8 mnkr innan årsskiftet, för särskilda satsningar i verksamheten avseende skolsatsning, framtidsutveckling och satsningarna 2017-2018 på särskilda områden enligt kommunfullmäktiges beslut på Ekeröalliansens förslag om att öronmärka 11 mnkr för framtida särskilda satsningar av överskjutande positivt resultat i bokslut 2016. Prognosen bruttokostnad pekar mot en ökning med 68 mnkr, 4 procent ökning jämfört bokslut 2016.

Avskrivningarna är trendframskrivna utifrån utfall per augusti 2017 med tillägg för uppskattad effekt av aktivering av större investeringsprojekt under hösten.

tkr	Bokslut 2016	Prognos 2017	Budget 2017	Avvik 2017	Förändring mellan åren utfall 2016 jmf prgn 2017	
Verksamhetens intäkter	325 492	290 860	271 950	18 910	-34 632	89%
Jämförelsestörande intäkter	8 452	7 460	8 000	-540	-992	88%
Verksamhetens kostnader	-1 661 530	-1 729 583	-1 709 920	-19 663	68 053	4%
Jämförelsestörande kostnader	-233	-700	0	-700	467	200%
Avskrivningar	-63 725	-69 000	-68 660	-340	5 275	8%
Verksamhetens nettokostnader	-1 391 544	-1 500 963	-1 498 630	-2 333	109 419	8%
Skatteintäkter	1 363 309	1 478 473	1 473 400	5 073	115 164	108%
Generella statsbidrag och utjämning	94 914	59 780	55 600	4 180	-35 134	63%
Finansiella intäkter	26 415	1 612	1 230	382	-24 803	6%
Finansiella kostnader	-13 127	-14 881	-14 700	-181	1 754	13%
Årets resultat	79 967	24 020	16 900	7 120		

Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnader beräknas till 1 501 mnkr vid året slut. I prognosen ingår resultatbelastning med 4 mnkr för nedskrivning av anläggningstillgångar och 4,8 mnkr i de extra satsningarna som finansieras med tidigare års öronmärkt eget kapital.

Resultatenheter kommunala förskolor och skolor inom barn- och utbildningsförvaltningen och enheter inom produktionsområde kultur planerar för genomförande av särskilda satsningar som finansieras

med tidigare års ackumulerade överskott i enlighet med regelverket i KFS. Skolor och förskolor med 1,6 mnkr och kulturenheter med 0,4 mnkr. I nuläget prognosticeras att insatserna kommer att kunna göras inom ramen för årets budget och erhållna intäkter. Inget underskott i prognosen för detta.

Prognosticerad nettokostnad 2017 har jämfört bokslut 2016 utvecklats med 109 mnkr eller 7,9 procent. Men är sammantaget nära i nivå med årets budget för verksamhetens netto. En negativ avvikelse med 2,3 mnkr. Ökningen av verksamhetskostnader innefattar pris- och lönekostnadsökning likväl som volymförändring. Bokslut 2016 visade även en positiv avvikelse mot budget med 44 mnkr trots en resultatbelastning med 7 mnkr som effekt av nedskrivning – utrangering – av anläggningstillgångar och med projektomkostnader. Prognosen för helåret kan komma att skrivas upp med ytterligare utfall av kostnader för de särskilda satsningarna.

Utfallet per augusti visar att större kostnadsbelastning sker resterande del av året. Vilket kommer till uttryck i prognosen. Men bland annat socialnämndens visar även överskott vid året slut. Kultur- och fritidsnämndens budget och prognos innehåller helårseffekt av driftkostnader för Målaröhallen som togs i drift till hösten 2016.

mnkr, netto	Prognos	Budget	Avvik helår	Utfall	
	2017	2017		2016	förändr *)
Barn- och utbildningsnämnden	-791,3	-791,3	0,0	-746,5	44,8 6,0%
Socialnämnden	-507,6	-511,8	4,2	-465,1	42,5 9,1%
Kultur- och fritidsnämnden	-48,5	-47,6	-0,9	-41,2	7,4 17,9%
Byggnadsnämnden	-9,8	-10,1	0,3	-9,6	0,2 1,6%
Miljönämnden	-3,1	-3,4	0,3	-3,1	0,0 -0,6%
Tekniska nämnden	-15,2	-13,7	-1,5	-17,6	-2,4 -13,7%
TN - balansenhet avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Central politisk organisation	-10,4	-10,9	0,5	-9,7	0,7 7,4%
Revisionen	-1,0	-1,1	0,1	-0,9	0,1 7,8%
Överförmyndaren	-2,3	-2,3	0,0	-1,7	0,6 34,1%
Kommunstyrelsens verksamheter	-106,9	-106,5	-0,4	-91,7	15,2 16,6%
Ks - Produktionsorganisationen	-0,8	0,0	-0,8	2,8	3,6 -129%
Nedskrivning/utrangering anlägg.	-4,0		-4,0	-7,1	-3,1 -44%
Verksamhetens nettokostnader	-1 501,0	-1 498,6	-2,3	-1 391,5	109,4 7,9%

*) Jämförelse mellan prognos 2017 och utfall 2016

Finansnetto

Den totala prognosen för finansnettot bedöms till nettokostnad drygt 13 mnkr. Och i nivå med budget.

Finansiella intäkter omfattar borgensavgift som är något högre i och med en ökad lånevolymer i bolaget där fullmäktige beviljat ökad borgen men med lägre avgift än tidigare år. Utdelningen från bolaget uppgår till endast drygt 60 tusen kronor.

mnkr	Prognos 2017	Budget 2017
Finansiella intäkter	1,6	1,2
Finansiella kostnader	-14,9	-14,7
<i>Varav:</i>		
Räntekostnader lån	-11,6	-11,2
Räntekostnad pension inkl löneskatt	-2,9	-3,2
Övriga kostnader	-0,3	-0,3
Summa finansnetto	-13,3	-13,5

De finansiella kostnaderna är prognosticerade till 15 mnkr. Räntekostnader på pension är upptagen med beräkningen enligt pensionsprognosen per augusti 2017. Räntekostnader för lån är strax över budget och har tagit höjd för risk sämre ränta vid förlängning av ränteswap i september och effekt av ökningen av lånevolymen införa andra halvåret. Negativ stiborränta förutsätts i prognos.

Skatteintäkter och generella bidrag

Vad som kommer till uttryck i redogörelsen av skatteintäkter och generella bidrag inklusive kommunal fastighetsavgift för perioden januari till augusti blir på samma sätt i prognos 2017.

Total intäkt från skatter, generella bidrag och den kommunala fastighetsavgiften prognosticeras till 1 538 mnkr. Prognosen utgår från SKL:s antaganden från augusti 2017. Prognosen visar högre intäkt med 9 mnkr jämfört budget. I prognosen ingår Ekerös del av "välfärdsmiljarderna", dels som generell bidrag kronor per invånare i utjämningen och dels den del som beräknas utifrån flyktingmottagande. Totalt är Ekerö del 10,2 mnkr.

mnkr, netto	Prognos	Budget	Avvik helår	Utfall		
	2017	2017		2016	förändr. *)	
Skatteintäkter	1 478,5	1 473,4	5,1	1 363,3	115,2	8,4%
Inkomstutjämning	-137,4	-139,0	1,6	-88,3	-49,1	55,6%
Införandebidrag	5,9	5,9	0,0	13,7	-7,8	100,0%
Kostnadsutjämning	80,2	81,0	-0,8	69,3	10,9	15,8%
Regleringsbidrag	-0,3	-0,2	-0,1	-0,9	0,7	-71,1%
LSS-utjämning	50,1	49,4	0,7	45,1	4,9	11,0%
S:a skatteintäkt och gen stb	1 477,0	1 470,5	6,5	1 402,1	74,8	5,3%
Kommunal fastighetsavgift	56,8	54,2	2,6	53,1	3,6	6,9%
Summa	1 533,7	1 524,7	9,0	1 455,3	78,5	5,4%
Flyktingvariabel	4,5	4,3	0,2	2,9	1,6	52,9%
Totalt	1 538,3	1 529,0	9,3	1 458,2	80,0	5,5%

*) Jämförelse mellan prognos 2017 och utfall 2016

Den positiva avvikelsen beror till 4 mnkr på att antalet invånare 1.11.2016 var 84 fler än det antagande som ingick i budgetunderlaget.

Intäkterna baseras på antal invånare 27 284 från 1 november 2016. Intäkten har ökat med sammanlagt 80 mnkr, 5,5 procentenheter, jämfört utfallet föregående år. Summa skatt och utjämning har ökat med 75 mnkr varav 17,6 mnkr är en effekt av det ökade invånarantalet i Ekerö. 369 fler invånare år 2016 jämfört 2015.

Inkomstutjämningsystemet ändrades 2016 till att i stort vara den konstruktion som gällde 2013. Ekerö med en högre medelskattkraft än snittet i riket betalar igen en högre inkomstutjämningsavgift. Avgiften är 30 mnkr högre som följd av förändringen. I systemförändringen ingår ett införandebidrag som motsvarar den del av ökad avgift som i år överstiger 500 kronor per invånare. Bidrag 2017 motsvarar 5,9 mnkr. Från år 2018 slår den högre avgiften igenom fullt ut.

Investeringar

Kommunens totala budget för 2017 uppgår till 204 mnkr. Prognos helår 2017 är beräknad till totalt 147 mnkr. Tekniska nämndens andel av årprognos uppgår till 89 procent, 130,5 mnkr.

Periodens investeringar uppgår till 76,6 mnkr. Det motsvarar 37,5 procent av årsbudgeten.

<i>tkr, netto</i>	Budget helår	Utfall perioden	Återstår	Prognos helår	Awik helår
Tekniska nämnden	-165 920	-69 506	96 414	-130 467	35 453
Tekniska nämnden - balansenheter avfall	-3 000	-789	2 211	-1 000	2 000
Barn- och utbildningsnämnden	-14 145	-1 629	12 516	-3 645	10 500
Socialnämnden	-6 000	-3 037	2 963	-6 000	0
Kultur- och fritidsnämnden	-2 475	-333	2 143	-1 105	1 370
Kommunstyrelsen	-12 445	-1 288	11 157	-5 020	7 425
<u>varav</u>			0		0
Lokaler	-3 300	0	3 300	0	3 300
Inventarier	-2 875	-239	2 636	-2 050	825
IT	-6 270	-1 049	5 221	-2 970	3 300
SUMMA	-203 985	-76 582	127 403	-147 237	56 748

Fastighetskontoret indikerar att den rapporterade prognosen på 130 mnkr kan vara överskattad. De vet av erfarenhet att förseningar i projekten förekommer, att det förekommer underskattning i tidsåtgången i förstudier och i beslutsfattande och att därför är en mer realistisk prognos 100 mnkr.

Nedan redovisas större byggprojekt, de projekt som pågått under några år och som avslutats 2017. Det har gjort att investeringstakten är något lägre i år då de nya större projekten ännu är på utredningsnivå.

Avslutade projekt och projekt med beräknat slutdatum under hösten 2017:

- Sundby förskola, projekt som startade 2016. Inre renovering av ytskikt samt installation av bergvärme och ny luftbehandling avslutas hösten 2017. Projektet beräknas kosta 9 mnkr över tid.
- Kommunhuset - socialhuset avslutas under hösten. I år har en ny reception byggts samt renovering av mittendelen och entrén. Nya ventilationskanaler är dragna i huset. Projektet beräknas kosta 10 mnkr över tid och projektet startade 2016.
- Stenhamra skola har byggts ut med två klassrum under 2017. Projektet är avslutat och beräknas totalt kosta 15 mnkr.
- Färentuna förskola/skola utemiljö: en helt ny utemiljö har färdigställts under 2017. Beräknad kostnad för utemiljön är 7,2 mnkr.
- Gustavalunds förskola har totalrenoverats invändigt med bland annat nytt kök och ny ventilation. En ny förskolegård är också iordningsställd. Projektet startades under 2016 och avslutas under hösten 2017 och beräknas kosta 13,8 mnkr.
- Drottningholms förskola: En tvåvånings paviljong är uppförd med ny utemiljö. Utemiljön färdigställs under september månad. Projektet beräknas kosta 3,5 mnkr.

Nya projekt:

- Skolkapacitet Ekebyhovsskolan: Skolan behöver byggas ut och på sikt innehålla en 4-parallellig F-6. Projektet har startats för att utreda förutsättningarna för om-/nybyggnad. Beräknad kostnad 2017 2 mnkr.
- Skolkapacitet Sanduddenskola: Projektet har startas för att utreda utbyggnad av Sanduddens skola till en 2-parallellig F-6 och till en 3-parallellig 7-9 skola. Beräknad kostnad för utredning 2 mnkr.

Barn och utbildningsnämnden har överfört medel till fastighetskontoret för start av projekten skolkapacitet Ekebyhovsskolan samt Sanduddens skola som i nuläget är på utredningsnivå och byggstart kommer inte påbörjas 2017. Resterande budgetmedel på 10,7 mnkr kommer därför inte att ianspråktagas under 2017.

Socialnämndens budget om 6 mnkr används, och större delen för att upprusta Söderströmsgården med inventarier.

Kultur och fritidsnämndens prognos är att använda 0,9 mnkr av 2,3 mnkr för konstnärlig utformning tillhörande de nybyggnationer som färdigställts. De projekt som startas under 2017 och som kommer avslutas 2017 är den konstnärliga utformningen av Söderströmsgården samt av Träkvista skolas skolgård.

Större delen av kommunstyrelsens budgetmedel har omförts till pågående projekt främst inom förskola och skola men även till projekt kommunhus.

Kommunkansliet har startat projektet E-arkiv där en förstudie kommer att genomföras under 2017. Övriga IT-investeringar kommer att genomföras planenligt.

Barn- och utbildningsnämnden

Mål och verksamhet

Utifrån kommunfullmäktiges mål om att Ekerö kommuns skolor ska rankas som en av de tio bästa i Sverige samt barn- och utbildningsnämndens mål för mandatperioden beslutade nämnden om följande mål för 2017 som per augusti har ett snittutfall på 2,0:

- Genom strategisk kompetensförsörjning i högre grad bibehålla samt öka behörig personal.
- Förbättra barnens och elevernas förmågor att tala, lyssna, läsa och skriva.
- Förbättra förmågan att planera, genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen.
- Förbättra de grundläggande digitala förutsättningarna avseende infrastruktur, verktyg och kompetens.
- Förbättra förmågan att arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att öka antalet barn och elever som blir behöriga till gymnasiet.
- Vidareutveckla processer inom barn- och utbildningsförvaltningens organisation så att de stödjer verksamhetens uppdrag.
- Förankra systematik i arbetsmiljöarbetet.

Målet om att vidareutveckla processer som stödjer verksamhetens uppdrag anses uppnått. Målet med strategisk kompetensförsörjning anses som 3, ej uppnått, men påbörjat. Övriga mål bedöms som 2, inte helt uppnått men på väg och påvisar en positiv förändring framåt. Indikator för uppföljning av kommunfullmäktiges mål är SKL:s öppna jämförelser – Kommunala och fristående skolor med högst sammanvägt resultat. Även i år nådde Ekerö målet genom en ytterligare förbättring och placerar sig på en sjätte plats bland alla kommuner i landet.

Nämndens fem tjänstegarantier är uppfyllda för perioden, med reservation för andel uppnående i år 3.

Prioriteringar och satsningar

Utöver arbetet med nämndens årsmål prioriteras särskilt arbetet med:

- särskilt stöd i form av implementering av samarbetsbaserad problemlösning (CPS),
- digitalisering i form av implementering av Office 365,
- ett arbete med nyanlända med fokus på att förbättra integration/etablering för 16-24 åringar i en ny modell; Självständighet 365.

Av kommunfullmäktige beslutade riktade satsningar med öronmärkt eget kapital har under perioden kvarvarande belopp på 348 tkr använts för utbildning i CPS, samarbetsbaserad problemlösning.

Ekonomi och verksamhet

Nämnden inklusive de kommunala utförarenheterna visar ett positivt utfall för perioden på 26 mnkr och prognosen för helåret är ett positivt resultat på 15 mnkr.

Mnkr, netto	Utfall	Budget	Avvik
Perioden	516,0	526,6	+10,6
Prognos	791,3	791,3	0,0

För perioden visar förskola och fritidshem ett överskott på 3,2 mnkr som delvis beror på IKE med ökade intäkter för barn från andra kommuner. Avviket är en periodiseringseffekt främst för augusti

vad gäller volymersättning som betalas ut först i september. Inom överskottet ryms även ökade kostnader på grund av ökad volym jämfört budget.

Grundskola/Grundsärskola visar för perioden ett överskott på 1,7 mnkr varav grundskolan 0,6 mnkr och grundsärskolan 1,1 mnkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader än budgeterat för skolskjutsar både inom grundskolan och i grundsärskolan (1,8 mnkr) samt färre elever i grundsärskolan.

Gymnasieskola/Gymnasiesärskola har för perioden ett överskott på 1,7 mnkr varav gymnasieskolan 0,1 mnkr och gymnasiesärskola 1,6 mnkr främst beroende på sju elever färre än budgeterat vilket avspeglar sig i både elevpeng och minskad kostnad för skolskjuts.

Barn- och utbildningsförvaltningens kommunala förskole- och skolenheter har ett positivt resultat för perioden på 5,4 mnkr. Det beror främst på högre intäkter, statsbidrag och lägre kostnader för köp av verksamhet. Avviket är en periodiseringseffekt och kvarstår inte vid årets slut.

Fritidsklubbar visar ett underskott på 0,4 mnkr för perioden delvis beroende på volymökning på 18 procentenheter jämfört budget för vårterminen.

Den gemensamma verksamheten har en för perioden en negativ avvikelse på 1,0 mnkr beroende på en ökad och icke budgeterad kostnad för IT-system och kostnader i anslutning till detta. Inför budget 2018 kommer resurser att omdipsoneras.

Helårsprognosen visar på en ekonomi i balans där satsningar (1,7 mnkr) finansieras inom ram utan ianspråktagande av tidigare års överskott.

Intern kontroll

Hittills har vissa moment av årets internkontroll genomförts i enlighet med internkontrollplanen. De visar på att rutiner, processer och system följs.

Flyktningmottagande och integration

Under året har kommunens arbete med fokus på en förbättrad integration utvecklats med modellen Självständighet 365. Modellen har sin grund i språkinläring, språkpraktik samt fördjupad samhällsorientering. Centrum för vuxenutbildning och arbete berörs främst av den modellen och målsättningen.

Framåtblick

- Utmaningar framöver är digitalisering, utbyggnad av skolor och förskolor, elever/barn i behov av särskilt stöd, arbetet med nyanlända och ett ökat antal elever i gymnasiet.
- Ett prioriterat område utöver ovanstående är kompetensförsörjningen – såväl att behålla kompetens som att rekrytera. Det är ökad konkurrens mellan kommuner och huvudmän och större rörlighet än tidigare. Det är även svårare att rekrytera behöriga lärare i alla ämnen samt mycket svårt att rekrytera till vikariat/tjänstledigheter.

Socialnämnden

Mål och verksamhet

Den genomsnittliga måluppfyllelsen för de fem målen är 1,4. Måluppfyllelsen i nuläget bedöms för tre av målen till nivå 1 – ”Uppnått”. Det gäller för målsättningen att medborgarna upplever ett professionellt bemötande, en hög servicenivå och god tillgänglighet samt möjlighet till valfrihet för den som söker stöd och slutligen samordnade och effektiva insatser. Två mål bedöms till nivå 2 – ”Inte helt uppnått, är på väg”, vilket gäller för socialtjänstens arbete med att stärka den enskilde att ansvara för den egna livssituationen samt utveckling av metoder och verksamheter för att höja kvaliteten för medborgarna. Målen är inriktnings-/strävansmål som för att de ska kunna betraktas som helt uppfyllda kräver en mycket hög kvalitetsnivå. Tendensen mot ytterligare måluppfyllelse bedöms som positiv

Socialkontoret har under perioden inte haft avvikelser eller synpunkt/klagomål som avser utfästelserna i tjänstegarantierna

Prioriteringar och satsningar

- Medverkan i kommunens arbete med integrationsfrämjande åtgärder i samband med mottagande av nyanlända invandrare samt ensamkommande barn och unga är fortsatt prioriterat.
- Under året har antalet anmälningar som avser barn som riskerar att fara illa ökat. Fler omedelbara omhändertaganden enligt LVU har genomförts.
- Socialnämnden har beviljats statsbidrag till ungdomsmottagningen för det förebyggande arbetet kring ungdomar som riskerar att utveckla psykisk ohälsa. Arbetet kring ungdomar har stärkts genom tillfällig utökning av två fältassistenter.
- Arbete med att vidareutveckla former för tidiga insatser i öppenvård på hemmaplan fortgår. Projekt bedrivs kring samordnade insatser för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- Utveckling av interna processer och av tjänster till medborgare med stöd av digitalisering och välfärdsteknik fortsätter.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens kostnader för perioden uppgår till 405 mnkr, netto 332 mnkr. Utfallet för perioden är positivt med 10 mnkr jämfört med budget. Kostnaderna för helåret väntas bli 607 mnkr eller 508 mnkr netto. Prognosen för helåret är en positiv avvikelse 4,2 mnkr jämfört budget.

Mnkr, netto	Utfall	Budget	Avvik
Perioden	332,4	342,5	+10,1
Prognos	507,6	511,8	+ 4,2

Socialnämnden redovisar per augusti 2017 ett positivt utfall med 10 mnkr. Det positiva resultatet förklaras av högre intäkter än budgeterat. Samtliga verksamhetsområden utom äldreomsorg och ensamkommande barn och unga uppvisar positiva avvikelser jämfört med budget.

Socialkontoret uppvisar överskott med 2,1 mnkr för perioden. Helårsprognosen är en negativ avvikelse med 1,3 mnkr. Köp av konsulttjänster från bemanningsföretag som en konsekvens av rekryteringsläget påverkar kostnaderna. Prognosen påverkas även av kostnader för telefonlösning samt kostnader i samband med ombyggnad av socialkontorets lokaler.

Äldreomsorgen visar en högre kostnader för perioden än budgeterat med 4,7 mnkr och 3,4 mnkr för helåret främst beroende på högre volymer än budgeterat för hemtjänst och korttidsboende. Behovet av hemtjänst har varit högre än budgeterat (7 000 h). I helårsprognosen förväntas volymutvecklingen i stort sett följa utfallet för perioden och bli 9 000 h mer än budgeterat.

Insatser till personer med funktionsnedsättning visar 1,8 mnkr lägre kostnad för perioden än budgeterat och beräknas till 3,0 mnkr lägre vid årets slut. De lägre kostnaderna beror på lägre volymer än budgeterat för framförallt bostad med särskild service (4 färre platser). För personlig assistans förväntas ett högre volymutfall om 4 000 h jämfört budget.

Individ- och familjeomsorgen visar för perioden 8,4 mnkr lägre kostnad än budget. Helårsprognosen visar en lägre kostnad med 7,7 mnkr. De lägre kostnaderna påverkas av fortsatt lägre volymer för dygnetruntvård socialpsykiatri, lägre kostnader för insatser missbruk samt ekonomiskt bistånd. Även färre placeringar i familjehem/jourhem samt köpta platser i strukturerad vård och behandling ger positiv avvikelse mot budget.

Flyktingmottagandet visar på ett överskott för perioden med 2,5 mnkr då kostnaderna under perioden varit lägre än budgeterat. För helåret bedöms prognosen negativ (-1,9 mnkr) för ensamkommande barn och unga beroende på förändringar i lagstiftning och ersättningsnivåer jämfört budgeterat. På intäktssidan råder fortfarande eftersläpning av Migrationsverkets utbetalningar till kommunen.

Intern kontroll

Viss del av årets internkontroll har genomförts. Denna visar i stora delar på att fastställda processer och rutiner följs. Inom några områden påvisas behov av förbättring. Områden för förbättring är genomförandeplaner inom insatsen boendestöd. Området läkemedelsgranskning inom särskilt boende visar på brister i rutinerna avseende signeringar på läkemedelslistor.

Flyktingmottagande och integration

Alla resurser inom socialkontoret som arbetar med nyanlända vuxna och familjer samt ensamkommande barn och unga har sammanförts. Mottagandet fortsätter i takt med tillgång på bostäder. Per augusti har tagits emot 43 av 120 nyanlända invandrare som anvisats för 2017. Fem nya ensamkommande har tillkommit under perioden och totalt uppgår ansvaret för 80 ensamkommande och 164 nyanlända (61 hushåll).

Framåtblick

- En växande kommun kombinerat med en åldrande befolkning, där andelen äldre över 80 år väntas öka med 25 procentenheter innebär påverkan på socialtjänstens uppdrag och ekonomi. Detta medför behov av ytterligare särskilt boende för äldre men också utbyggnad av andra insatser i form av hemtjänst och demensdagvård.
- Flyktingmottagande och integration kommer fortsatt vara ett fokusområde. I takt med att den statliga etableringsperioden avslutas kommer fler personer vara i behov av stöd till att nå en egen försörjning. Kommunens målsättning är att nyanlända ska vara självförsörjande inom ett år från att de kommer till kommunen.
- Fortsatt utveckling av arbetssätt och tjänsteutbud, för att bland annat kunna genomföra tidiga insatser till barn, unga, familjer och vuxna. Socialnämnden fortsätter med digitaliseringsarbete inom sitt ansvarsområde, vilket bland annat innebär digitalisering av trygghetslarm samt pilotprojekt med nattkameror och utveckling av metoder för digital tillsyn.

Kultur- och fritidsnämnden

Mål och verksamhet

Produktionsområde kulturs genomförande av uppdrag bidrar till att nämndens övergripande mål nås. Av de för året aktuella målen för nämnden bedöms det genomsnittliga utfallet till 2,4. Målen omfattar: god tillgång till biblioteksverksamhet (litteratur för fler språkgrupper, tillgänglighet för funktionsnedsatta), genomförande av Litteraturfestival, prova-på-verksamhet för nyanlända barn och ungdomar, utökad kulturprogram inom vård och omsorg, öppen verksamhet i Mälaröhallen och framtaget program för ridyta.

Verksamhetsplan 2017 innehåller åtgärder för att nå mål om ett brett kultur- och fritidsutbud. Biblioteket har fortsatt arbete för att underlätta tillgänglighet för nyanlända och funktionshindrade. Kultur i vård och omsorg har ökad programverksamhet. Öppen verksamhet har erbjudits i Mälaröhallen. En ridled i Stenhamra har i samverkan med exploateringskontoret färdigställts och diskussioner har förts med ridföreningar om lämplig fortsättning av ridleder. Arbete med en sammanhållen strandpromenad i Ekerö centrum, där den konstnärliga gestaltningen är en del, har startat i samverkan med andra förvaltningar. Arbete för att förbättra information om fornminnen är påbörjad tillsammans med länsmuseum och fornminnesstillskapatet. Workshops, intervjuer, enkäter och utbildning har genomförts för att få underlag till utredningen om en utökad samverkan med civilsamhället.

Ekonomi och verksamhet

Nämnden visar ett underskott för perioden på 0,2 mnkr och för helårsprognosen 0,9 mnkr jämfört budget. Underskottet består till större delen av driftkostnader för Mälaröhallen och idrottslokaler. För perioden även utebliven taxehöjning som slår igenom först till hösten 2017.

I prognosen ingår 0,3 mnkr kostnad satsningar – nytt bokningssystem och öppen verksamhet i Mälaröhallen – som finansieras med öronmärkt eget kapital enligt beslut vid behandling av bokslut.

Mnkr, netto	Utfall	Budget	Avvik
Perioden	32,0	31,8	- 0,2
Prognos	48,5	47,6	- 0,9

Intern kontroll

Planen utgår från tjänstegarantier under året. De utgår från information, beslut och utbetalning till föreningarna ska gå till. Vidare hur information och tilldelning av tider till föreningslivet i kommunens lokaler ska gå till. Uppföljningen av året sker närmre årsskiftet.

Flyktmottagande och integration

Statsbidrag till projekt om samverkan med civilsamhället i integrationsfrågor upphörde i mars 2017. I budget 2017 tillfördes nämnden medel för fortsättning under 2017 samt uppdrag att utreda hur samverkan kan utökas till andra områden inom kommunens verksamhet. Utredning om ett permanent arbetsätt kring kommunens samverkan med civilsamhället är gjord under våren 2017 "Öar i samverkan" och är antaget av nämnden. Ett av förslagen är att en processledare, i samverkan med representanter för förvaltningarna, bildar ett samverkansorgan som prövar och utvecklar nya arbetsformer för att underlätta samverkan med civilsamhället.

Framåtblick

Övertagandet av driften av Mälaröhallen är ett nytt ansvar för nämnden. Verksamhetsansvar för kommunens övriga idrottsanläggningar kommer fortsatt utredas under 2018.

Byggnadsnämnden

Mål och verksamhet

Byggnadsnämnden har satt upp verksamhetsmål inom tre målområden: Samhällsutveckling, Service och bemötande samt Näringsliv. För dessa finns långsiktiga mål framtagna i verksamhetsplanen samt 12 mål som främst avser uppföljning av handläggningstider och dessa bedöms till ett genomsnittligt utfall på 2,7. Två av målen är helt uppnådda och avser bygglov. Fem av målen är ej påbörjade varav tre av målen avser leverans av kartor.

Tjänstegarantin om diarieföring av ansökningar om bygglov på ankomstdagen är i det närmaste uppfyllt. Bekräftelsebrev är skickade vid registreringsstillfället i samtliga ärenden

Prioriteringar och satsningar

- Under året prioriteras uppdrag i nämndens verksamhetsplan att ta fram en portal/E-tjänst som möjliggör för kommunmedborgare att ansöka om bygglov digitalt. Bedömningen är att en E-tjänst ska kunna erbjudas medborgare innan årsskiftet.
- Projektet att digitalisera bygghandlingar fortgår men är tidskrävande och beräknas slutföras om 2 år. Digitaliseringen förväntas underlätta, utöka och ge en snabbare service vid begäran om utlämnande av handlingar.
- Den miljöstrategiska verksamheten prioriterar framtagande av en ny energistrategi.

Ekonomi och verksamhet

Det ekonomiska utfallet för perioden är ett negativt resultat på 0,4 mnkr jämfört budget varav 0,9 mnkr underskott vid kontoren och nämnd och överskott 0,5 mnkr för bostadsanpassning. Utfallet visar högre bygglovsintäkter och underskott för detaljplaneringen för kommunala planer. Det senare ska enligt kommunstyrelsebeslut regleras med ersättning till planenheten från kommunens budgetmarginal.

Mnkr, netto	Utfall	Budget	Avvik
Perioden	4,3	6,8	- 0,4
Prognos	9,8	10,1	+0,3

Helårsprognosen visar ett överskott på 0,3 mnkr relaterat till lägre kostnader för bostadsanpassning.

Totalt antal inkomna ärenden under perioden är fortsatt högt, men är 9 procentenheter lägre jämfört samma period förra året. Fortsatt höga volymer påverkar registratur och ökade administrativa arbetsinsatser kring stora objekt, högt tryck gällande byggplatsbesiktningar och slutbesked som resultat av tidigare lämnade bygglov. Antalet inkomna ärenden gällande bostadsanpassningar har ökat med 30 procent jämfört samma period förra året. Genomförda åtgärder ligger huvudsakligen inom åtgärdsintervallet under 20 tkr men tre ärenden ligger inom intervallet 100 tkr och uppåt.

Under perioden har detaljplanen Ekerö strand antagits. Detaljplanen är den mest omfattande detaljplan som antagits i kommunen och medger byggnation av cirka 500 bostäder inom plan-området.

Intern kontroll

Plan är fastställd och kontrollmomenten följs.

Tjänstegarantier

Målet att registrera ankomstdagen är i det närmast uppfyllt per augusti 2017. Bekräftelsebrev är skickade i samtliga ärenden vid registreringsstillfället. Vid förvaltningen finns två företagshandläggare som handlägger ärenden för näringsidkares räkning.

Flyktingmottagande och integration

Kontoren följer den information som Boverket tillhandahåller och uppdaterar gällande handläggning och aktuella rättsfall i ärenden som rör olika status på flyktingboenden.

Framåtblick

- Bedömningen är fortsatt höga volymer framöver då kommunen är i ett expansivt skede med bland annat centrumutveckling. Byggnadsnämndens resurser som helhet bör ses i ett mer flerårigt perspektiv. Det har under en lång tid av år varit svårt att rekrytera personal med erfarenhet inom Stockholmsområdet, och det är stor rörlighet av personal mellan kommunerna.
- Det är viktigt att framtagande sker av nya detaljplaner med byggrätter/tomter för att säkerställa översiktsplanens mål om tillväxt i kommunen samtidigt som det säkrar möjligheten till intäkter. Trång sektor är i dag trafikplanering och kart/mät. Ett antal detaljplaner väntar på exploateringsavtal.
- Inget utrymme ses för fortsatt biologitjänst med risk för att kommunens övergripande mål inte kan efterlevas i samma utsträckning vad gäller miljö- och kulturvärden.
- Antalet bostadsanpassningsåtgärder bedöms fortsätta stiga, dels på grund av att antalet äldre invånare ökar och fler rehabiliteras i bostaden.

Miljönämnden

Mål och verksamhet

Nämndens sex mål uppnår för närvarande en genomsnittlig måluppfyllelse på 2,1 sett till samtliga indikatorer. De flesta målen och indikatorerna uppvisar en positiv tendens. Mål som är bedömda som 2, inte helt uppnått/på väg är: handläggning, minskning av utsläpp av miljöpåverkande ämnen i Mälaren, hälsoskyddsverksamheten ska hindra uppkomst av olägenheter för människors hälsa och säkra livsmedel som är vad de utger sig för att vara. Målet – giftfri vardag för barn, bedöms som uppnått och målet med åldersgränser för inköp av alkohol, tobak och läkemedel som inte påbörjat.

Miljökontoret har inte mottagit några synpunkter eller klagomål från medborgare eller verksamhetsutövare angående nämndens tjänstegarantier.

Ekonomi och verksamhet

Det ekonomiska utfallet för augusti visar bruttokostnad 4,4 mnkr med ett överskott 0,5 mnkr jämfört budget. Överskottet beror på lägre personalkostnader som följd av tjänsteledighet och högre intäkter inom miljöskydd. Prognosen för helåret pekar mot 0,3 mnkr överskott.

Mnkr, netto	Utfall	Budget	Avvik
Perioden	1,0	1,5	+ 0,5
Prognos	3,1	3,4	+ 0,3

Inkommande ärenden är i nivå med budget för perioden. Antalet ansökningar om tillstånd för enskilda avloppsanläggningar är högre än förväntat, delvis beroende på effektivare tillsyn inom området. Det bidrar till överskottet per augusti. Tillsynen beräknas fortsätta i samma omfattning framöver och därmed leda till fortsatt höga intäkter under 2018 och 2019.

Den planerade tillsynen har inte helt kunnat utföras i den omfattning som anges i tillsynsplanen, till stor del beroende på oförutsedda föräldraledigheter och tidskrävande inkommande ärenden. Åtgärder planeras under hösten för att bättre uppfylla målen. Inom miljöskydd ligger delar av den planerade tillsynen något efter. Tillsyn genomförs inom lantbruk och hästgårdar med fokus på gödselhantering och näringsläckage. Arbetet med sanering av enskilda avlopp fortsätter. Hittills i år har ett tiotal anläggningar åtgärdats. Inom hälsoskydd pågår tillsyn av kemikalier i skolan. Livsmedelskontrollen har deltagit i och genomfört de läns gemensamma provtagnings- och kontrollprojekt som anges i nämndens tillsynsplan. I ett fall har kontoret bedömt det mer lämpligt att byta ut ett projekt mot medverkan i ett annat inom samma kontrollområde. Arbetet med att utveckla och förbättra administrativa rutiner för kommande år med hjälp av extra medel 2017 har försvårats och försenats.

Intern kontroll

Kontrollen har genomförts enligt plan på miljökontoret och har hittills inte uppvisat något anmärkningsvärt avvikande.

Flyktningmottagande och integration

Nämnden har ansvar för hälsoskyddstillsyn och livsmedelskontroll vid lokaler för boende. Nämnden bidrar med kunskap i dessa frågor när kommunen planerar boende och mottagande.

Framåtblick

- Utbyggnaden av Förbifart Stockholm och breddningen av väg 261 kommer att påverka nämnden och kontorets arbetsmängd, resurs är tillförd i budget.
- Förstärkningen inom miljötillsyn kommer att ge ökad flexibilitet och möjligheter att täcka behov inom bland annat förorenad mark och ger bättre möjligheter att nå nämndens mål.
- Fortsatt satsning på avloppssanering.
- Mot slutet av 2017 inleds arbete med att ta fram ny behovsutredning.
- Den statliga utredningen kring utveckling av miljötillsyn och livsmedelskontroll kan leda till ökade krav på kommunerna.

Tekniska nämnden

Mål och verksamhet

Den genomsnittliga målpuppfyllelsen för nämndens åtta verksamhetsmålen är 2,0. Målen rör effektivare energianvändning, minskad klimatpåverkan, servicenivå, effektivt underhåll, projektbudget ska hållas, ökat resande med kollektivtrafik, minskat antal olyckor för cyklister och fotgängare samt en utvecklad avfallshantering.

Tre mål bedöms som uppnådda, det gäller ökat resande med kollektiva färdmedel, minskat antal olyckor för cyklister och fotgängare samt utvecklad avfallshantering. Ett av målen är inte startat, det gäller kundundersökning som inte har genomförts.

Prioriterade uppdrag

Perioden omfattas av hög investeringstakt men lägre än tidigare år. Det är stort fokus på planering för bostäder till nyanlända. Investeringar i skolor fortgår för ökad kapacitet och bättre och mer ändamålsenliga byggnader med förutsättningar för effektivare energianvändning. Färdigställda lokaler under året är Färentuna skola och paviljongen för den nedbrunna Drottningholms förskola.

Antalet infartsparkeringar utökas med målet att öka kollektivresandet. Investering sker i gång- och cykelvägnätet och belysning för att bidra till målet om färre olyckor. Fortsatta investeringar sker även på lekplatser (kreativ och säker lekmiljö) och en förstärkning sker av miljön i Ekerö centrum. En ny kommunal badplats kommer att anläggas på Adelsö och beslut har fattats om att etablera en aktivitetspark i centrala Ekerö. Kommunen deltar i den regionala matavfallskampanjen för Stockholms län.

Ekonomi och verksamhet

Nämnden visar för perioden bruttokostnad 166 mnkr inkl avfallsverksamhet. Jämfört budget, ett överskott på 0,4 mnkr. Fastighetskontoret visar på ett utfall för perioden som är 0,3 mnkr högre kostnad än budget, teknik- och exploateringskontor ett underskott på 2,6 mnkr och administration och politisk organisation en positiv avvikelse på 2,8 mnkr. Beloppen är exklusive belastning på driftkostnaderna för uttrangerade anläggningar.

Helårsprognosen visar underskott 1,5 mnkr, varav fastighetskontoret 2,3 mnkr och teknik och exploatering 2,2 mnkr och balanseras med 3 mnkr i överskott, främst som följd av vakanser, för administration och nämndens kostnader.

Mnkr, netto	Utfall	Budget	Avvik
Perioden	7,5	7,9	+ 0,4
Prognos	15,2	13,7	- 1,5

De större "extraordinära" kostnaderna för perioden utgörs av avetablering av paviljong vid Färingsöhemmet 1,5 mnkr och omkostnader Drottningholms förskola 1,2 mnkr. Merkostnader orsakade av branden av Drottningholms förskola uppskattas till 15 mnkr, prognosmässigt förväntas de ersättas av försäkringsersättningen. Hanteringen av självriskan 2,0 mnkr är ännu inte beslutad.

Fastighetskontorets utfall för perioden inkluderar kostnaderna – utöver det vanliga - på totalt 4 mnkr som består av avetablering av paviljonger vid Färingsöhemmet och Sanduddens förskola, omkostnader Drottningholms förskola och ombyggnation och flyttar i kommunhuset. Underskottet uppvägs av lägre hyreskostnader 2,4 mnkr (främst Söderströmsgården), lägre underhållskostnader 1,7 mnkr (periodiseringseffekt), lägre el- och värmekostnader 1,2 mnkr. Helårsprognosen visar underskott till 2,3 mnkr. Underskottet beror till stor del på de särskilda poster som ingår i periodens utfall samt mer om-

fattande aktivering till hösten av genomförda investeringsprojekt, vilka beräknas leda till ett underskott av kapitalkostnaderna i prognosen med 2,9 mnkr. Utöver detta beräknas el- och värmekostnader nå budget vid årets slut och underhållskostnaderna ökar regelmässigt mot årets slut.

Teknik/exploateringskontoret redovisar ett underskott jämfört budget på 2,6 mnkr för perioden. Helårsprognosen beräknas få ett negativ utfall jämfört budget på 2,2 mnkr. Avvikelsen beror främst på höjd skötselnivå av parker och torg 1,8 mnkr, samt upprustning av Ångbåtsbryggan 0,7 mnkr.

Avfallsverksamheten bedrivs inom en egen balansenhet och verksamheten finansieras självständigt av abonnenterna. Regleringsposten i balansräkningen förväntas vara +0,7 mnkr till vid årsskiftet.

Tekniska nämnden har beviljats extra öronmärkta medel från resultatet 2016. De ekonomiska effekterna av dessa medel ligger utanför lämnad prognos. Totalt avsattes 11 mkr och av dessa berörs Tekniska nämnden av totalt 7,3 mkr att utföras 2017-2019. Medlen används till upprustning av skolgårdar vid Tappström och Stenhamraskolan, trygghetspeng för belysningsåtgärder och röjning av buskage, samt satsning på "naturliga mötesplatser": ny allmän badplats på Adelsö, satsning på Stockbybadet, standardhöjningar vid "Blå lagunen" Munsö och Stenbrottet i Stenhamra. För 2018-2019 planeras ny lekplats/aktivitetsyta i centrala Ekerö.

Intern kontroll

Arbetet fortgår, intensifiering av kontrollmomenten sker senare under hösten 20147-

Flyktningmottagande och integration

Mottagande av flyktingar och nyanlända har påverkat nämnden genom fler inhyrningar och uthyrningar av lokaler och bostäder och inventering av möjligheter att skapa bostäder. Efterfrågan på verksamhetslokaler stiger delvis som en effekt av fler nyanlända. Försäljning av bostadsrätter är inte längre aktuellt, istället förmedlas vakanta bostäder via socialkontoret.

Framåtblick

- Utveckling och införande av ett modernare fastighetssystem pågår.
- Översyn av driftsavtalen för idrotts- och fritidsanläggningar pågår i nära samarbete med andra nämnder och idrottsklubbar och kommer att tydliggöra skillnaden mellan fastighetsdrift och verksamhetsanknuten drift.
- Fortsatt planering för användning av Färingsöhemmet.
- Ett ökat behov av bostäder och verksamhetslokaler rent allmänt men i synnerhet för att klara det stora åtagandet för nyanlända.
- Ett ökat behov av bostäder och verksamhetslokaler rent allmänt men i synnerhet för att klara det stora åtagandet för nyanlända. Fastighetskontoret deltar i utredningsarbetet för ökad skolkapacitet i centrala Ekerö.
- Satsningar och fokus kommer att ske inom klimatområdet gällande energieffektivisering, effektiv lokalanvändning, höga krav vid nyproduktion samt genom att göra goda klimatval.
- Det pågår arbete med förslag till miljöstyrande avfallstaxa 2017.
- Informationsinsatser för att öka anslutningen till matavfallsinsamlingen.

Kommunstyrelsens förvaltning

Mål och verksamhet

Kommunstyrelsen har fem verksamhetsmål för ansvarsområdet med sikte på att de ska uppnås under mandatperioden. Måluppfyllelsen för perioden är värde 2,4 vilket indikerar en förbättring jämfört bedömningen 2,6 vid årsskiftet. Det är mål 3 – effektiv förvaltning som visar på en positiv förflyttning. Indikatorn SKL:s eBlomlåda visar en något mindre andel ej uppnått, fortsatt är de gula områdena – uppfyller delvis – dominerande. Service och bemötandemålet är inte helt uppnått för perioden då nöjdheten uppgick till 76 procent när målet var satt till 80. Övriga tre mål har resultat för indikatorerna samma som vid årsskiftet.

Ekonomi och verksamhet

Nettokostnad för perioden uppgår till 39,6 mnkr, 31 mnkr lägre än budget men främst som effekt av semesterlöneskulten för perioden och jämförelsestörande intäkt 7,6 mnkr ändrad bedömning pensions-skuld som även kommer till uttryck i prognosen.

	Utfall perioden	Avvik perioden	Prognos 2017	Budget 2017	Avvik helår
<i>mnkr, netto</i>					
- Kommunledningskontor	-51,7	2,6	-83,2	-81,5	-1,7
- Brandförsvaret	-15,9	0,1	-23,9	-24,1	0,2
- Gem medlemsavgifter	-1,0	0,1	-1,7	-1,8	0,0
- Gem. avräkningskonton	33,2	32,2	10,2	1,4	8,8
- Infrastrukturbidrag	-1,7	0,0	-2,6	-2,6	0,0
- Budgetmarginal	0,0	4,0	-2,5	-6,0	3,5
- Reavinst försäljningar	-0,8	-6,1	-0,8	8,0	-8,8
- Nedskrivning/Utrang anlägg.	-1,6	-1,6	-4,0	0,0	-4,0
Summa nettokostnader	-39,6	31,4	-108,6	-106,5	-2,1

Kommunledningskontorets utfall 51,7 mnkr inkluderar 0,3 mnkr i kostnader för framtidsutveckling och med 1,1 mnkr i prognosen. Kostnader för kommunhus återfinns inom förvaltningen. Ianspråktagande av lokaler i centrum för andra förvaltningar beräknas till 0,7 mnkr i merkostnad innevarande år. Prognosen bedöms till 106 mnkr för helåret. Mål om försäljningar nås inte.

Flyktingmottagande och integration

Boendefrågor och samordning över förvaltningsgränserna är i fokus för förvaltningen och involverar och engagerar utöver integrationschefen flera strategiska befattningar. Med nytt schabloniserad ersättning för ensamkommande kommer ekonomiadministrationen underlättas.

Verksamhet och framåtblick

Några prioriterade uppdrag under perioden och för kommande period:

- Arbete med nya översiktsplanen går in i sin slutfas.
- Fortsatta fokus på infrastrukturfrågor; effekterna av Förbifart Stockholm och kommunens avtal om medfinansiering av väg 261, färjeförbindelsen, pendelbåt och kollektivtrafiken.
- Omorganisationen inom kontoret med bildande av en sammanhållen enhet för digitalisering och service borgar för goda förutsättningar att driva kommunens digitaliseringsarbete.
- För att modernisera arbetssätt, öka attraktiviteten som arbetsgivare och för att undvika omfattande investering i ett nytt kommunhus pågår istället verksamhetsutveckling under benämningen NextEkerö kommunhus och digital arbetsplats.

Kommunstyrelsens produktionsorganisation

Mål och verksamhet

Omsorg

Omsorgens fyra mål är relaterade till verksamhetsplanen och har en genomsnittlig måluppfyllelse på 2,0. Ett strukturerat arbete pågår för att nå målen. Målen finns inom områdena *Kvalitetssäkra verksamhet*, *Informationsstrategi*, *Delaktighet* samt *Ekonomi*. Inom kvalitetssäkrad verksamhet pågår arbetet med att göra ledningssystemet levande i alla verksamheter. Inom informationsstrategi arbetar man med bland annat presentationsmaterial, veckobrev och uppdatering av hemsidor. När det gäller valfrihet används kundundersökningar och en modell med intervjuer och bildstöd. När det gäller ekonomimålet bär inte alla sektioner sina egna OH-kostnader och nyckeltal är inte framtagna.

Kultur

Ekerö kultur har tre egna förflyttningmål som har en genomsnittlig måluppfyllelse på 2,3. Målen fokuserar på samverkan, utveckling och effektivt resursnyttjande, flexibilitet, tillgänglighet och synlighet. Mål *Nyskapande verksamheter genom samarbeten inom och utom produktionen* är bedömt som påbörjat men inte uppnått. Exempel på aktiviteter mot målet är en gemensam studiedag med inbjudna föreläsare från Resursteamet och kommunpolisen som stimulerade till tankar för gemensamma projekt. Övriga två mål anses inte helt uppnådda men på väg. Målet *Flexibla verksamheter* ska möta behov och önskemål där de uppstår och bedrivs bland annat av de Utåtriktade Fritidsledarna som söker upp målgrupper på ett aktivt och effektivt sätt för att utveckla verksamheten ytterligare. Grunden är att möta önskemål och behov där de uppstår. Det tredje målet, *Kommunikationsmål för synlighet och tillgänglighet*, handlar om att aktivt och målmedvetet arbeta med olika informationskanaler för att nå ut med serviceutbudget till fler kommuninvånare och vidga deltagandet i kulturlivet och bidra till större gemenskap i samhället.

Ekonomi och verksamhet

De två produktionsområdena har för perioden en sammanlagd bruttokostnad, inklusive intern transaktioner, om 204,5 mnkr varav omsorgen 177,2 mnkr och kultur 27,3 mnkr. Jämfört periodens budget en positiv avvikelse om 4,5 mnkr.

Mnkr, netto	Period Utfall	Prognos Utfall
Produktionsområde *)	4,5	-0,8
Omsorg	3,8	-0,8
Kultur	0,7	0,0

*) Varav enheter kultur i prognos beräknar att inom årets ram även genomföra merparten av särskilda satsningar 0,4 mnkr som annars tas ur tidigare års ackumulerade överskott i enlighet med regelverket.

Helårsprognosen beräknas ha ett negativt resultat på 0,8 mnkr vid årsskiftet. Några av verksamheterna har inte en ekonomi i balans, analys och uppföljning genomförs kontinuerligt för att sänka kostnads-bilden och öka intäkterna för ett balanserat resultat.

Omsorg

Perioden januari – augusti visar ett överskott på 3,8 mnkr. Överskottet innefattar allmän ekonomisk återhållsamhet, lönekostnader för sommarvikarier som till viss del belastar ut i september och periodiseringsavvikelser bland annat konsultkostnader som beräknas belasta resultatet under hösten. Produktionsledningen har ett positivt avvikelse för perioden på 1,1 mnkr i och med generell ekonomisk

återhållsamhet och konsultkostnader som belastar hösten. Hälso- och sjukvårdsteamet visar positivt överskott på 0,5 mnkr till stor del beroende på vald vikarielösning för sommaren. Sektionen funktionsnedsättning visar ett positivt resultat på 2,0 mnkr för perioden delvis beroende på löner för semestervikarier som inte belastar sektionen förrän i september. Verksamheten vid Söderströmsgården har gått i drift och Färingsöhemmet avvecklats. Sektionen för särskilt boende visar ett överskott på 1,6 mnkr beroende på överkompenserad hyra på Söderströmsgården, vilket kommer att stämmas av i slutet av året. Sektionen för ordinärt boende visar ett större underskott för perioden på 1,0 mnkr varav hemtjänsten 1,2 mnkr, en översyn av sektionens overheadkostnader pågår. HVB hemmen visar ett mindre underskott för perioden på 0,3 mnkr.

Prognosen för helåret är att produktionsenheten som helhet kommer att ha ett negativt resultat på 0,8 mnkr. Sektioner med positivt resultat är: Produktionsledning 1,1 mnkr, sektionen Funktionsnedsättning 1,5 mnkr där volymökningar inte gett motsvarande högre personalkostnader och HSL 0,4 mnkr. Sektioner med prognostiserat negativt resultat är: Sektionen särskilt boende 0,8 mnkr beroende på osäkerhet kring kostnader på Söderströmsgården i samband med ett antal byggtekniska problem. Sektionen ordinärt boende 2,0 mnkr på grund av svårigheter att anpassa personalkostnaderna efter volymutfallet trots översyn av overheadkostnaden. HVB hemmen 1,0 mnkr då dygnersättningen inte täcker kostnaderna när antalet platser minskats från 37 till 29.

Volymförändringar jämfört budget som påverkat utfallet per augusti rent ekonomiskt gäller främst lägre volymer inom särskilt boende än budgeterat motsvarande 1,4 mnkr, minskade volymer inom boendestöd motsvarande 0,6 mnkr och minskad volym gruppboende motsvarande 0,4 mnkr. Samtidigt har högre volymer påverkat utfallet positivt. Det gäller Knalleborgs korttids 0,5 mnkr, Daglig verksamhet 0,8 mnkr, hemtjänst 0,8 mnkr och personlig assistans 1,2 mnkr.

Enheten har erhållit 0,5 mnkr av de avörönmärkt eget kapital för att resor till och från SFI-utbildning för nyanlända på Sundsgården. Dessa är avsedda för perioden hösten 2017-2018.

Ekdungens dagvård Silviacertifierades i juni. Ekgården planerar att förnya sin certifiering i november.

Kultur

Överskottet för perioden januari – augusti på 0,7 mnkr beror främst på vakanta tjänster där rekrytering pågår och tjänster som under perioden inte fullt ut vikariesatts. Kulturskolan visar ett negativt resultat för perioden på 0,4 mnkr på grund av försenad fakturering av elevavgifter och Ekebyhovs slott visar ett underskott för perioden på 0,1 mnkr. Övriga enheter visar för perioden positivt resultat, verksamheterna riktade mot skolan (skolbibliotek, kulturpedagog och KIS) 0,7 mnkr beroende på vakanser, Fritidsklubbar 0,4 mnkr med ökade volymer som grund för överskottet, Fritidsgårdarna visar ett mindre överskott på 0,1 mnkr.

Bedömningen är att produktion kultur som helhet kommer att nå en ekonomi i balans vid årets slut. Merparten av avvikelserna vid delårsbokslutet består av periodiseringseffekter och den positiva utvecklingen i Ekebyhovsverksamheten ger förutsättningar för att verksamhetens underskott kommer att balanseras under hösten. Produktionens enheter har planerat att ianspråkta resurser ur verksamhetens ackumulerade överskott för att genomföra kompetensutveckling och fortbildning för produktionsens medarbetare. Bedömningen är att detta kommer att kunna ske inom budgeterad ram.

Under perioden januari till augusti har jämfört samma period föregående år: utlåningen i Ekerö folkbibliotek minskat med 13 procentenheter och i skolbiblioteken med 10 procentenheter. E-lånen har under samma period ökat med 17 procentenheter. Antalet deltagare i fritidsgårdarna verksamhet ökade med 13 procentenheter på vardagkvällar och med 16 procentenheter på fredagkvällar. Antalet barn i Fritidsklubbverksamhet ökade med 8 procentenheter. Kulturskolans elevantal är oförändrat. Antalet unika möten i den utåtriktade verksamheten minskade med 41 procentenheter då enheten har tagit över driften av Tappströmskolans café och därmed minskat möjligheten till uppsökande verksamhet. Antalet besökare till Ekebyhovs slott ökade med 4 procentenheter, varav antalet externa konferensbesökare minskade med 23 procentenheter.

Under våren minskade antal registrerade utlån på skolbiblioteken enligt ovan, vilket var väntat då bytet av bibliotekssystem gjorde att många böcker lånades ut utan registrering. Två av skolbiblioteken var helt eller delvis nedpackade på grund av flytt och hyllbyten vilket också inverkar negativt.

Flyktningmottagande och integration

Omsorg

Under året har två HVB-hem för ensamkommande ungdomar varit i drift av produktionsområdet.

Kultur

Aktiv medverkan i Ekerö kommuns insatser för flyktningmottagande och integration. I samarbete med kommunens Jobbcenter, kunde praktikanter beredas plats i verksamheten på Ekebyhovs Slott, i syfte att ge både språkträning och erfarenhet av serviceyrke. I samarbete med Röda Korset arrangerades språkcaféer på biblioteket i Ekerö centrum, där biblioteket också var behjälpliga med boktips och bok-samtal för målgruppen samt visningar av biblioteket och dess resurser. Biblioteket arrangerade också i samverkan mellan Färingsö församling, Låxhjälpn på Stenhamra HVB, Vänfamiljenätverket och återkommande språkcaféer i Barnens eget bibliotek i Stenhamra. Insatser gjordes för att göra biblioteket tillgängligt för alla besökare, vilket också innefattade språktillhörighet. Utlåningen i folkbiblioteksverksamheten till nyanlända ökade. Ungdomar från kommunens boende på Sundsgården deltog regelbundet i aktiviteter i Stenhamra Fritidsgård. Ekerö Kulturskola påbörjade ett kompetensutvecklingsprojekt i syfte att på ett bra sätt kunna möta nya målgrupper och integrera ensamkommande och nyanlända i Ekerö kommun i sin verksamhet. En projektledare är rekryterad för att under hösten samordna och projektleda de olika aktiviteterna.

Framåtblick

Omsorg

- Upphandling av verksamhetssystem och trygghetslarm pågår.
- Satsningen på CPS (Collaborative, Problem Solving) i sektion LSS fortsätter. Utbildningen sträcker sig över ett år parallellt med praktisk tillämpning i verksamheten.
- Under hösten kommer Solrosen, som idag är en öppen verksamhet för psykiskt sköra personer att ställa om till att vid kommande årskifte även ta emot personer med biståndsbeslut.
- Avtal har tecknats med Pulsen Combine om en Hälso- och sjukvårdsmodul som beräknas tas i skarp drift kommande årskifte.
- Överenskommelse har träffats mellan SKL och Kommunal för att sträva efter en ökning av andelen heltidsanställningar. Det är ett långsiktigt arbete som kommer ta flera år att förverkliga

- Äldreomsorgen införde i år semesterperioder på försök för att säkerställa kvaliteten i verksamheten där alltid hälften av den ordinarie personalen är kvar i arbete. Försöket föll väl ut och ambitionen är att MBL-förhandla så att semesterperioder införs tills vidare.

Kultur

- Kulturhusets foajé och entré färdigställs och en ny ungdomsavdelning planeras som tillsammans med foajén blir en viktig del i bibliotekets ungdomsverksamhet.
- Kulturskolan fortsätter arbete med ökat ungdomsinflytande genom att bl.a. inrätta en referensgrupp för ungdomars önskemål av ämnesutveckling. Nya spelplatser och uppspelsformer utvecklas. Arbetet leds av projektledare för verksamhetsutveckling, anställd med stöd av Kulturrådsmedel.
- Kulturskolans arbete med att förbereda upphandling av nytt verksamhetssystem slutförs och målet är att systemet ska vara i bruk under 2018.
- Fritidsgårdarnas verksamhet kompletteras med en trygghetsutredare, en befattning initierad av KS i syftet att öka vuxennärvaron på kvällar och helger i Ekerö kommun. Fritidsgårdarnas platsbundna verksamhet utökas från hösten, med målet att i än större utsträckning ta tillvara ungdomars egna initiativ och etablera kontakt med målgrupper som normalt inte är besökare i verksamheterna.
- Barndagen genomförs i november med program, gästspel och aktiviteter för att lyfta fram Barnkonventionen och därmed sätta fokus på barns och ungdomars rättigheter och möjligheter. Dagen är ett samarbete mellan produktionen alla delar: Ekerö Bibliotek, Ekerö Kulturskola, Ekerö Fritidsgårdar, Ekebyhovs Slott och Kulturproduktion Ekerö.

Central politisk organisation, revisionen, överförmyndare

Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse

Central politisk organisation omfattar Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse. De kommunala råden är forum för samråd och ömsesidig information inom sina verksamhetsområden. Här återfinns näringslivsråd och det kommunala rådet för funktionshinder. Samt även valberedning och kostnader för val.

Periodens kostnader uppgår till 6,9 mnkr och understiger budget med 1,1 mnkr. Samma förhållande som motsvarande period ett år tidigare. Utfallet innehåller generellt lägre kostnader för ersättningar till förtroendevalda, främst arbetsgivaravgifterna och övriga kostnader samt ej ianspråkta medel för mindre frekventa händelser. Detaljplan och exploateringsavtal Ekerö strand har beslutats. Borgen för AB Ekerö Bostäder har utökats i samband med bolagets renovering och nyproduktion på Wrangels väg och på Adelsö. Arbetet med ny översiktplan för Ekerö kommun har behandlats och går in i sin slutfas inför Kommunfullmäktiges beslut 2018.

Prognosen bedöms till 10,4 mnkr. Jämfört årsbudget 0,5 mnkr lägre kostnad. Beräkningen vilar på samma effekt för helåret som för perioden av lägre arbetsgivaravgifter, att budgeten 0,2 mnkr för mindre frekventa händelser/aktiviteter utöver ordinarie verksamhet, ej ianspråkta, inställt sammanträde men i övrigt att planerade sammanträden och arvodesersättningar resten av året blir i enlighet med sammanträdesplanen. Årets kostnad kan vara överskattad.

Revisionen

De kommunala revisorerna har som främsta uppgift att varje år granska all verksamhet i den kommunala organisationen och att pröva om nämnderna och Kommunstyrelsen fullgör sitt uppdrag från Kommunfullmäktige. De kommunala revisorerna arbetar på uppdrag av Kommunfullmäktige och rapporterar också dit vad de olika granskningarna har lett fram till. Varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt. Revisorerna biträds av sakkunniga som de själva väljer och anlitar i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionsred.

Periodens kostnad är 0,6 mnkr och strax under nivå för periodens budget. Prognosen 1 mnkr och strax lägre än helårsbudget. Överskottet som följd av periodens utfall, att kostnaderna för arbetsgivaravgifterna är lägre för ledamöter som uppnått pensionsålder och lägre övriga kostnader.

Överförmyndaren

Enligt lag ska det i varje kommun finnas en överförmyndare vars uppgift är att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares, och gode mäns förvaltning. Överförmyndaren har ökad arbetsinsats för ensamkommande barn. Överförmyndaren redovisar en ekonomi i balans för perioden och i prognosen vid året. Statsbidrag för god man är 1,5 mnkr. Nästa år förändras förutsättningarna negativt för finansiering av god man med statsbidrag för uppdraget ensamkommande.

Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar

Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen			Koncernen		
		Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Verksamhetens intäkter	1	203 010	325 492	204 092	247 909	392 839	250 724
Jämförelsestörande intäkter	3	3 163	8 452	7 481	3 163	8 452	7 481
Verksamhetens kostnader	2	-1 038 796	-1 661 530	-1 106 939	-1 066 337	-1 702 393	-1 132 107
Jämförelsestörande kostnader	3	-137	-233	0	-137	-233	0
Avskrivningar	6	-39 748	-63 725	-45 336	-49 140	-78 146	-54 477
Verksamhetens nettokostnader		-872 508	-1 391 544	-940 702	-864 542	-1 379 481	-928 379
Skatteintäkter	4	905 536	1 363 309	987 918	905 536	1 363 309	987 918
Generella statsbidrag och utjämning	4	63 578	94 914	39 643	63 578	94 914	39 643
Finansiella intäkter	5	26 042	26 415	850	106	113	40
Jämförelsestörande finansiella intäkte	3	0	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	5	-8 699	-13 127	-9 880	-15 164	-22 049	-15 878
Aktuell skatt bolag					-125	-2 167	-1087
Årets resultat		113 949	79 967	77 829	89 389	54 639	82 257

Balansräkning

tkr	Not	Kommunen			Koncernen		
		Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
		5 302	5 879	4 667	5 302	5 879	4 667
Immateriella anläggningstillgångar	6						
Materiella anläggningstillgångar	6	1 141 816	1 161 911	1 192 905	1 642 208	1 663 208	1 743 924
Finansiella anläggningstillgångar	7	58 762	57 895	56 164	54 798	53 930	52 199
Summa anläggningstillgångar		1 205 879	1 225 685	1 253 736	1 702 307	1 723 017	1 800 790
Omsättningstillgångar							
Förråd och exploateringsmark	8	31 864	11 255	16 452	31 864	11 255	16 452
Kortfristiga fordringar	9	135 680	155 635	155 262	135 069	153 576	156 102
Kassa och bank	10	43 095	16 682	25 731	38 443	17 418	175 537
Summa omsättn.tillgångar		210 639	183 572	197 445	205 376	182 249	348 091
S:a tillgångar		1 416 519	1 409 257	1 451 181	1 907 683	1 905 266	2 148 881
Eget kapital, avsättningar och skulder							
Eget kapital							
	11						
Årets resultat		113 949	79 967	77 829	89 389	54 639	82 257
Resultatutjämningsreserv		26 300	60 300	60 300	26 300	60 300	60 300
Övrigt eget kapital		461 604	428 224	508 191	526 084	492 699	547 338
Summa eget kapital		601 853	568 491	646 320	641 773	607 638	689 895
Avsättningar							
	12						
Pensioner och liknande förpliktelser		133 811	136 321	135 336	133 811	136 321	135 336
Särskild löneskatt pensionsskuld		32 464	33 072	32 832	32 464	33 072	32 832
Övriga avsättningar		65 000	65 000	65 000	80 747	83 842	84 153
Summa avsättningar		231 275	234 393	233 168	247 022	253 235	252 321
Skulder							
	13						
Långfristiga skulder		205 557	200 540	256 068	616 557	609 740	857 668
Varav investeringbidrag		557	540	1 068	557	540	1 068
Varav banklån		205 000	200 000	255 000	616 000	609 200	856 600
Kortfristiga skulder							
Kortfristiga skulder övriga	14	377 832	405 832	315 625	402 330	434 652	348 997
- banklån med förfall inom ett år		165 000	160 000	125 000	165 000	162 400	127 400
Summa skulder		583 389	606 372	571 693	1 018 888	1 044 392	1 206 665
S:a eget kapital, avsättningar och skulder		1 416 519	1 409 257	1 451 181	1 907 683	1 905 266	2 148 881
Ansvarsförbindelser							
	15						
Borgensåtaganden		594 852	600 813	840 813	165 961	165 939	165 939
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	16	355 851	339 103	341 230	355 851	339 103	341 230
Särskild Löneskatt på pensionsförplikt	16	86 329	82 266	82 782	88 616	82 266	82 782
Förlustansvar för egnahemslån	15	313	813	813	131	813	813
S:a ansvarsförbindelser		1 037 345	1 022 995	1 265 638	610 559	588 121	590 764

Kassaflödesrapport

tkr	Not	Kommunen			Koncernen		
		Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Den löpande verksamheten							
		113 949	79 967	77 829	89 389	54 639	82 257
	Justering för ej likviditetspåverkande p	17	43 054	71 638	45 842	50 395	86 059
	Medel fr. verksamh. före förändring av rörelsekapital	157 003	151 605	123 671	139 784	140 698	137 551
	Justering för rörelsekapitalets förändring						
	Ökn(-)/minskn(+) förråd	18	-34 850	-14 241	-5 197	-34 850	-14 241
	Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	19	-33 945	-53 900	373	-32 483	-50 989
	Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	20	-61 642	-27 153	-55 208	-65 421	-50 655
	Medel fr. verksamh. efter förändring av rörelsekapital	26 566	56 311	63 639	7 030	49 449	79 173
Investeringar							
	Inköp av materiella tillgångar	6	-100 696	-148 955	-75 160	-113 576	-175 814
	Avyttrade materiella tillgångar	6	1 888	7 138	167	1 888	7 688
	Inköp av immateriella tillgångar	6	0	-1 641	-125	0	-1 641
	Investeringsnetto	-98 807	-143 458	-75 118	-111 688	-169 767	-133 982
Finansiering							
	Ökning långfristig upplåning	24	55 000	50 000	100 000	55 000	292 400
	Amortering av skuld	22	0		-80 000	0	-80 000
	Amortering av skuld o förutbet intäkter	23	0		0	0	8 544
	Kortfristig upplåning		0	-6 490	0	0	-6 490
	Investeringsbidrag		-26	-43	528	-26	-43
	Finansieringsnetto	54 974	43 467	20 528	54 974	49 611	212 928
	Förändring av kassa och bank	-17 267	-43 680	9 049	-49 684	-70 707	158 119
	Likvida medel vid årets början	60 362	60 362	16 682	88 125	88 125	17 418
	Likvida medel vid periodens slut	43 094	16 682	25 731	38 443	17 418	175 537

Noter

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen		
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Not 1. Verksamhetens intäkter						
Taxor och Avgifter	66 662	94 470	64 864	66 662	94 470	64 864
Hyror och arrenden	22 176	33 010	21 491	67 075	99 680	68 123
Bidrag	105 302	177 636	105 081	105 302	177 636	105 081
Försäljning av verksamhet och entreprenad	6 862	10 842	6 747	6 862	10 842	6 747
Övriga intäkter	2 008	9 534	5 909	2 008	10 211	5 909
S:a verksamhetens intäkter	203 010	325 492	204 092	247 909	392 839	250 724
Not 2. Verksamhetens kostnader						
Entreprenad och köp av verksamhet	-385 426	-584 810	-386 596	-385 426	-584 810	-386 596
Bidrag och transfereringar	-18 640	-37 041	-28 363	-18 640	-37 041	-28 363
Externa löner	-338 773	-536 312	-365 467	-342 515	-543 372	-368 275
Arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader	-138 428	-223 182	-152 450	-139 736	-226 090	-154 502
Övriga kostnader	-157 529	-280 185	-174 063	-180 020	-311 080	-194 371
S:a verksamhetens kostnader	-1 038 796	-1 661 530	-1 106 939	-1 066 337	-1 702 393	-1 132 107
Not 3. Jämförelsestörande poster						
<i>Intäkter</i>						
Intäkter försålda tomter	3 163	7 062	-88	3 163	7 062	-88
Resultatredovisning projekt Wrangels väg		1 390			1 390	0
Omvärdering pensioner			7 569	0	0	7 569
S:a jämförelsestörande intäkter	3 163	8 452	7 481	3 163	8 452	7 481
<i>Kostnader</i>						
Kostnader försålda tomter	-137	-233		-137	-233	0
S:a jämförelsestörande kostnader	-137	-233	0	-137	-233	0
Not 4. Skatteintäkter och utjämningsystem						
<i>Kommunalskatteintäkter</i>						
Preliminära skatteintäkter	911 823	1 367 734	991 253	911 823	1 367 734	991 253
Slutavräkning	-1 039	1 119	3 759	-1 039	1 119	3 759
Preliminär slutavräkning	-5 239	-5 544	-7 094	-5 239	-5 544	-7 094
Övriga skatteintäkter	-9	0		-9	0	0
S:a kommunalskatteintäkter	905 536	1 363 309	987 918	905 536	1 363 309	987 918
<i>Generella statsbidrag och utjämning</i>						
<i>Utjämningsbidrag LSS</i>						
Utjämningsbidrag LSS	30 073	45 109	33 369	30 073	45 109	33 369
S:a utjämningsbidrag LSS	30 073	45 109	33 369	30 073	45 109	33 369

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen		
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
<i>Kommunal utjämning</i>						
Inkomstutjämning	-58 854	-88 281	-91 583	-58 854	-88 281	-91 583
Införandebidrag	9 115	13 672	3 947	9 115	13 672	3 947
Kostnadsutjämning	46 168	69 252	53 440	46 168	69 252	53 440
Regleringsbidrag/-avgift	-614	-921	-177	-614	-921	-177
S:a inkomst- och kostnadsutjämning	-4 185	-6 277	-34 373	-4 185	-6 277	-34 373
<i>Extra stöd/Tillfälliga stöd</i>						
~~Komp. slopande nedsättning av ungas ag avg (08-12 2015 75 kr/inv)~~						
Tillfällig stöd maa flyktingsituationen 2015-2016 (12/13 2016)	1 965	2 947	3 004	1 965	2 947	3 004
<i>Kommunal fastighetsavgift</i>						
Kommunal fastighetsavgift	35 725	53 135	37 643	35 725	53 135	37 643
S:a kommunal fastighetsavgift	35 725	53 135	37 643	35 725	53 135	37 643
S:a Generella bidrag inklusive fastighetsavgift	63 578	94 914	39 643	63 578	94 914	39 643
S:a skatteintäkter, generella bidrag och fastighetsavgift	969 114	1 458 223	1 027 561	969 114	1 458 223	1 027 561
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>						
Slutavräkning	-39	42	+83	-39	42	+83
Preliminär slutavräkning	-292	-206	-390	-292	-206	-390
Not 5. Finansiella intäkter och kostnader						
<i>Finansiella intäkter</i>						
Utdelning aktier	25 271	25 271	-	41	41	41
Borgens avgifter	725	1 088	818	0	0	0
Övriga ränteintäkter	46	55	32	65	71	51
Ränteintäkter bank	0	1	0	0	1	0
S:a finansiella intäkter	26 042	26 415	850	106	113	92
<i>Finansiella kostnader</i>						
Räntekostnader på långfristiga lån	-7 321	-11 081	-7 421	-13 786	-20 003	-13 419
Övriga räntekostnader	-215	-300	-254	-215	-300	-254
Räntekostnader på pensioner inklusive särskild löneskatt	-1 163	-1 746	-2 205	-1 163	-1 746	-2 205
S:a finansiella kostnader	-8 699	-13 127	-9 880	-15 164	-22 049	-15 878
Not 6. Immateriella och materiella anläggningstillgångar						
Ackumulerade värden						
Immateriella anläggningar						
Anskaffningsvärde	12 747	13 914	14 039	12 747	13 914	14 039
Ackumulerade avskrivningar	-7 445	-8 035	-9 372	-7 445	-8 035	-9 372
Bokfört värde	5 302	5 879	4 667	5 302	5 879	4 667
Avskrivningstider	5 år	5 år	5 år	5 år	5 år	5 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>						
Materiella anläggningar						
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>						
Anskaffningsvärde	1 415 623	1 584 388	1 644 036	1 924 487	2 201 891	2 261 702
Ackumulerade avskrivningar	-532 752	-555 322	-593 357	-542 151	-703 513	-750 450
Bokfört värde	882 871	1 029 066	1 050 679	1 382 336	1 498 378	1 511 252
Avskrivningstider	10-50 år	10-75 år	10-50 år	10-70 år	10-75 år	10-70 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>						

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen		
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
<i>Maskiner och inventarier</i>						
Anskaffningsvärde	187 235	186 059	187 642	194 318	188 898	190 607
Ackumulerade avskrivningar	-157 645	-155 085	-156 339	-163 801	-157 075	-158 568
Bokfört värde	29 590	30 974	31 303	30 517	31 823	32 039
Avskrivningstider	5-10 år	5-10 år	5-10 år	5-10 år	5-10 år	5-10 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>						
<i>Pågående, ny och till- och ombyggnad</i>						
	1608		1708	1608		1608
Redovisat värde vid årets början	186 600	186 600	101 871	186 600	207 018	133 007
Investeringar	97 279	140 713	75 775	97 279	171 849	134 350
Aktivering av investeringsprojekt	-54 524	-225 442	-66 723	-54 524	-245 860	-66 723
Redovisat värde vid årets slut	229 355	101 871	110 923	229 355	133 007	200 634
<i>Investeringsprojekt aktiveras när anläggningen tas i bruk</i>						
Årets förändringar						
<i>Immateriella tillgångar</i>						
Redovisat värde vid årets början	6 019	6 019	5 879	6 019	6 019	5 879
Investeringar	474	1 641	125	0	1 641	125
Avskrivningar	-1 191	-1 781	-1 337	-1 191	-1 781	-1 337
Redovisat värde vid årets slut	5 302	5 879	4 667	4 828	5 879	4 667
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>						
Redovisat värde vid årets början	871 883	871 315	1 029 066	1 380 739	1 345 988	1 498 378
Aktivering pågående projekt	41 292	215 383	61 523	41 292	220 835	61 686
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggnings	2 317	-1 751	-167	2 317	-1 751	-167
Nedskrivningar	0	-2 556	0	0	-3 106	0
Avskrivningar	-32 621	-53 325	-39 743	-42 012	-63 588	-48 645
Övriga förändringar		0				
Redovisat värde vid årets slut	882 871	1 029 066	1 050 679	1 382 336	1 498 378	1 511 252
<i>Maskiner och inventarier</i>						
Redovisat värde vid årets början	25 113	25 113	30 974	26 184	25 938	31 823
Investeringar	3 094	12 295	4 585	3 094	16 477	4 711
Aktivering pågående projekt	5 431	0	0	0	0	0
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggnings	0	-372	0	0	-372	0
Avskrivningar	-4 048	-6 062	-4 256	-4 290	-10 220	-4 495
Redovisat värde vid årets slut	29 590	30 974	31 303	24 988	31 823	32 039
<i>Pågående, ny och till- och ombyggnad</i>						
Redovisat värde vid årets början	186 600	186 600	101 871	186 600	207 018	133 007
Investeringar	97 279	140 713	75 775	97 279	171 849	134 350
Aktivering av investeringsprojekt	-54 524	-225 442	-66 723	-54 524	-245 860	-66 723
Redovisat värde vid årets slut	229 355	101 871	110 923	229 355	133 007	200 634

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen			
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	
Immateriella anläggningar totalt	5 302	5 879	4 667	5 302	5 879	4 667	
Materiella anläggningstillgångar totalt	1 141 816	1 161 911	1 192 905	1 642 208	1 663 208	1 642 208	
Investeringar totalt	100 695	174 461	80 485	113 576	182 638	113 576	
Avskrivningar totalt	-39 748	-61 168	-45 336	-49 140	-75 589	-49 140	
Aktivering av tidigare års investeringsprojekt totalt	-54 524	-225 442	-66 723	-54 524	-245 860	-66 723	
Nedskrivning/utrangering av befintliga anläggningstillg.	-1 888	-4 679	0	-1 888	-5 229	0	
Taxeringinsvärde mark och byggnad							
Småhus	6 829	8 925	8 925	6 829	14 734	14 734	
Hyreshus bostäder	2 486	2 536	2 536	591 320	582 111	582 111	
Tomt för småhus, småhus under uppförande	743	743	743	743	743	743	
Tomt för hyreshus, bostäder under uppförande	27 350	3 840	3 840	27 350	3 840	3 840	
Hyreshus lokaler	9 585	14 341	14 341	14 238	22 852	22 852	
Industrienhet tomtmark	837	837	837	837	837	837	
S:a taxeringsvärde mark och byggnad	47 830	31 222	31 222	641 317	625 117	625 117	
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar							
<i>Aktier och andelar</i>	<i>Antalet andelar</i>						
AB Ekerö Bostäder, 556519-3645	10 000	100%	4 600	4 600	4 600	0	0
Kommunsamköp AB	9		1	1	1	1	1
FöreningsSparbanken AB	27		1	1	1	1	1
AB Vårlljus	625		125	125	125	125	125
Stockholmsregionens Försäkring AB	24 301		2 430	2 430	2 430	2 430	2 430
Stockholms Läns Företagarförening	68		1	1	1	1	1
Roslagsvatten AB	7 187		1 437	1 437	1 437	1 437	1 437
Ekerövatten AB	1		1	1	1	1	1
Föreningen Folkets Hus i Färentuna	450		5	5	5	5	5
HBV	4,0		0	0	40	40	40
S:a aktier och andelar			8 600	8 600	8 600	4 041	4 041
<i>Långfristiga fordringar</i>							
Bostadsrätter	764		764	764	1 359	1 359	1 359
<i>Bidrag till statlig infrastruktur</i>							
Medfinansiering till väg 261	51 131		51 131	48 531	51 131	51 131	48 531
Periodisering	-1 731		-2 600	-1 731	-1 731	-2 600	-1 731
S:a bidrag till statlig infrastruktur	49 400		48 531	46 800	49 400	48 531	46 800
<i>Medfinansiering till väg 261 periodiseras i 25 år</i>							
S:a långfristiga fordringar	50 163		49 295	47 564	50 759	49 890	48 159
S:a finansiella anläggningstillgångar	58 762		57 895	56 164	54 800	53 930	52 200
Not 8. Förråd, exploateringsfastigh och fastighetsförsälj							
<i>Förråd</i>							
Kontorservice	163		139	158	163	139	158
S:a förråd	163		139	158	163	139	158
<i>Exploateringsfastigheter och Fastighetsförsäljning</i>							
Kostnader runt exploateringsverksamhet	31 661		11 116	16 294	31 661	11 116	16 294
Kostnader runt fastighetsförsäljning	40		0	0	40	0	0
S:a exploateringsfastigheter och Fastighetsförsäljning	31 701		11 116	16 294	31 701	11 116	16 294
S:a Förråd, exploateringsfastigh och fastighetsförsäljning	31 864		11 255	16 452	31 864	11 255	16 452

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen		
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Not 9. Kortfristiga Fordringar						
Kundfordringar	4 414	19 314	4 069	2 395	17 254	2 806
Diverse kortfristiga fordringar	50 803	73 090	75 780	50 803	74 090	75 780
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	80 463	63 231	75 413	81 872	62 232	77 516
-varav prel fastighetsavgift o slutavräkn. Skatteintäkt	37 546	39 546	42 860	37 546	39 546	42 860
S:a kortfristiga fordringar	135 680	155 635	155 262	135 069	153 576	156 102
Not 10. Kassa och bank						
Plusgirot/bankgirot	-43	-3		-43	733	0
Swedbank	515	641	945	515	641	945
Nordea	42 623	16 044	24 786	42 551	16 044	174 592
S:a kassa och bank	43 095	16 682	25 731	43 023	17 418	175 537
Not 11. Eget kapital						
Årets resultat	113 949	79 967	77 506	89 389	54 639	83 021
Resultatutjämningsfond	26 300	60 300	26 300	26 300	60 300	26 300
Övrigt eget kapital	461 604	428 224	542 191	578 684	492 699	581 338
- varav just. EK IB 2016, kredit 2015		620			620	0
- resultatöverföring produktionen	1 579	10 382	1 579	1 579	10 382	1 579
- övrig reservering	92	54 355	92	92	54 355	92
UB eget kapital	601 853	568 491	645 997	694 373	607 638	690 659
-varav eget kapital balansenhet Avfall						
Renhållning						
IB eget kapital	0	0	0			
Årets resultat	1 077	-150	1 077			
Omfört till/från förutbetald intäkt ¹ .	-1 077	150	-1 077			
UB eget kapital Renhållning	0	0	0			

¹. Överuttag av bruksavgifter skall återföras till avfalls-kollektivet inom en tre års period. Överuttaget är bokfört som en förutbetald intäkt

Balanskravsanalys	2013	2014	2015	2016	2017-08-31
Årets resultat enligt resultaträkning	51 741	46 810	52 005	79 967	77 829
-Avgår försäljning anläggningstillgång	-9 834	-11 936	-6 933	0	0
IB Resultatutjämningsreserv	0	-12 000	-21 300	-26 300	-60 300
- Årets uppbyggnad	-12 000	-9 300	-5 000	-34 000	0
+ Årets disponering	0	0	0	0	0
IB Resultatutjämningsreserv	-12 000	-21 300	-26 300	-60 300	-60 300
IB Pensionsreserv	-13 221	-565	-565	-8 565	-13 565
- Årets uppbyggnad	0	0	-8 000	-5 000	0
+ Årets disponering	12 656	0	0	0	0
UB Pensionsreserv	-565	-565	-8 565	-13 565	-13 565
IB Infrastruktursatsning	-16 000	-20 000	-20 000	-20 000	-19 150
- Årets uppbyggnad	-4 000	0	0	0	0
+ Årets disponering	0	0	0	850	666
UB Infrastruktursatsning	-20 000	-20 000	-20 000	-19 150	-18 484
IB; fastigh underh, vackrare Ekerö, utemiljö, skolgård upprustn.	-3 749	-9 000	-1 500	0	-1 000
- Årets uppbyggnad	-9 000	-1 500	0	-1 000	0
+ Årets disponering	3 749	9 000	1 500	0	0
UB underhåll, skolgård upprustn	-9 000	-1 500	0	-1 000	-1 000
IB Lekplats/ akt yta centralt placerad				0	-3 000
- Årets uppbyggnad				-3 000	0
+ Årets disponering				0	0
UB lekplats/ akt yta C läge				-3 000	-3 000
IB Badplaster och simskolor		0	-1 500	-285	-190
- Årets uppbyggnad		-1 500	0	0	0
+ Årets disponering		0	1 215	95	0
UB Badplatser och simskolor		-1 500	-285	-190	-190
IB Skolsatsning	0	-1 000	-3 800	-1 589	-350
- Årets uppbyggnad	-1 000	-3 800	0	0	0
+ Årets disponering	0	1 000	2 211	1 239	350
UB Skolsatsning	-1 000	-3 800	-1 589	-350	0
IB Sommarjobb 2016			0	-900	
- Årets uppbyggnad			-900	0	
+ Årets disponering			0	900	
UB Sommarjobb 2016			-900	0	0
IB Integrationsatsning		0	-2 000	-2 000	-2 000
- Årets uppbyggnad		-2 000	0	0	0
+ Årets disponering		0	0	0	1 500
UB Integrationsatsning		-2 000	-2 000	-2 000	-500
IB Trygghetspeng				0	-2 000
- Årets uppbyggnad				-2 000	
+ Årets disponering				0	51
UB Trygghetspeng				-2 000	-1 949
IB Mötesplatser Ekeröandan				0	-5 000
- Årets uppbyggnad				-5 000	
+ Årets disponering				0	0
UB Mötesplatser Ekeröandan				-5 000	-5 000
IB Framtidsutveckling			0	-8 100	-8 100
- Årets uppbyggnad			-8 100	0	0
+ Årets disponering			0	0	348
UB Framtidsutveckling			-8 100	-8 100	-7 752
Balanskravsresultat	32 312	26 774	28 000	33 050	80 744

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen		
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Not 12. Avsättningar						
<i>Avsättning till pensioner</i>						
Pensionsbehållning	292		1150	292	0	1 150
Förmånsbestämd ÅP	127 597	124 903	128 126	127 597	124 903	128 126
Särskild avtalspension	5 006	4 741	4 782	5 006	4 741	4 782
Pension till efterlevande	761	586	1 278	761	586	1 278
Garanti- och visstidspensioner	155		0	155	0	0
S:a pensionsavsättning	133 811	130 230	135 336	133 811	130 230	135 336
Särskild löneskatt på avsättning pensioner	32 464	31 594	32 832	32 464	31 594	32 832
S:a pensionsavsättning inkl särskild löneskatt	166 275	161 824	168 168	166 275	161 824	168 168
<i>Årets förändring avsättning pensioner</i>						
Ingående avsättning	132 544	132 544	130 233	132 544	132 544	130 233
Nya förpliktelser under året	1 267	3 574	7 938	1 267	3 574	7 938
-varav nyintjänad pension	2 715	2 803	5 848	2 715	2 803	5 848
-varav ränte och basbeloppsuppräknig	935	771	2 090	935	771	2 090
-varav pension till efterlevande	171	0	0	171		0
Övrig post	-277	-2 188	-138	-277	-2 188	-138
Årets utbetalningar	3 791	-3 697	-2 697	3 791	-3 697	-2 697
S:a utgående avsättning	133 811	130 233	135 336	133 811	130 233	135 336
Aktualiseringsgrad	91%	97%	91%	91%	97%	91%
<i>Övriga avsättningar</i>						
Statligt infrastrukturbidrag väg 261	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Uppskjuten skatt	0	0	0		18 842	19 153
S:a övriga avsättningar	65 000	65 000	65 000	65 000	83 842	84 153
S:a totala avsättningar	231 275	226 824	233 168	231 275	245 666	252 321
Not 13. Långfristiga skulder						
Ingående låneskuld	315 000	316 490	360 000	726 000	730 490	771 600
Lån med förfall inom 12 månader överfört till kortfristig skuld	-165 000	-160 000	-125 000	-165 000	-162 400	-127 400
Nyupplåning under året	55 000	50 000	100 000	55 000	50 000	292 400
Årets amorteringar	0	-6 490	-80 000	0	-8 890	-80 000
S:a låneskuld	205 000	200 000	255 000	616 000	609 200	856 600
<i>Investeringsbidrag</i>						
IB investeringsbidrag	583	583	540	583	583	540
Årets periodiserade investeringsbidrag	-26	-43	528	-26	-43	528
S:a investeringsbidrag	557	540	1 068	557	540	1 068
S:a långfristiga skulder	205 557	200 540	256 068	616 557	609 740	857 668

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen		
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Not 14. Kortfristiga skulder						
Banklån med förfall inom 1 år	165 000	160 000	125 000	165 000	162 400	127 400
Checkräkningskredit					8 544	
Leverantörsskulder	45 980	76 432	43 923	51 015	82 304	61 612
Personalens skatter och avgifter	24 842	24 764	27 104	24 842	25 174	27 404
- varav källskatt	10 903	10 966	12 123	10 903	11 172	12 263
- varav arbetsgivaravgifter	13 939	13 798	14 981	13 939	14 002	15 141
Övriga kortfristiga skulder	1 443	2 406	1 145	1 443	5 490	1 733
Förutbetalda intäkter	57 488	16 814	16 027	63 662	22 490	22 168
Upplupna kostnader	83 078	125 416	102 426	96 368	128 250	107 593
- varav övertidsskuld	1 517	1 633	1 868	1 517	1 666	1 868
- varav semesterlöneskuld	11 028	27 879	12 297	11 028	28 225	12 500
- varav räntekostnader	1 937	883	1 843	2 917	1 654	2 731
- varav pensionskostnader	16 181	24 329	17 732	16 181	24 546	17 737
- varav särskild löneskatt	3 925	5 902	4 302	3 925	6 215	4 303
S:a kortfristiga skulder	377 832	405 832	315 625	402 331	434 652	347 910
Not 15. Borgensåtagande						
<i>Kommunägda företag</i>						
Roslagsvatten AB	165 000	165 000	165 000	165 000	165 000	165 000
Ekerö Bostäder AB	429 000	435 000	675 000	0	0	0
S:a kommunägda företag	594 000	600 000	840 000	165 000	165 000	165 000
<i>Föreningar</i>						
Övriga föreningar	0	0	0	109	126	126
Mälare Ridsklubb	852	813	813	852	813	813
S:a föreningar	852	813	813	961	939	939
S:a kommunägda bolag och föreningar	594 852	600 813	840 813	165 961	165 939	165 939
<i>Egna hem och småhus</i>						
SBAB	313	813	813	313	813	813
S:a egna hem och småhus	313	813	813	313	813	813
Not 16. Pensionsförpliktelser inom linjen						
IB ansvarsförbindelse	365 277	365 278	339 103	365 277	365 277	339 103
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 052	0	7 393	2 052	0	7 393
Utbetalningar	-5 171	-15 254	-10 269	-5 171	-15 254	-10 269
Nyintjänad pension			7 261			7 261
Aktualisering	-4 406	0		-4 406	0	0
Övrig post	-1 901	-10 921	-2 258	-1 901	-10 921	-2 258
S:a pensionsförpliktelser	355 851	339 103	341 230	355 851	339 101	341 230
Särskild löneskatt för pensionsförpliktelser	86 329	82 266	82 782	86 329	82 266	82 782
S:a Särskild löneskatt för pensionsförpliktelser	86 329	82 266	82 782	86 329	82 266	82 782
Visstidspension för förtroendevalda politiker	87	0	0	87	0	0
Särskild löneskatt på viss pension	21	0	0	21	0	0
S:a Visstidspension för förtroendevalda politiker	109	0	0	109	0	0

NOTER tkr	Kommunen			Koncernen		
	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08	Delår 2016-08	Bokslut 2016	Delår 2017-08
Not 17. Justering för ej likviditetspåverkande poster						
Avskrivningar	39 748	63 725	45 336	49 140	78 146	54 477
Periodisering av bidrag till statlig infrastruktur	1 731	2 600	1 731	1 731	2 600	1 731
Årets pensionsavsättning	1 575	3 777	-673	1 575	3 777	-673
Särkild löneskatt på årets pensionsavsättning	382	916	-552	382	916	-552
Direktbokning mot eget kapital	0	620	0	0	620	0
Aktuell skatt från obeskattade reserver	0	0	0	125	0	311
S:a justering av ej lividitetspåverkande poster	43 054	71 638	45 842	52 571	86 059	55 294
Not 18. Ökning/minskning av förråd och exploateringsfastigheter						
Ökning(-) minskning(+)						
Lager kontorservice	-76	-12	-19	-76	-12	-19
Exploateringsfastigheter	35 744	-14 229	-5 178	35 744	-14 229	-5 178
S:a ökning/minskning av förråd och Exploateringsfastigheter	35 668	-14 241	-5 197	35 668	-14 241	-5 197
Not 19. Ökning/ minskning korfristiga fordringar						
Ökning(-) minskning(+)						
Kundfordringar	10 505	-4 396	15 245	11 559	-3 300	14 449
Övriga fordringar	-34 985	-57 272	-2 690	-34 985	-58 273	-1 690
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-9 464	7 769	-12 182	-9 057	10 584	-15 285
S:a ökning/minskning kortfristiga fordringar	-33 945	-53 900	373	-32 483	-50 988	-2 526
Not 20. Ökning/ minskning korfristiga skulder						
Ökning(+) minskning(-)						
Leverantörsskulder	-62 707	-32 255	-32 509	-67 253	-35 964	-21 235
Checkräkningskredit					8 544	-8 544
Övriga skulder	1 271	3 647	1 079	1 722	7 564	2 953
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-207	1 455	-23 779	110	-6 163	-23 829
S:a ökning/minskning kortfristiga skulder	-61 642	-27 153	-55 208	-65 421	-26 019	-50 655
Not 23. Amortering av skuld						
Nordea	-1 490	0	0	-1 490	-2 400	0
SEB	0	0	-60 000	0	0	-60 000
Handelsbanken	0	0	-20 000	0	0	-20 000
S:a ökning/minskning av långfristiga skulder	-1 490	0	-80 000	-1 490	-2 400	-80 000
Not 25. Nyupptagna lån						
Nyupptagna lån	55 000	50 000	100 000	55 000	50 000	292 400
S:a Nyupptagna lån	55000	50 000	100 000	55 000	50 000	292 400
Not 27. Ökning av förutbetalda investeringsbidrag						
IB investeringsbidrag	583	583	540	622	583	540
Årets investeringsbidrag	0	0	603	0	0	603
Årets avskrivning	-26	-43	-75	-26	-43	-75
S:a ökning av förutbetalda anslutningsavgifter	557	540	1068	596	540	1 068

Externa utförare Socialnämnden

2017-08-31

Utförare	Verksamhet
Mälardalarnas Hemtjänst AB	Hemtjänst
Mälardal Omsorg	Hemtjänst
Proffssystem i Sthlm AB	Hemtjänst
Adeo Care AB	Hemtjänst
Attendo AB	Särskilt boende
Ekerö Medicinsk Fotvård	Medicinsk fotvård
Tinas Medicinska Fotvård	Medicinsk fotvård
Ban's Fotvård	Medicinsk fotvård
Frösunda LSS	Boende LSS
Nytida AB	Boende LSS
Föreningen Lugnet	Boende LSS
Föreningen Lugnet	Daglig verks. LSS
Adeo Care AB	Boendestöd

Utförare	Verksamhet
Sympati AB	Boendestöd
Psykologmottagning S Khilström	Familjerådgivning
Accord Familjerådgivning HB	Familjerådgivning
City Psykologhus	Familjerådgivning
Psykoterapimott. Samtalshuset Mälardalen AB	Familjerådgivning
Framnäsgruppen AB	Familjerådgivning
AB Söderstöd familjerådgivning	Familjerådgivning
Parrådgivarna i Sverige AB	Familjerådgivning
Byrån för parrådgivning och psykoterapi BFP HB	Familjerådgivning
Soultime Familjebehandling	Familjerådgivning
WeMind Privat AB	Familjerådgivning
Mentea AB	Familjerådgivning

Driftsredovisning nämnder

(tkr, netto, inkl interna transakt.)	Utfall		Prognos helår			Budget helår			Avvik	Avvik	Utfall 2016	
	Netto	Avvik	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	%	Netto	Avvik
Barn- och utbildningsnämnd	-516 024	10 617	673 679	-1 465 020	-791 340	663 387	-1 454 727	-791 340	0	0,0%	-746 543	17 807
Socialnämnd	-332 353	10 146	99 614	-607 259	-507 645	97 226	-609 026	-511 800	4 155	0,7%	-465 117	30 208
Kultur- och fritidsnämnd	-32 001	-186	1 440	-49 980	-48 540	1 440	-49 030	-47 590	-950	-1,9%	-41 173	797
Byggnadsnämnd	-5 581	-938	21 340	-28 110	-6 770	20 165	-26 935	-6 770	0	0,0%	-7 280	600
- Bostadsanpassning	-1 710	493		-3 000	-3 000	0	-3 300	-3 300	300	10,0%	-2 338	912
Miljönämnd	-1 030	511	3 875	-6 970	-3 095	3 740	-7 135	-3 395	300	4,3%	-3 113	-43
Tekniska nämnden	-7 467	447	211 122	-226 306	-15 184	210 350	-224 050	-13 700	-1 484	-0,7%	-17 585	-2 445
-- balansenhet Avfall	0	0	31 625	-31 625	0	30 000	-30 000	0	0	0,0%	0	0
Central politisk organisation	-6 644	1 154	20	-10 430	-10 410	12	-10 922	-10 910	500	4,8%	-9 693	1 347
Revisionen	-629	74		-1 000	-1 000		-1 055	-1 055	55	5,5%	-928	127
Överförmyndaren	-1 517	14	1 550	-3 840	-2 290	1 524	-3 814	-2 290	0	0,0%	-1 708	127
Kommunstyrelsen:												
- Kommunledningskontor	-51 690	2 618	4 615	-87 855	-83 240	4 912	-86 412	-81 500	-1 740	-2,0%	-79 104	1 766
- Brandförsvaret	-15 930	123		-23 895	-23 895		-24 080	-24 080	185	0,8%	-23 384	6
- Gem medlemsavgifter Ekerö	-1 033	145		-1 740	-1 740		-1 760	-1 760	20	1,1%	-1 695	35
- Gem. avräkningskonton	33 169	32 225	248 000	-237 825	10 175	243 422	-242 007	1 415	8 760	3,7%	8 373	3 073
- Infrastrukturbidrag statlig	-1 731	2		-2 600	-2 600		-2 600	-2 600	0	0,0%	-2 600	0
Ks - Produktionsorganisation	3 818	4 514	314 848	-315 648	-800	302 932	-302 932	0	-800	-0,3%	2 780	2 780
Ks - budgetmarginal	0	3 970		-2 500	-2 500		-5 955	-5 955	3 455		-1 514	3 486
KS- detaljplaner (from 2017)	0	0		-2 300	-2 300		0	0	-2 300		0	0
Ks - reavinst försäljningar	-757	-6 090	-100	-700	-800	8 000	0	8 000	-8 800		8 219	-9 281
Nedskrivning/Utrång anlägggn.	-1 592	-1 592		-3 990	-3 990				-3 990		-7 138	-7 138
Verksamhetens resultat	-940 702	58 246	1 611 628	-3 112 593	-1 500 964	1 587 109	-3 085 739	-1 498 630	-2 334	-0,1%	-1 391 541	44 164
Skatteintäkter	987 918	5 651			1 478 473			1 473 400	5 073	0,3%	1 363 306	7 606
Kom. utjämnings inkl flyktvariabel	-31 369	631			-47 053			-48 000	947	-2,0%	-3 330	-9 930
Utjämn.system LSS	33 369	436			50 054			49 400	654	1,3%	45 110	610
Kommunal fastighetsavgift	37 643	1 509			56 779			54 200	2 579	4,5%	53 135	635
Finansiella intäkter	850	30			1 612			1 230	382	23,7%	26 415	25 185
Finansiella kostnader	-9 880	-80			-14 881			-14 700	-181	-1,2%	-13 127	1 173
Resultat	77 829	66 424		1,6%	24 020			16 900	7 120		79 967	69 442
lanspråktagande av öronmärkt EK	2 915	-2 915		4 820	4 820						3 084	
Balanserat resultat	80 744	69 339		1,9%	28 840			16 900	11 940		83 051	72 526

Driftsredovisning förskole- och skolenheter Barn- och utbildningsförvaltningen

belopp tkr, inkl interna transaktioner	Utfall perioden					Prognos helår			Budget helår		%	2016 Resultat
	Intäkt	Kostnad	Netto	Avvik		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad		
SUMMA DRIFT FÖRSKOLA-SKOLA	408 667	-401 782	6 885	5 458		610 781	-610 781	0	607 943	-607 943	0,0%	-1 259
Re Brunna mfl förskolor	14 900	-13 886	1 015	717		21 944	-21 644	300	21 578	-21 578	1,4%	-118
Re Ekendal mfl förskolor	20 050	-19 380	670	428	A	29 607	-29 407	200	28 705	-28 705	0,7%	685
Re Gräsåker mfl förskolor	17 028	-16 705	322	-164	A	25 465	-25 465	0	24 842	-24 842	0,0%	171
Re Munsö mfl förskolor, ny enhet	7 083	-6 707	376	315		11 058	-11 058	0	11 434	-11 434	0,0%	0
Re Stenhamra/Drott.n.holm fsk:or	13 771	-15 110	-1 338	-2 238		19 930	-20 930	-1 000	19 958	-19 958	-4,8%	135
Re Ekebyhovsskolan	30 629	-31 126	-497	-464		46 818	-46 818	0	49 147	-49 147	0,0%	-77
- Särskolan	8 229	-8 730	-501	-656		12 548	-13 048	-500	12 857	-12 857	-3,8%	-1 017
Re Färentuna fsk o skola	24 557	-24 264	293	241	A	36 441	-36 441	0	36 141	-36 141	0,0%	29
Re Munsö/Sundby skolor, ny enhet	17 549	-17 276	273	453		26 229	-26 229	0	26 777	-26 777	0,0%	0
Re Närlundaskola	21 794	-21 165	628	692		32 697	-32 297	400	32 781	-32 781	1,2%	-750
Re Sanduddens skola	19 348	-19 357	-9	81	A	29 384	-29 384	0	29 463	-29 463	0,0%	4
Re Skå fsk:or o skola	15 503	-14 751	752	633		22 776	-22 576	200	23 465	-23 465	0,9%	523
Re Stenhamra/Uppgård skolor	46 614	-46 730	-116	242	A	69 737	-69 437	300	69 288	-69 288	0,4%	54
Re Tappströmsskolan	29 570	-31 282	-1 712	-1 341		44 339	-45 039	-700	43 860	-43 860	-1,6%	-529
Re Träkvista skola	33 984	-33 728	256	945		50 806	-50 806	0	50 281	-50 281	0,0%	-174
Re Ekerö IM/IV	5 756	-6 344	-588	-540		8 665	-9 065	-400	9 157	-9 157	-4,4%	53
Re Matproduktion	26 742	-23 944	2 799	1 418		39 543	-39 443	100	38 698	-38 698	0,3%	-182
Re Resursteamet fsk o skola	32 612	-29 125	3 488	3 518	A	48 450	-47 450	1 000	47 661	-47 661	2,1%	-378
Re CFN - Centrum för nyanlända	4 904	-4 983	-79	96	A	7 791	-7 791	0	7 597	-7 597	0,0%	417
Re CVA - Centr. vx-utb o arb, ny enhet	13 040	-11 993	1 047	1 289		19 610	-19 310	300	19 570	-19 570	1,6%	0
Förväntat resultat/övr korr inom re	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0,0%	-105
Verksamhetschef förskolor	2 753	-2 713	40	47		3 557	-3 557	0	2 413	-2 413	0,0%	0
Verksamhetschef skolor	2 250	-2 482	-233	-257		3 386	-3 586	-200	2 270	-2 270	-5,6%	0

Driftsredovisning Kommunstyrelsens produktionsområden

belopp tkr, inkl interna transaktioner	Utfall perioden					Prognos helår			Budget helår		%	2016 Resultat
	Intäkt	Kostnad	Netto	Avvik		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad		
SUMMA DRIFT, PRODUKTION	208 311	-204 493	3 818	4 514		314 848	-315 648	-800	302 932	-302 932	-0,3%	2 780
Produktion omsorg	180 330	-177 214	3 116	3 837	B	271 071	-271 871	-800	259 460	-259 460	-0,3%	2 314
Produktionsledning	3 150	-2 026	1 125	1 062		4 436	-3 336	1 100	4 494	-4 494	33,0%	1 120
Funktionsnedsättning	72 546	-70 751	1 794	2 021		109 065	-107 565	1 500	104 886	-104 886	1,4%	439
Ordinärt boende	28 195	-29 361	-1 166	-1 031		42 067	-44 067	-2 000	39 693	-39 693	-4,5%	-2 280
Särskilt boende	66 729	-65 473	1 256	1 597		101 039	-101 839	-800	100 753	-100 753	-0,8%	-128
HSL/Rehabilitering	2 388	-1 928	460	522		3 546	-3 146	400	3 475	-3 475	0,0%	1 033
HVB Ensamkommande	7 322	-7 675	-354	-335		10 918	-11 918	-1 000	6 159	-6 159	-8,4%	2 129
Gemensamma åtgärder			0	0				0				0
Produktion kultur	27 981	-27 279	702	677		43 777	-43 777	0	43 472	-43 472	0,0%	466
Produktionsledning, program mm	4 323	-4 231	92	38		6 570	-6 570	0	6 569	-6 569	0,0%	-167
Re Bibliotek	9 248	-8 704	545	486		13 845	-13 845	0	13 816	-13 816	0,0%	73
Re Kulturskola	5 843	-5 668	175	-208		9 383	-9 383	0	9 313	-9 313	0,0%	348
Re Ekebyhovs slott	2 164	-2 702	-538	-157		4 157	-4 157	0	4 186	-4 186	0,0%	-270
Re Fritidsgårdar	6 403	-5 974	428	519		9 822	-9 822	0	9 588	-9 588	0,0%	482

Avvikelse är utfall i förhållande till periodens/ prognosens budget

%, nettoavvikelse prognos jämfört prognos bruttokostnad

A =Enheter som i verksamhetsplan och ekonomisk prognos 2016 planerat särskild satsning och ianspråkta tidigare ackumulerat överskott i enlighet med regelverket. B, har mål i handlingsplan att inhämta tidigare års underskott.

Upplysningar om redovisningsprinciper

Delårsrapporten omfattar perioden januari till augusti och är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Det innebär bland annat att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sett.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procent inflytande i. Den 1 maj 2014 gick VA-verksamheten över till Roslagsvatten AB där Ekerö kommun äger 13,6 procent av aktiekapitalet. Avseende rekommendation 8.2 – Sammanställd redovisning finns information om externa utförare som Socialnämnden har överlämnat vården till. AB Ekerö Bostäders bokslutsdisposition i koncernbokslut 2016 upptas till 22 procent som skatt.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande post betraktas poster som är sällan förekommande. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar, samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering som jämförelsestörande.

Ombedömning av pensioner har skett som följd av ändrad pensionsförvaltare. Effekt 2017.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras per augusti 2017 SKL prognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag redovisas som en långfristig skuld och periodiserar över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. När det gäller gatukostnadsersättningar har ingen ersättning inkommit.

Kostnader

Avskrivningar - Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbete görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider - Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50, 75 år. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, t ex vid verksamhetsförändringar, tekniskskiften, organisationsförändringar.

Avskrivningsmetoder - Från och med 2014 har komponentavskrivning börjat tillämpas. Sedan 2015 har alla nya aktiveringar, avseende fastigheter komponentavskrivits. Under 2016 fortsatte arbetet kring komponentavskrivning för befintliga anläggningar, arbetet slutfördes februari 2017. Linjär avskrivning i övrigt.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande eller innehav med minst ½ prisbasbelopp och gäller gemensamt för materiella och immateriella tillgångar.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17, juni 2017. Politiska förtroendevalda omfattas av OPF-KL, det gäller för nya förtroendevalda som har tillträtt efter valet 2014 och ingår i beräkningen av pensionsåtagande som avsättning. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas om avsättning när det är troligt att de kommer leda till utbetalningar. Avtal som ännu inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. I delår 2017 har pensionsberäkning per augusti 2017 använts. Hela pensionsskulden är återlånad.

Säkringsdokumentation

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings Rekommendation 21 Redovisning av derivat och säkringsredovisning avser denna säkringsdokumentation att redogöra för kommunens syfte med säkringen, vilken som är den säkrade risken och den säkrade posten samt de säkringsinstrument som används. Vidare beskrivs säkringsförhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumenten samt en beskrivning av hur Kommunen avser bedöma säkringsförhållandets effektivitet. Som en del av Ekerö kommuns ränteriskhantering ingår att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

Syfte med säkringen

Kommunen har en skuld. Denna består bland annat av ett flertal lån som löper med rörlig ränta. Kommunen vill begränsa exponeringen mot risken i rörlig ränta. Kommunen har därför ingått ränteswappar. Genom ränteswapparna betalar kommunen en fast ränta och erhåller 3M Stibor. Att delvis ta bort denna risk överensstämmer med kommunens målsättning om en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

Säkrad risk

Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i marknadsräntan.

Säkrad post

Framtida betalningar av rörlig ränta hänförliga till:

1. befintlig skuld enligt nedan

Bank	Lån (ref nr)	Nominellt belopp	Förfall	Basränta
Handelsbanken	15-177615-134270	20 000 000	2018-12-17	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-112354	20 000 000	2020-09-18	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-50570	20 000 000	2017-12-15	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-50571	20 000 000	2018-12-15	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-138693	30 000 000	2019-01-14	Stibor 3m
Handelsbanken	15177615-171805	25 000 000	2019-06-21	Stibor 3m
SEB	9508462	20 000 000	2017-12-18	Stibor 3m
SEB	9518343	20 000 000	2017-12-15	Stibor 3m
SEB	9520819	20 000 000	2019-03-20	Stibor 3m
SEB	9521581	30 000 000	2017-10-12	Stibor 3m
Nordea	3978 86 55270	50 000 000	2018-10-15	Stibor 3m
Nordea	3978 87 37641	20 000 000	2017-09-20	Stibor 3m
Nordea	3978 87 52527	15 000 000	2017-12-15	Stibor 3m
Nordea	3978 87 52535	20 000 000	2018-12-15	Stibor 3m
Nordea	3978 87 80784	30 000 000	2020-05-29	Stibor 3m
Nordea	3978 87 67478	20 000 000	2020-03-20	Stibor 3m
		380 000 000		

2. mycket sannolika framtida betalningar av rörlig ränta, under perioden från och med lånens förfalldag (ovan) till och med ränteswapparnas förfall (nedan), som uppstår vid refinansiering av ovan skuld.

Säkringsinstrument

Nedan säkringsinstrument har Kommunen ingått för att hantera risken i den säkrade posten ovan.

Ränteswap

Nedan ränteswappar genom vilken Kommunen erhåller Stibor 3M och betalar fast ränta. Kommunen betalar fast ränta på olika löptider. Detta sprider kommunens ränterisk över tiden. Säkringsinstrumentet säkrar en del (175 MSEK/380 MSEK) av den säkrade posten.

Ränteswap (ref nr)	Nominellt belopp	Start	Förfall	Betalar (%)
798661	50 000 000	2008-10-15	2018-10-15	5,54%
945686	45 000 000	2010-09-20	2020-09-21	3,93%
1149714	40 000 000	2012-09-19	2032-09-20	3,66%
1255412	40 000 000	2013-09-02	2022-09-19	3,95%
	175 000 000			

Förlängningsbar swap

Nedan förlängningsbara ränteswappar genom vilken kommunen erhåller Stibor 3M och betalar fast ränta. Kommunen betalar fast ränta på olika löptider. Detta sprider kommunens ränterisk över tiden. Säkringsinstrumentet säkrar en del (45 MSEK/380 MSEK) av den säkrade posten. Om löptiden på swapparna förlängs görs detta till en känd räntenivå enligt tabellen nedan. Om de förlängningsbara swapparna blir förlängda kommer detta inte att resultera i förväg okända och för kommunen negativa marknadsvärdesförändringar.

Ränteswap (ref nr)	Nominellt belopp	Start	Förfall	Betalar (%)	Möjlig förlängning	Ränta vid förlängning (%)
1149715	45 000 000	2012-09-19	2017-09-19	3,93%	2022-09-19	3,93%
	45 000 000					

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen kommer att bedöma säkringsförhållandets effektivitet per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Redovisning

Räntekupongerna på swapparna redovisas löpande i resultaträkningen som en del av Kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swapparna.

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar. Materiella anläggningstillgångar, såsom mark, byggnader, tekniska anläggningar och inventarier. Finansiella anläggningstillgångar, andelar i koncern- och intresseföretag, andra långfristiga värdepappersinnehav och fordringar.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen.

Balanslikviditet, mått på kommunens kortsiktiga finansiella handlingsutrymme. Omsättningstillgångar ställs i relation till kortfristiga skulder. 120 procent anses vara minimivärde.

Bruttoomsättning, summa verksamhetens bruttokostnader, avskrivningar och finansiella kostnader

Betalningsdagar, antalet ger information om hur länge kommunens likviditet räcker för att finansiera externa utgifter om inga inkomster inkommer till kommunen.

Derivat, är ett samlingsnamn på en form av värdepapper. De vanligaste derivaten är optioner, terminer och swappar. Kännetecknet för finansiella derivat är att de är kopplade till en viss händelse i framtiden. Värdet på ett derivatinstrument är kopplat till en underliggande tillgång.

Eget kapital, skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Finansiella intäkter består av utdelning på värdepapper, ränteintäkter och räntebidrag.

Finansiella kostnader är räntedel i årets pensionskostnader och ränta på skulder till kreditinstitut.

Finansnetto, skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader.

Kassaflödesanalys visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet mm har påverkat likvida medel.

Kassalikviditet, mått på hur god kommunens betalningsberedskap är. Kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar, kassa och bank ställs i relation till kortfristiga skulder. 100 procent anses vara ett minimivärde. Då täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel och kortfristiga fordringar.

Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år från bokslutsdagen.

Långfristiga skulder förfaller till betalning senare än ett år från bokslutsdagen.

Miljoner kronor, förkortning mnkr enligt Språkrådets rekommendation

Miljarder kronor, förkortning mdkr enligt Språkrådets rekommendation

Nettokostnader, verksamhetens kostnader minus verksamhetens intäkter

Nettokostnadsandel, andel av skatteintäkter o generella bidrag för att finansiera verksamhetens kostnader.

Omsättningstillgångar, likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd, lager och exploateringsfastigheter samt kassa och bank.

Punkt är en hundraedels procentenhet. 100 punkter är lika med 1 procent. Begreppet används för att referera till små förändringar i t ex räntor.

Reporänta är den ränta som marknadens banker kan låna eller placera till i Riksbanken på sju dagar. Förändringar i reporäntan är direkt effekt på marknadsräntorna och kallas därför ofta styrränta.

Resultaträkningen visar årets resultat och hur de uppkommit.

Rörelsekapitalet är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

Självfinansieringsgrad, beskriver hur stor del av kommunens intäkter som blir kvar att finansiera årets investeringar med.

Skattekraft, definieras som skatteunderlaget per invånare kr/invånare.

Soliditet, eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Visar hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

Stibor är en daglig referensränta som beräknas som ett genomsnitt av de räntor som bankerna ställer till varandra för utlåning i svenska kronor.

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två partner på ett underliggande lån. En ränteswap är ett exempel på swapavtal där en aktör lånar till fast ränta (ex bunden ränta i 5 år) kan vilja byta ränteflöde med en annan aktör som lånar till rörlig ränta. I stället för att teckna sig direkt för lån till fast respektive rörlig ränta